

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 98

Poznań, wtorek dnia 1 marca 1932

Rok XXVII

Zdemaskowany rekord

Posiedzenie Sejmu z piątku, 26 ub. m. stanowiło rekord „pracowitości“ obecnej większości sejmowej. W ciągu jednego dnia chciano załatwić za jednym zamachem trzy tak ważne sprawy. Jak ustroj szkolnictwa państwowego, ustawę o szkołach prywatnych i obcięcie emerytur. W normalnych warunkach każda z tych spraw wymagałaby kilka posiedzeń, a ustawa o ustroju szkolnictwa może całej osobnej sesji.

Pospiech rządu i jego obozu nie był podyktowany ani troską o dobre załatwienie danyh spraw, ani względami technicznymi. Zwyczajna sesja parlamentu kończy się dopiero za miesiąc, a rząd może ją przedłużyć na taki okres, jaki uznałby dla siebie za dogodny. Ustawa szkolna ma być wprowadzana w życie przez... 6 lat, a zatem opóźnienie jej uchwalenia o tydzień, czy nawet o miesiąc jest dla samej zmiany ustroju szkolnego bez żadnego znaczenia. Przecież minister wyznał i oświecenia, znając zgóry wynik głosowania w Sejmie i Senacie, może opracowywać już teraz rozporządzenia wykonawcze i pełnomocnicze, które w ta luzowa ustawa jest tak gęsto naszpikowana.

„Wyciąg pracy“ rządu i większości sejmowej ma inne, czysto polityczne przyczyny. Chodzi w nim o zaskoczenie społeczeństwa, o niedopuszczenie opinii publicznej do wypowiedzenia się. Poseł Strzetelski z Klubu Narodowego odczytał podczas przemówienia pismo ministerstwa wyznał i oświecenia do Związku Izb Przemysłowo-Handlowych, wysłane razem z projektem ustawy szkolnej. Z pisma tego wynika, że ministerstwo zażądało od izb wypowiedzenia opinii o tym projekcie w ciągu... 2 dni, co oczywiście jest absolutną niemożliwością.

Warto tu przypomnieć, że obóz „sanacyjny“ za poprzedniego Sejmu, w którym nie miał większości, forsował taką koncepcję sesji budżetowej, że nie powinna ona zajmować się niczym innym poza budżetem. Była to teza samego p. Piłsudskiego, a w r. 1929 ówczesny premier, p. Świtalski, próbował nawet skłonić opozycyjną większość do przyjęcia tej tezy. Zabiegi te speliły wówczas na niczem, a obecnie ten sam p. Świtalski, w charakterze marszałka Sejmu, po powierzchownym przebieżowaniu zupełnie fikcyjnego budżetu załatwia podczas sesji budżetowej w zawrotnym tempie niesłychanie ważne dla przyszłości narodu i państwa sprawy. Z uzyskaniem większości zmienił się także pogląd obozu rządowego na charakter sesji budżetowej.

Klub Narodowy przejrzał zgóry intencję tego pospiechu i w granicach możliwości postanowił go nieco zahamować. Udało się to przynajmniej o tyle, że zaskoczone czynniki kościelne i uniwersyteckie w toku obrad komisyjnych uzyskały możliwość wypowiedzenia się w sprawie ustroju szkolnego, skutkiem

Dzisiejsze posiedzenie Sejmu

Przyjęcie głosami B. B. ustawy emerytalnej — Klub Narodowy nie brał udziału w głosowaniu

Warszawa, 1. 3. (Tel. wł.) Dzisiejsze posiedzenie Sejmu trwało 5 minut.

Pierwszym punktem porządku obrad było głosowanie nad nowelą do ustawy emerytalnej. Marszałek oznajmił o zgłoszeniu przez pos. Regera (P. P. S.) wniosku, który można traktować, albo jako wniosek, albo jako poprawkę do ustawy, że skreśla się jej art. 1. Ponieważ pos. Reger oświadczył się za traktowaniem tego jako wniosku, marszałek przystąpił do głosowania nad ustawą en bloc, nie było bowiem poprawek. Ustawę przyjęto

w drugim i trzecim czytaniu głosami większości rządowej. Lewica wyszła z sali, a Klub Narodowy, zgodnie z oświadczeniem pos. Kordeckiego, nie brał udziału w głosowaniu.

Dalszy punkt porządku dziennego marszałek zdjął, poczem obrady przerwano. Następnego posiedzenie odbędzie się w poniedziałek o godz. 10.

W klubie B. B. prezydium wyznaczyło po 60 zł. kary na każdego z posłów, którzy w sobotę nie byli obecni i w ten sposób doprowadzili do braku quorum. (w)

Sytuacja w kopalniach i hutnictwie

Dalsze zwalnianie pracowników — 28 tys. górników i hutników zagrożonych pozbawieniem pracy

Warszawa, 1. 3. (Tel. wł.) — Zdawałoby się, że przekroczyliśmy punkt kulminacyjny przesilenia w przemyśle górniczo-hutniczym na Śląsku i że powinna nastąpić poprawa. Tymczasem w dalszym ciągu obserwujemy stacjonowanie, czego dowodem są dalsze zwalniania i zamykania kopalń czy hut.

Z pośród czynnych w roku bieżącym 47 kopalń w przeciągu ubiegłego miesiąca 9 kopalń zgłosiło zamiar zamknięcia, wskutek czego straciłoby pracę około 14 tys. robotników i urzędników. Z pośród tych 9 kopalń jedna z największych, „Kleofas“ została już w ciągu ubiegłego miesiąca zamknięta i

straciło tam pracę 2300 robotników.

W ciągu dnia wczorajszego wpłynęły dalsze 3 wnioski o zamknięcie 3 kopalń, zatrudniających 5 tysięcy robotników. Są to kopalnie Laura w Chorzowie, Florentyna w Ławiejkach i Wawel-Wolfgang w Rudzie.

Z powodu zamknięcia 9 kopalń 14 tysiącom robotników grozi wyrzucenie na bruk. Ponadto wpłynął szereg wniosków przemysłowców o zredukowanie, względnie turnusowe urlopowanie 14 tys. robotników czynnych w zakładach, co razem czyni potworną sumę około 28 tys. górników i hutników, zagrożonych zwalnieniem w przeciągu miesiąca. (w)

Ilość strajkujących w dniu dzisiejszym — Konferencja górnicza

Sosnowiec, 1. 3. (PAT). Dzisiaj rano wybuchł tu strajk demonstracyjny urzędników magistratu. Strajk potrwa 1 dzień. Biura magistratu są nieczynne. Również w Będzinie, Dąbrowie i Czeladzi urzędnicy samorządowi mają zastrajkować, jednakże strajk ten ma trwać od 1 do 3 godzin.

Sosnowiec, 1. 3. (PAT). W 13-tym dniu strajku sytuacja o tyle uległa zmianie, że ilość robotników pracujących na obserwacjach w kopalniach nieco się zwiększyła. Dotychczas obserwacje zatrudniają 1.629 osób. Niezrzeszone kopalnie 830.

Na jednej z kopalń, mianowicie na „Jowiszu“ stawilo się do pracy około 100 robotników. Ogółem na 755 robotników zgłosiło się tam 299, a 465 strajkuje. Ogólna liczba strajkujących na porannej zmianie wynosi około 9.700 robotników.

Sosnowiec, 1. 3. (PAT). Dzisiaj o godzinie 10 rano rozpoczęła się tu konferencja delegatów kopalń i mężów zaufania centr. zw. górników. Konferencja ta ma ostatecznie zdecydować o losach strajku. Daje się zauważyć tendencja przystąpienia do pracy. Konferencja zakończy się około godz. 1 pop.

czego rząd zmuszony był wprowadzić do wstępu, traktującego o zadaniach szkoły, pierwiastek religijny, choćby w skażonej formie „wyrobienia“. Zaskoczenie na tym punkcie nie udało się, co jest rzetelną zasługą taktyki Klubu Narodowego, a dla „sanacji“ zawstydzającym zdemaskowaniem jej metod.

Stronnictwa dawnego centrolewu razem z Chrześcijańską Demokracją, usuwając się od rozprawy nad ustrojem szkolnictwa, postąpili lekkomyślnie i niekonsekwentnie. Uzasadniając swój krok beznadziejnością ewentualnych poprawek, powinnyby te stronnictwa wogóle usunąć się z pracy w Sejmie, gdyż żaden wniosek opozycji także w innych sprawach nie ma szans uchwalenia. To byłoby przynajmniej konsekwentne. A tymczasem centrolew, dopomógłszy „sanacji“ przez swoją nieobecność do szybkiego uchwalenia ustawy o ustroju szkolnym, w sobotę powrócił do Sejmu i wziął udział w obradach nad szkoła-

mi prywatnymi, choć i tutaj los poprawek opozycji jest zgóry przesadzony.

Stanowisko centrolewu i Ch. D. dowodzi chaosu taktycznego tej części opozycji i zapoznania przez nią właściwych zadań parlamentu wogóle, a opozycji w szczególności. Tam, gdzie istnieje stała większość, opozycja nie może uchylać swoich wniosków, ale może i ma obowiązek informować społeczeństwo o zamiarach i błędach większości. Do tego zaś nie wystarczy sama prasa, ale potrzebna jest także akcja parlamentarna, ponieważ przemówienia w Sejmie są nie tylko wszechstronniejsze od artykułów prasowych, ale — co jest najważniejsze — nie mogą (przynajmniej według prawa) podlegać konfiskacie.

Krótko mówiąc: Jeżeli większość wstydy się wobec społeczeństwa swoich uchwał i chce ten wstyd zamaskować gwałtownym pospiechem, to obowiązkiem opozycji jest uczynić wszystko, aby ten „wyciąg pracy“ nieco pohamo-

wać, aby dać społeczeństwu możliwie pełną i dokładną ocenę forsowanych przez większość ustaw.

Klub Narodowy w debacie nad ustrojem szkolnym spełnił to zadanie w sposób, który znalazł uznanie nawet u przeciwników. Mówcy Klubu Narodowego nie tylko przedstawili wyczerpująco ujemne strony ustawy szkolnej, ale także zdemaskowali przyczynę rekordowego pospiechu w jej załatwianiu. Przyczyną tą jest unikanie światła dyskusji publicznej, jest chęć przeprowadzenia swoich politycznych zamierzeń krytym szyćchem. M. K.

Judzą dalej przeciw Polsce

Jak donosi prasa niemiecka, wydział prowincjonalny wschodniopruski powziął na ostatnim swem posiedzeniu następującą uchwałę:

„Podczas uroczystości studentów polskich w Gdańsku w dniu 2 lutego r. b. (chodzi tu o 10-lecie gdańskiej „Bratniej Pomocy“ — przyp. red.) przedstawiciele polskich władz cywilnych i wyższych wygłosili mowy, zawierające jawne groźby przeciw Gdańskowi i Prusom Wschodnim i zapowiadające bliski napad wojskowy; (!) m. i. przedstawiciel dowódcy O. K. w Toruniu oświadczył, że raczej przybędzie do Królewca jako generał, niż po raz drugi do Gdańska w cywilu. Naskutek tych niesłychanych, do tej pory niezdarzających się jeszcze w tak wyzywającej i ostrej formie groźb oraz pod wrażeniem świeżych wydarzeń w Kłajpedzie nastroj w prowincji wschodnio-pruskiej jest niezwykle naprężony.

Wydział prowincjonalny uważa za swój obowiązek zwrócić na to uwagę rządu Rzeszy i domagać się, by podjęto wszelkie możliwe zarządzenia dla ochrony uciśnionego wschodu (!) Rząd Rzeszy może być pewny, że Niemcy z Kresów wschodnich w myśl swych obowiązków będą bronili swej ojczyzny to ostatka“.

Rezolucja ta, pełna niecisłych i wprost zmyślonych twierdzeń, została przesłana rządowi Rzeszy. Jest ona przejawem typowej taktyki Niemców, którzy chcąc usprawiedliwić swą własną agresywność wobec Polski, podjudzają własne społeczeństwo rozpowszechnianiem dzikich wersyj na temat rzekomych przygotowań polskich do napadu na „bezbronne“ Niemcy.

Došlo do tego, że szereg pism niemieckich, podając uchwałę wydziału prowincjonalnego wschodnio-pruskiego, dodaje, że podobne alarmujące wiadomości nadchodzą z Górnego Śląska, gdzie Polska czyni wielkie przygotowania, by „zająć zbrojną ręką i zrabować Śląsk niemiecki“. (!)

Sprawozdanie min. Benesza

Genewa, 1. 3. (Tel. wł.). Min. Benesz jako referent głównej komisji konferencji rozbrojeniowej opracował już sprawozdanie obejmujące streszczenie obrad w czasie generalnej dyskusji konferencji i uwagi dotyczące wszystkich przedłożonych projektów rozbrojeniowych.

Sprawozdanie zawiera ponadto szereg wniosków w związku z licznymi propozycjami rozbrojeniowymi i obejmuje ogółem 45 stron druku maszynowego.

Materiał ten przesłany został do biur konferencji, które przedłoży go w odbitkach poszczególnym delegacjom.

„Sprawiedliwość” niemiecka

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Szczyt no. 24 lutego.

W tych dniach umorzył niemiecki prokurator z Olsztyna sprawę pobicia gospodarza Późnego w Dębowcu na Mazurach przez synów miejscowego sołtysa, braci Olschewskich.

Jak wiadomo, na akty teroru, które się w ostatnich miesiącach rozegrały na Mazurach, składają się trzy główne fakty (poza wydarzeniami mniejszej wagi, takimi, jak poturbowanie i bezprawne zaarrestowanie kolporterów „Krzyżaków” Sienkiewicza, którym książki skonfiskowano). Fakty te są następujące:

1) Pobicie, — tak ciężkie, że ofierze zagrażało niebezpieczeństwo życia — sędziwego starca, gospodarza Późnego w Dębowcu, za to, że był inicjatorem założenia w tej wiosce polskiej szkoły, oraz że był gotów postać najmłodsze swoje dzieci i najstarsze wnuki do tej szkoły.

2) Napad w Jedwabnie na wracający z Dębowca samochód z działaczami polskiego Towarzystwa Szkolnego, przy czym ciężko pobity został (dwukrotnie pęknięcie czaszki, wstrząs mózgu, trzy rany, zadane nożem) szofer Zalewski, który ledwo uniknął śmierci, i który zdolności do pracy w swym zawodzie już zapewne nigdy nie odzyska.

3) Napad bojówek hakatystycznych na prokuratora, który — w miesiąc po wypadkach — usiłował przeprowadzić w Jedwabnie w powyższych sprawach śledztwo.

Trzecia z tych spraw, jako godząca w powagę niemieckiego urzędu, została szybko i energicznie osądzona (przy zastosowaniu, co prawda bardzo łagodnego wymiaru kary, oraz rzecz charakterystyczna, przy skazaniu tylko na drobną grzywnę winowajcy niejakiego Olto, będącego mężem zaufania władz).

Druga z nich jest jeszcze wciąż przedmiotem śledztwa (mimo, że sprawy są oddawna znane).

Pierwsza natomiast w tych dniach została umorzona. Prokurator w orzeczeniu swoim uznał, że Późny... zapewne się wyrócił na drodze i potłukł się sam (czemu przeczy świadectwo, wydane przez lekarza - Niemca, szczegółowo opisujące rodzaj ran, oraz narządzie, którym zostały zadane). Prokurator twierdzi, że brak jest dowodu winy synów sołtysa, bo oni winie swojej przeczą, a Późny nie może przedstawić żadnego świadka, prócz siebie samego. (Zajście miało miejsce bez świadków). Okoliczność, że w ciągu poprzednich dni Olschewscy kilkakrotnie przy świadkach, grzili, że Późnego nie tylko pobijają, ale zabijają, oraz fakt, że poprzedniego dnia w mieszkaniu Późnego wybito szyby, zgola prokuratorowi do przekonania nie przemówiły.

Taktyka władz niemieckich zarysowuje się więc już zupełnie wyraźnie. Fakty poranienia Późnego i Zalewskiego wywołały dość szerokie echo zagranicą, zagraniczna opinia publiczna musiała więc uzyskać jakieś zadośćuczynienie. Zaaranżowano „protestacyjne” rozruchy w Jedwabnie (które, co prawda, wyrosły aranzernie ponad głowę) — i następnie nadano duży rozgłos procesowi, dotyczącemu tych rozruchów. (Udział prowokacji w powstaniu tych rozruchów jest tajemnicą publiczną: obrońca części oskarżonych, adwokat Völlmer z Królewca miał nawet odwagę głośno to przed sądem powiedzieć). W procesie tym głównego oskarżonego wybielono, skazując na nic nie znaczącą grzywnę, — znaleziono natomiast kary większe (zresztą — z zawieszeniem kary, dzięki czemu umorzą im się one w wyniku spodziewanej amnestji po wyborze Prezydenta Rzeszy). Opinia zagraniczna, nie orjentująca się w szczegółach zajść, została uspokojona faktem odbycia się głośnego procesu. Potrzebą ukarania istotnych winowajców teroru przeciwpolskiego już więc nie zachodzi.

Można więc było śledztwo w sprawie poranienia Późnego umorzyć. Kto wie, czy w niedalekim czasie nie dowiemy się, że i szofer Zalewski... pobit się sam i sam sobie czaszkę rozłupał, a świadkom, którzy całe zajście widzieli, rzecz się tylko przywidziała.

Oto próbka niemieckiej „sprawiedliwości”.

W państwie, które ma za sobą, będąc prototypem czerezwyczałki, sądy wojenne w Kaliszu i w Belgji, które wstawiało się trybunałami kapturowymi (Fehmegerichte) i sprawą Jakubowskiego — nic się nie zmieniło. Tradycja pedantycznego, zasługującego na u-

znanie wymiaru sprawiedliwości w sprawach, dotyczących stosunków wewnętrznych bez politycznego znaczenia, przy równoczesnym, nie znającym miary wyuzdania bezprawia, lub w najlepszym razie niedbalstwie sprawiedliwości, gdy chodzi o politycznych przeciwników lub poprostu tylko ludzi obcych, jest utrwaloną tradycją prusko-niemiecką, przez dzisiejsze sądownictwo niemieckie godnie kontynuowaną.

Oto inny przykład: znana czytelnikom z wiadomości telegraficznych sprawa Bauera.

Pan Bauer, polski nauczyciel o niemieckiej przynależności państwowej, działał na należącem do Niemiec skrawku Kaszub (powiatu bytowski i lęborski w Pomeranii), jako organizator szkół polskich z ramienia Polskiego Towarzystwa Szkolnego, oraz organizator polskich kółek i towarzystw. Działalność jego była solą w oku władz niemieckich. Zaarrestowano go i przetrzymano w więzieniu — bez żadnej podstawy — przez 8 miesięcy. Gdy bezprawne przetrzymywanie bez sądu niewinnego człowieka w więzieniu, stało się już zbyt wielkim skandalem, skonstruowano wreszcie przeciw niemu oskarżenie i wyloczono mu sprawę sądową.

Postawiono mu zarzut... krzywoprzysięstwa. Bauer stawał kiedyś w pewne sprawie przed sądem jako świadek. Między innymi zadano mu wówczas pytanie, czy działa on w duchu „grosspolnische Propaganda” przy czym pytanie było tak postawione, że rozumiało się, iż chodzi o propagandę antypaństwowo - przeciwniemiecką i działalność agenta państwa polskiego. Bauer, rzecz prosta, odpowiedział przecząco, działalność jego bowiem obracała się w granicach obowiązujących ustaw i w ramach legalnej akcji mniejszościowej. Z tego właśnie zeznania ukuło przeciw niemu sprawę o krzywoprzysięstwo.

Przed paru tygodniami odbył się w tej sprawie proces w Słupsku w Pomeranii. Przed sądem przewinął się du-

gi korowód świadków, których zeznania wykazały absolutną bezpodstawność zarzutu działalności nielegalnej. Mimo to sąd wydał wyrok, skazujący na 12 miesięcy więzienia, przy czym uzasadnienie wyroku da się mniej więcej, sprowadzić do tego, że... nawet legalna akcja mniejszościowa (w szczególności: 1) zakładanie szkół polskich, 2) werbowanie dzieci do tych szkół, 3) zakładanie polskich towarzystw, 4) akcja w ramach spółdzielni kredytowo - oszczędnościowych — co wszystko Bauer czynił, szkodzi państwu niemieckiemu, jest więc w gruncie rzeczy antypaństwowa. P. Bauer apelował rzecz prosta do wyższej instancji, — narazie jednak siedzi nadal w więzieniu.

Proces Bauera wykazał przy tej sposobności dowodnie tragiczne warunki, w jakich musi egzystować szkolnictwo polskie w Niemczech. Szereg rodziców dzieci zeznawał o szykanach, których są przedmiotem, o wydaleniach z posad rządowych i prywatnych za to, że dziecko do polskiej szkoły posłali, o bezprawnym nacisku władz i urzędów, o gwałtach wreszcie i terrorze... Gdybyż stosunki u nas na Mazurach, w odznaczającej się największym naciskiem przeciwpolskim części Niemiec, zostały kiedyś choćby w taki sposób oświetlone! Wiele faktów ciekawych i wymownych doszłoby do świadomości szerokiej opinji.

Narazie sposobności ku temu jest niestety brak. Nawet tak głośne i oburzające sprawy, jak sprawa poranienia Późnego w Dębowcu — tuszowane są przez niemieckie władze i topione celowo w niepamięci.

MASOVIENSIS.

P. S. Właśnie w tej chwili dowiadujemy się, że proces w sprawie zranienia Zalewskiego jednak się odbędzie i że naznaczono na dzień 25 lutego jego termin. Odmówiono jednak Polskiemu Towarzystwu Szkolnemu, przeciwko którego akcji akty teroru były zwrócone, prawa udziału w procesie jako współoskarżyciela. Jest to wyraz oczywiście ze strony rządu tendencji do tuszowania sprawy i odbierania jej charakteru politycznego.

Narady z Ukraińcami we Lwowie

We Lwowie urządził obecny wojewoda p. Różniecki narady z przedstawicielami gospodarzo - społecznymi obozu rusko - ukraińskiego. Pierwsza odbyła się w grudniu r. ub. Obecnie, dnia 25 lutego b. r., odbyła się druga.

Narady otworzył wojewoda p. Różniecki oświadczając, że ze względu na kryzys gospodarczy on, jako szef administracji, postanowił odbyć naradę z przedstawicielami wszystkich ośrodków kooperacji ukraińskiej, która w dotychczasowej swej działalności przejawiała niemalże zmysłu organizacyjnego i celowej, fachowej planowości. Po scharakteryzowaniu najważniejszych sposobów walki z kryzysem, za które wojewoda uważa organizację pracy, importu i zbytu, przystosowania zbytu do potrzeb rynku i organizację kredytu i potrzebę uzgodnienia tych sposobów pomiędzy wszystkimi ośrodkami organizacyjnymi, Wojewoda zwrócił się do obecnych, aby po przeprowadzeniu ogólnej dyskusji przedstawiciele poszczególnych ośrodków ukraińskiej kooperacji nakreślili stan i plan działalności kooperacji ukraińskiej na najbliższą przyszłość i jej postulaty. Wojewoda oświadczył przytem, że stenograficzny protokół z narady przekaże swojej zwierzchniej władzy i wojewodom stanisławowskiemu i tarnopolskiemu. Następnie senator inż. Pawlikowski oświadczył:

Zmiany w organizacji ubezpieczeń społecznych

W dzisiejszym porannem wydaniu „Kurjera Poznańskiego” podaliśmy wiadomość, że Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o scaleniu ubezpieczeń społecznych. „Gazeta Warszawska” podaje w tej sprawie jeszcze następujące szczegóły:

Z opublikowanych dotąd ważniejszych postanowień projektu wynika, iż sprawy obniżenia t. zw. ciężarów socjalnych dotyka on w stopniu bardzo nieznacznym. W tym zakresie projekt przewiduje:

1) zmniejszenie stawki, płaconej do Z. U. P. U. z 8 do 7 i pół proc.,

„Stan rozwoju narodu ukraińskiego na przestrzeni szeregu lat doprowadził do tego, że naród ukraiński mógł przeprowadzić u siebie zróżniczkowanie funkcji jednolitego organizmu życia ukraińskiego. Wielkie zagadnienia ukraińskiej kultury, ukraińskiej narodowej polityki, które razem tworzą syntezę życia ukraińskiego, mają każda dla siebie z osobna, wzajemnie się dopełniającą i wzajemnie się wspomagającą, odpowiednią dla roli swojej pracę narodową organizację. Do omawiania sprawy politycznej narodu ukraińskiego jedynie legitymowana jest ukraińska narodowa organizacja polityczna i jej emanacja ukraińska parlamentarna reprezentacja, jako reprezentantka całego narodu ukraińskiego. Dlatego my, jako przedstawiciele ukraińskiej narodowej ekonomiki, którzy pracujemy w ukraińskiej narodowej kooperacji, upoważnieni jesteśmy mówić tylko o jej stanie”.

W dalszej rozprawie przemawiali: p. Pawlikowski, który żądał równouprawnienia w kredytach państwowych i budżetowych dla Sojuza Ukraińskich Kooperatyw i dla Silskiego Gospodara, dr. Kost Lewicki, jako naczelny dyrektor centralnej kasy kooperatyw, dyrektor kooperatyw pos. Lucki i inni.

2) zmniejszenie okresu urlopów (czy wszystkich kategorii?) o połowę,

Młodzież Wszechpolska i Grupa Akademicka O. W. P.
urządza w czwartek, dnia 3 marca rb. w sali Domu Rzemieślniczego, Fr. Ratajczaka 14a

Wielkie Zebranie Informacyjne

Referat n. t. „Kierunek narodowy wobec współczesnych zagadnień gospodarczych” wygłosi Pos. Dr. Zdzisław Stahl, doc. Uniwersytetu Jana Kazimierza.

Obecność członków i kandydatów obowiązkowa.
Goście mile widziani.

Marki
„BECHER”
jedwabna,
trykotowa
oraz elastyczna
Do nabycia wszędzie.

Idealna
bielizna
damska

Tw 883

3) zniesienie „angielskiej soboty”, czyli wprowadzenie 48-godzinnego tygodnia pracy.

4) zmniejszenie wynagrodzenia za godziny nadliczbowe. Za pierwsze 2 godziny stawka wynosić ma o 25, a nie o 50 proc., jak dotychczas, powyżej normalnego, za następne 2 zwykła wynosić ma 50, a nie 100 proc., jak dotąd.

Ciężar ubezpieczeń społecznych utrzymany zostaje prawie w całej rozciągłości i byłoby złudzeniem spodziewać się stąd jakiegos wydatniejszego obniżenia kosztów produkcji przemysłowej i ceny towarów.

Przemysłowi pozostaje zadowolony się tem, że składki nie zostają powiększone, jakkolwiek projekt wprowadza ubezpieczenie robotników na starość i od inwalidztwa.

Ubezpieczenie to ma być oparte na zasadach analogicznych do ubezpieczenia emerytalnego pracowników umysłowych. Aby uzyskać pełne ubezpieczenie na starość, robotnik będzie musiał należeć do ubezpieczenia tego co najmniej lat 35. Renty starcze wypłacane będą robotnikom, którzy ukończyli 65 lat wieku: w górnictwie i hutnictwie granica wieku starszego zmniejszona została do 60 lat.

Projektuje się obniżyć składki na kasy chorych, a odebraną przez to kasom chorych część składki przeznacza się na rzecz ubezpieczenia na starość i od inwalidztwa.

Chodzi tu najwyraźniej o podkreślenie, iż rząd, odbierający robotnikom niektóre uprawnienia dotychczasowego ustawodawstwa społecznego — drugą ręką daje im prawa emerytalne. Taka polityczność nikogo — rzecz prosta — nie zadowoloni, a przemysł pozostawia prawie całkowicie w poprzednich warunkach produkcji.

Głównym bodaj efektem i celem projektowanej ustawy będzie zniesienie samodzielnie dotąd istniejących zakładów ubezpieczeń pracowników umysłowych, ubezpieczeń od wypadków oraz kas chorych i scalenie ich w jedną instytucję, która nosiłaby nazwę: Zakład ubezpieczeń społecznych. Do prerogatyw tego zakładu byłoby włączone również ubezpieczenie robotników na starość, a wyłączone byłoby ubezpieczenie robotników rolnych na starość.

Zespolenie ubezpieczeń, nie zmieniając prawie ciężarów dla życia gospodarczego, może się przyczynić do pewnej niżki kosztów administracyjnych. Przedewszystkiem zaś zespolenie to ma być deską ratunku dla najważniejszego najbardziej rozwiniętego działu ubezpieczeń — dla kas chorych, które — powiedzmy najuprzejmiej — znajdują się obecnie w bardzo kłopotliwym położeniu finansowem. Pieniądze ZUPU mają spieszyć z pomocą kasom chorych.

Projektowana ustawa określićby można jako dążność do utrzymania, a nawet „rozbudowy” ubezpieczeń społecznych w okresie ostrego kryzysu gospodarczego, a to przez zespolenie poszczególnych działów ubezpieczeń.

Kłeska „sanacji” w Olkszu

Warszawa, 1. 3. (Tel. wł.) — Odbyły się wybory do rady miejskiej w Olkszu. B. B. uzyskał 1 mandat (poprzednio 9), P. P. S. 2 mandaty, Chrześcijańska Jedność Gospodarcza 5 mandatów, Klub Robotniczo - Rzemieślniczy 1 mandat, Zjednoczenie Żydowskie 1 mandat, Zjednoczenie Bloku Żydowskiego 5 mandatów, lista mieszczańska 9 mandatów. Wybory przyniosły zupełną klęskę „sanacji” i walne zwycięstwo grupy mieszczańskiej, skupiającej żywoły narodowe. Uzyskała ona absolutną większość wszystkich głosów polskich. (w)

Obrady komisji administracyjnej

Przeciw bezprawnej akcji starostów w województwach południowych — Plan prac do końca sesji

Warszawa, 1. 3. (Tel. wł.) Sejmowa komisja administracyjna obradowała nad wnioskiem Klubu Ludowego w kwestii bezprawnej znoszenia gmin wiejskich w województwach południowych.

Referent pos. Pawłowski zażądał zaprzestania tej bezprawnej roboty starostów. Przeciwstawił się temu wiceminister Korsak, a poparł wniosek pos. Rymar (Kl. Nar.), poczem większość B. B. oczywiście uchwaliła przejść nad wnioskiem do porządku dziennego.

Następnie komisja w obecności marszałka Switalskiego uchwaliła plan prac do końca sesji. W bieżącym ty-

godniu wejdzie pod obrady projekt ustawy o składkach kościelnych, o zniesieniu przymusowej asekuracji, o uregulowaniu poborów urzędników komunalnych i wniosek P. P. S. o wybór nadzwyczajnej komisji do zbadania zajść na terenie strajkowym. W następnym tygodniu komisja rozpocznie dyskusję nad projektem ustawy samorządowej.

Drugi punkt porządku przewidywał uregulowanie poborów pracowników komunalnych. Pos. Zdzisław Stroński (B. B.) zażądał odroczenia tej sprawy do piątku bowiem posłowie B. B. muszą ją pomyśleć z sobą uzgodnić. Obrady odroczone. (w)

Dokoła zatargu na Dalekim Wschodzie

Ładowanie wojsk japońskich — Zacięte walki nie ustają

Paryż, 1. 3. (PAT.) O wczorajszym bitwie w Sza-Pei donoszą depesze, że już zrana baterie japońskie atakowały gwałtownie pozycje chińskie na wschód od Pao-Czao-Roadu. Samoloty popierały nieprzerwanie działalność artylerji w burzeniu ufortyfikowanych pozycji chińskich, oraz w niszczeniu zasieków kolczastych.

O godz. 11 marynarze japońscy ruszyli do ataku na bagnety. Wywiązała się zacięta walka. Japończycy opanowali miejscowym cmentarzem oraz jednym ze stawów, na którym most został zniszczony. Saperom udało się jednak przerzucić most przewizoryczny i Japończycy przeszli przez pontony około godz. 14.

Po otrzymaniu posiłków Chińczycy przeprowadzili kontratak i odebrali

most. Wówczas oddziały japońskie rozpoczęły ponowne bombardowanie pozycji a marynarze rzucili się raz jeszcze do ataku. Podczas tej walki samoloty rzuciły bomby na baterie przeciwnika oraz na linię kolejową, po której kursują chińskie pociągi pancerne.

Na odcinku Kiang-Wan panuje spokój. Na południe od Woo-Sung 2 kontrtorpedowce japońskie rozwinęły żywą działalność artyleryjską, aby osłonić wylądowanie ostatnich oddziałów XI dyw.

Szanghaj, 1. 3. (PAT.) Oddziały 11 dywizji japońskiej, liczące około 12.000 ludzi wylądowały w miejscowości Ceilliaokou, położonej w odległości 5 mil napółn. od Lin-Ho u ujścia rzeki Yang-Tse.

Konferencje premiera Tardieu — Przygotowania do nadzwyczajnego zgrupowania Ligi

Genewa, 1. 3. (PAT.) Premier Tardieu po przyjeździe do Genewy odbył dłuższą naradę z członkami delegacji francuskiej, poczem porozumiewał się z szefem delegacji niemieckiej Nadolnym, z którym omawiał prace konferencji rozbrojeniowej. W dalszym ciągu przeprowadzał rozmowy z Beneszem, sprawozdawcą komisji głównej i komisji politycznej, a popołudniu z brytyjskim ministrem spraw zagranicznych p. Simonem w sprawie sytuacji na Dalekim Wschodzie.

Chęć omówienia możliwości nowej interwencji, by doprowadzić do zawieszenia broni w Szanghaju jest, jak się zdaje, głównym motywem przyjazdu premiera Tardieu do Genewy.

Genewa, 1. 3. (PAT.) Przygotowania do nadzwyczajnego zgrupowania Ligi Narodów są w pełnym toku. Wybór belgijskiego ministra spraw zagranicznych Hymansa na przewodniczącego jest niemal pewny. Hr. Apponyi, którego różne delegacje wysuwały jako kandydata, oświadczył

Hymansowi, że nie przyjmie kandydatury.

Zgrupowanie otworzy Paul Boncour jako przewodniczący rady. Wygłosi on przemówienie, w którym zobrazuje dotychczasową działalność Rady w załatwianiu konfliktu chińsko-japońskiego. Po wyborze przewodniczącego i wiceprzewodniczących zabiorą głos przedstawiciele Chin i Japonji, poczem rozpocznie się dyskusja generalna. Zapewne poczyni się starania, aby tę dyskusję skrócić do minimum.

Po ukończeniu dyskusji generalnej ukonstytuowana będzie komisja, której przewodniczyć będzie zapewne sam Hymans. Czas trwania nadzwyczajnego zgrupowania obliczony jest na tydzień.

Tokio, 1. 3. (PAT.) Wbrew przewidywaniom donoszą obecnie, że Japonja nie jest skłonna zgodzić się na równoczesne wycofanie wojsk japońskich i chińskich z Szanghaju.

Krwawy dramat rodzinny

Wilno, 1. 3. (PAT.) Wczoraj w domu 42-letniej Zofji Tomaszewskiej, zamieszkałej z 2 synami Stefanem i Witoldem, funkcjonariusze policji znaleźli właścicielkę mieszkania, leżącą w kałuży krwi i niedającą znaku życia. Obok leżał jej syn Witold. W mieszkaniu widoczne były ślady walki a na ścianie i na podłodze ślady krwi.

Pierwotkowe dochodzenie ustaliło, że nad ranem tegoż dnia pomiędzy Tomaszewską a jej starszym synem Stefanem wynikła ostra sprzeczka, w czasie której syn zadał matce kilka ude-

żeń nożem w szyję. Złana krwią Tomaszewska padła, wzywając ratunku.

W międzyczasie drugi syn Witold rzucił się z pomocą matce, a widząc, że ta już nie żyje, usiłował zatrzymać wychodzącego brata, który z kolei napadł na niego i zadał mu kilka uderzeń nożem. Słyszac odgłosy walki, sąsiedzi przybiegli z pomocą Stefan Tomaszewski zbiegł do sąsiedniego domu, gdzie powiesił się. Wezwane pogotowie udzieliło pomocy poranionemu Witoldowi Tomaszewskiemu.

Co powinniśmy wiedzieć spożywając mięso?

Tematem powyższym, który wszystkim żywo obchodzi i interesuje, rozpocznie p. dr. Fr. Witaszek serję wykładów T. C. L. w marcu. Wykład odbędzie się dziś 1 marca o godz. 20 (8 wiecz.) w sali 17 Collegium Minus, Uniwersytetu Poznańskiego, Wały Warzów 26. P. elegant będzie mówił: 1) o wykorzystalności mięsa, 2) o niebezpieczeństwie, związanym ze zjadaniem surowego mięsa, 3) pasorzytach mięsnych, (trichinach i wągrach), 4) o przygotowaniu i przechowywaniu mięsa.

Wejście na salę 20 gr. dla młodzieży 10 gr.; członkowie T. C. L. za okazaniem legitymacji i bezrobotni mają wstęp wolny.

W sprawie przedstawień śpiewnych

W Teatrze Wielkim

Dzisiaj przed południem magistrat m. Poznania postanowił zezwolić p. Zygmuntowi Wojciechowskiemu, dyrektorowi teatryku „Uśmiech” na dawanie przedstawień operetki i opery w gmachu Teatru Wielkiego, a to przez przeciąg dwóch miesięcy. Miasto oddaje p. Wojciechowskiemu do rozporządzenia gmach, oraz kostjumi i rekwizyty.

Jak słyhać, przedstawienia mają zacząć się w sobotę, dn. 5 bm., wystawieniem „Halki”.

OFIARNOŚĆ NA CELE OŚWIATOWE WZMACNIA POTĘGĘ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.88 zł.; w Gdańsku na Warszawę 8.90 zł

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski oddział w Poznaniu płać dziś za 100 mk niem. w dewizach 210.85 zł., gotówką — zł. za 100 guld. gd. w dewizach 173.36 do 173.62 zł., gotówką 173.02 zł.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań, dnia 1. 3. 1932.

Spędzono: wołów 107, buhajów 211, krów 274, świń 1512 cieląt 418, owiec 130 razem 2 652 zwierząt.

(Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowymi).

Płacono za 100 kg żywej wagi za:

BYDŁO:

Woły:
Pełnomięsiste wytuczony nieoprzęgane . . . . . 64—68
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3 . . . . . 56—60
Mięsiste tuczone starsze . . . . . 44—50
Miernie odżywione . . . . . 30—38

Buhaje:
Wytuczony pełnomięsiste . . . . . 56—62
Tuczony mięsiste . . . . . 48—54
Nietuczony dobrze odżywione starsze . . . . . 40—46
Miernie odżywione . . . . . 32—36

Krowy:
Wytuczony pełnomięsiste . . . . . 62—68
Tuczony mięsiste . . . . . 54—60
Nietuczony dobrze odżywione Miernie odżywione . . . . . 30—34
24—28

Jałowice:
Wytuczony pełnomięsiste . . . . . 64—68
Tuczony mięsiste . . . . . 54—60
Nietuczony dobrze odżywione Miernie odżywione . . . . . 44—52
32—40

Młodzież:
Dobrze odżywione . . . . . 32—40
Miernie odżywione . . . . . 26—30

Cielęta:
Najprzedniejsze cielęta wytuczony . . . . . 64—70
Tuczony cielęta . . . . . 56—60
Dobrze odżywione . . . . . 44—52
Miernie odżywione . . . . . 34—40

OWCE:

Wytuczony pełnomięsiste jagnięta i młodsze skopy . . . . . 56—62
Tuczony starsze skopy i maciorci . . . . . 00—50
Dobrze odżywione . . . . . 00—60

ŚWINIE (TUCZNIKI):

kg żywej wagi . . . . .
Pełnomięsiste od 120 do 150 . . . . . 86—90
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi . . . . . 80—84
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi . . . . . 76—78
Mięsiste świnie ponad 80 kg żywej wagi . . . . . 68—74
Maciory i późne katastry . . . . . 70—76
Świnie bekonowe . . . . . 70—72
Świnie bekonowe loco stacja załadowania I. kl. 66—68, II. kl. 62—66.
Przebieg targu normalny.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, dnia 1. 3. 1932.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy w obliczeniu ćwierćlitrowego gęstościomierza: 1) żyta poznańskiego 71.3 kg (121 f. w. h.); 2) żyta pomorskiego 69.95 kg (119.1 f. w. h.); 3) pszenicy poznańskiej 74.8 kg (127.1 f. w. h.); 4) pszenicy pomorskiej 74.35 kg (126.4 f. w. h.); 5) jęczmienia pozn. i pom.: a) 64 do 66 kg., b) 68 kg.; 6) owsa pozn. i pom. 43.55 kg. (74.1 f. w. h.).

Ceny transakcyjne.
Pszenica 40 tonn par. Poznań 24.10
Pszenica 25 tonn par. Poznań 24.00
Pszenica 15 tonn par. Poznań 23.25
Usposobienie spokojne.

Ceny orientacyjne.
Zyto . . . . . 23.00—23.50
Usposobienie spokojne.
Jęczmień a) 64—66 kg. . . . . 19.50—20.50
Jęczmień b) 68 kg. . . . . 21.00—22.00
Usposobienie spokojne.
Jęczmień browarowy . . . . . 23.25—24.25
Usposobienie spokojne.
Owies . . . . . 20.25—20.75
Usposobienie spokojne.
Mąka żytnia 65% wł. work. . . . . 35.50—36.50
Usposobienie spokojne.
Mąka pszenne 65% wł. work. . . . . 36.50—38.50
Usposobienie spokojne.
Otręby żytnie . . . . . 14.50—15.00
Otręby pszenne . . . . . 13.75—14.45
Otręby pszenne (grube) . . . . . 14.75—15.7
Rzepak . . . . . 32.00—33.00
Gorzycza . . . . . 30.00—37.0
Wyka latowa . . . . . 22.00—24.00
Peluszk . . . . . 21.00—23.0
Groch Victoria . . . . . 23.00—26.00
Groch Folgera . . . . . 30.00—33.0
Łubin niebieski . . . . . 12.00—13.00
Łu. n. żółty . . . . . 16.00—17.00

Ogólne usposobienie spokojne.
Tranzakcje na odmiennych warunkach: żyta 205 tonn, pszenicy 95 tonn.
Uwagi: Owies biały niezaduszony ponad notowanie

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, dnia 1. 3. 1932.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna. Kursy były utrzymane przy obrotach średnich. Z pożyczek państwowych poszukiwano 5% Poż. konwersyjną po 39% oraz 4% Poż. inwest. po 86% mniejszą ilość 8% obl. m. Poznania z roku 1927 i 1929 handlowano po 92% w zaofiarowaniu bez notowania. W papierach lokacyjnych P. Z. K. ruch ograniczony; handlowano 8% listy dol. stare po 70% w tranzakcjach oraz 6% listy żytnie po 12% również w tranzakcjach, 4% listy zast. konwert. ofiarowano po 29% bez tranzakcji.

Z akcji bankowych wzgl. przemysłowych poszukiwano Bank Polski po 81—82. **Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej.**

Papierły procentowe:

(Kurs w procentach nominalu):
5% Pożyczka konwersyjna 39% P
5% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kredyt. 70% +

(Kurs w złotych)
6% listy żytnie Pozn. Kredyt. 12.25 +
4% Prem. Pożyczka Inwestycyjna 86. —P.

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)
Bank Polski I. em. 81—82.—P.
Tendencja spokojna.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 1. 3. 1932

Waluty	Gotówka		
	trans.	sprzed.	kup.
Dolary St. Zjedn. tr. 988 so 8.90 kup. 8.86.			
Dewizy:			
Belgia	124.15	124.46	123.84
Gdańsk	173.65	174.68	173.22
Holandja	359.40	360.30	358.50
London	31.03	31.22	30.92
Paryż	35.10	35.19	35.01
Praga	26.41	26.47	26.35
Nowy Jork			
kabel	8.92	8.94	8.90
Szwajcaria	172.90	173.33	172.47
Berlin	211.95		

Tendencja niejednolita.
Papierły wartościowe i obligacje:
4% Poż. Inwes. 89.50
5% Poż. konw. 39.00
6% Poż. dolarowa. 57.75
7% Poż. stabil. 56.50
10% Poż. kol. 104.00
Tendencja niejednolita.

Akcje w złotych:

Bank Polski . . . . . 88.00—87.50
Starachowice . . . . . 0.00—6.00
Ostrowieckie seria B . . . . . 0.00—30.50
Tendencja mocniejsza.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg reszta za 100 kg
Berlin, dnia 1. 3. 1932.
Pszenica march. 75—76 kg. 244.00—246.00
Tendencja mocna.
Pszenica jara 80—81 kg fr. wagon Berlin tranz. 264.00
Tendencja mocna.
Zyto march. 72—73 kg. . . . . 193.00—195.00
Tendencja stała.
dalej fr. wag. Berlin kup. 205.00
Tendencja stała.
Zyto rosyjskie cif Berlin tr. 196.00
Tendencja stała.
Jęczmień brow. . . . . 177.00—185.00
Tendencja utrzymana.
Jęczmień pastewny i przemysłowy . . . . . 167.00—172.00
Tendencja utrzymana.
Owies march. . . . . 149.00—156.00
Tendencja mocna.
Mąka pszenne . . . . . 31.25—34.75
Tendencja nieco mocniejsza.
Mąka żytnia prowincj. 27.50
i sprzed. do 28.50
Tendencja silniejsza podaż.
Mąka pszenne Berlin 27.90
i sprzed. do 28.50
Tendencja silniejsza podaż.
Ospa pszenne . . . . . 10.25—10.50
Tendencja spokojna.
Ospa żytnia . . . . . 9.85—10.25
Tendencja spokojna.
Groch Victoria . . . . . 20.00—27.00
Groch drobny jadalny . . . . . 21.00—23.50
Groch pastewny . . . . . 15.00—17.00
Peluszk . . . . . 14.50—18.50
Bób . . . . . 15.00—17.00
Wyka . . . . . 16.00—19.00
Łubin niebieski . . . . . 11.00—12.00
Łubin żółty . . . . . 15.0—17.00
Seradela nowa . . . . . 32.00—36.00
Kuchy Iniane 37% . . . . . 12.20—12.40
Kuchy z orzecha ziemnego 12.60
Kuchy mielone (mączka) . . . . . 12.40—12.50
Wytłoki suche paryt Berlin 8.20
Śrót Soja ekstrahowany 46% loco Hamburg . . . . . 11.20—11.30
Śrót Soja ekstrahowany 46% loco Szczecin . . . . . 12.30—15.40
Płatki ziemniaczane . . . . . 15.10—15.60
Słoma żytnia pras. drut. . . . . 0.85—1.05
Słoma pszenne pras. drut. . . . . 0.60—0.75
Słoma owsiana pras. drut. . . . . 0.65—0.80
Słoma jęczm pras. drut. . . . . 0.65—0.80
Słoma żytnia długa wiązana . . . . . 0.90—1.15
Słoma żytnia pras. sznur. . . . . 0.85—1.10
Słoma pszenne pras. sznur. . . . . 0.70—0.80
Sieczka . . . . . 1.45—1.65
Tendencja stała.
Siano handlowe suche . . . . . 1.20—1.40
Siano dobre l. pokosu . . . . . 1.80—2.20
Lucerna luzem . . . . . 2.40—2.70
Tymotka luzem . . . . . 2.35—2.70
Siano koniczynowe luzem . . . . . 2.30—2.60
Tendencja stała
Ogólna tendencja mocniejsza

Właściwymi środkami
do pielęgnowania
ust:

Odol

pastę do zębów
płyn do ust
szczoteczka do zębów

Walna debata szkolna w Sejmie

(Dokończenie)

Przemówienie pos. Strońskiego (Kl. Nar.)

Szkolnictwo nie może być siedli-
skiem zastoju i dlatego przeprowadze-
nie zmian dla nas wszystkich jest zro-
zumiałe. Różnica poglądów zaczyna się
w zakresie rozmiarów i szybkości tych
zmian. Panowie z obozu rządowego są
za przewrotem, być może dlatego, że
jeden przewrót panom się udał, my zaś
jesteśmy za oględnym postępowaniem.

Zamierzam zgłosić poprawkę do art.
3, która zdążyła nie do zniszczenia tej
pracy, jaka jest zamierzona, ale do
wprowadzenia jej w życie powoli, do
dokonania próby życiowej, czy to jest
dobre. W art. 3 mówi się, że minister
może dla celów doświadczalnych za-
prowadzać szkoły oparte na innych za-
sadach organizacyjnych niż w tej u-
stawie. Moja poprawka proponuje, aby
zamiast wyrazu „odmiennych” było po-
wiedzione „takich” zasad, jak w tej u-
stawie. Taby było wprowadzenie tych
zasad powoli jako próby.

Szkola powszechna 7-klasowa, krótko
mówiąc, jest niewykonalna. Mamy
dziś 26.000 szkół powszechnych, z tego
11.000 jednoklasowych, a 6.000 2-klaso-
wych. 6-cio i 7-mio-klasowych jest ra-
zem zaledwie 3.000. Można to zrobić, że
się inaczej nazwie szkoły, ale nie trze-
ba nikogo ludzi, że nagle w kraju bę-
dzie możliwy dostęp dla wszystkich do
7-mio-klasowej szkoły. Na to są po-
trzebne lata i grube pieniądze, a tym-
czasem żyjemy w okresie, w którym
nie zanoszą się na deszcz złoty.

Szkola średnia dotychczasowa zo-
staje dosłownie spustoszona. Rozbija
się ją na 3 części, czyli że ta szkoła
średnia, która jest jednak kolebką dzi-
siejszej szerokiej cywilizacji europej-
skiej, zostaje spustoszona, a nie wiemy
co przyjdzie na jej miejsce.

Szkoły wyższe są niewątpliwie pod-
ważone, dlatego że dostęp do nich nie
jest określony. Nie wiemy, czy t. zw.
świadectwo dojrzałości będzie istniało,
co jest pierwszym obniżeniem warun-
ków dostępu do szkół wyższych. We-
dług tej ustawy mogą istnieć jakieś
zastępcze świadectwa, nie mówiąc o
świadectwach dla ludzi, którzy żadnej
szkoły nie ukończyli.

O wychowaniu religijnem powiem
krótko, dlatego, że jest to drażniące i
było już omówione. Mówiono tu, że są
ludzie, którzy mają religię na ustach,
a inni w sercach. Jest to sprawdzian
nieodkładny, bo ci, którzy mają ją na
ustach — mogą ją mieć i w sercu. Ale
uważam, że spotkamy się w połowie
drogi: niech religia będzie w ustawie
(Oklaski na prawicy).

Wychowywanie „państwoców”.

Drugim czynnikiem wychowania
jest wychowanie państwowe. P. pod-
sekretarz stanu powiedział: My w szko-
le nie chcemy wychowywać narodow-

Przemówienie pos. Bieleckiego (Kl. Nar.)

Wyraża obawę, że ustawa ta będzie
faworyzować Żydów. Przyznaje, że od-
setek Żydów na uniwersytetach nieco
się zmniejszył w porównaniu z 1923-24
roku, lecz nie znaczy to, by i tak nie był
za wielki. Domaga się ograniczeń. Za-
szczyt kształcenia wszystkich studen-
tów Żydów pragniemy dzielić przynaj-
mniej równomiernie z całym światem.

Przechodząc do art. 53 ustawy,
mówca krytykuje zbyt ogólnikowe je-
go sformułowanie, dające zbyt już
wielką swobodę i dowolność.

Co się tyczy proponowanych nowych
studjów, to co do konieczności studjów
w zakresie obrony technicznej i zwięk-
szenia sprawności fizycznej mówca o-
powiada się za kształceniem typu oby-
watela — żołnierza, oczywiście nie żoł-
daka, bo „dopóki sprawiedliwość na
końcu przemieszkuje miecz”, — jak
mówił Trembacki — jest to konieczne,
ale tak zasadniczą zmianę należałoby
wprowadzić w osobnej ustawie, a nie
załatwiać na marginesie tej i dlatego
mówca wnosi o skreślenie cytowanego
artykułu.

Zarzuca następnie ustawie, że mówi
ona o jednolitem szkolnictwie, a ka-
walkuje, kraje, zarówno gimnazjum

ców, chcemy wychowywać państwoców.
Szkoła musi wychowywać naro-
dowców polskich w tem znaczeniu, że
musi wychowywać młodzież miłującą
i wierzącą w swój naród. (Oklaski na
prawicy).

Szkoła musi kształcić dzieci w
przywiązaniu do państwa polskiego i
także obywateli z mniejszości narodo-
wych, których właściwości narodo-
wych nie mamy zamiaru tępić, muszą
być wychowywani w przywiązaniu do
państwa polskiego (Głos na ławach B.
B.: Zgoda).

Teraz od zgody przejdźmy do nie-
zgody. W Polsce utworzyło się uro-
szczone pojęcie państwa. Stronictwo
rządowe mówi: Państwo to my! To jest
za ciasne pojęcie państwa. Panowie w
ciągu ostatnich lat jako powszedni
chleb wprowadzili pojęcie, że rząd i
stronictwo rządowe, to państwo (P.
Radziwiłł: A panowie, że naród to na-
rodowa demokracja). Tego księżę nie
udowodni.

Komisja koedukacyjna.

Powolywano się tu na komisję koe-
dukacyjną. Nie przesadzajmy. Jabym
powiedział, że na komisji oświatowej,
w której obok p. podsekretarza stanu,
Piaseckiego, władza przew. p. Jaworska,
byliśmy na bardzo miłej komisji...
koedukacyjnej, ale żeby aż mówić o
komisji edukacyjnej, to już za wiele.
(Wesołość i oklaski na prawicy). P.
Mękański zna bardzo dobrze dzieje ko-
misji edukacyjnej i wie, że nowy kie-
runek rzeczywistości przeciwstawiał
się tam zamierzalnemu średniowieczu
Hasso brzmiało: Nie legenda, lecz hi-
storja rzeczywista. Panowie w wycho-
waniu państwowem chcą wprowadzić
legendę, a nie historję. (Wrzawa na ła-
wach B. B.).

Trzeba się liczyć z tem, że przecież
ludzie nie stronniczy, senaty uniwersy-
tetów, Kościół, mają wątpliwość co do
tej ustawy, że nie wierzą w nią Oswald
Balzer i że to nie są tylko głosy ze
stronictw opozycyjnych, bo przecież
zwalczają ją także pisma obozu rządo-
wego, jako tę, która rzuca szkolnictwo
na niepewne losy. Dlatego, chcąc usza-
nować próbę, jaka ma być dokonana,
postawiliśmy poprawkę, która otwiera
szerokie pole doświadczalne dla pana
ministra. Panowie macie z jednej stro-
ny życie ze szkolnictwem takim, jakie
jest, a przeciwstawiam kilka kartek
papieru. Nasz wniosek jest znacznie
skromniejszy, niż panów ustawa wobec
wielkiej pracy nad szkolnictwem, ja-
kie dziś w Polsce istnieje. (Oklaski na
prawicy).

Po pos. Jaworskiej (B. B.), któ-
ra polemizowała z mówcami Kl. Nar.,
zabrał głos pos. Bielecki:

jak i uniwersytet. Temu należy się
przeciwstawić i czynią to oba memo-
ryjał senatów akademickich.

Mówią panowie, że należy zmienić
psychikę niewoli przez naukę obywa-
telską. Zgoda, ale nie można zarażać
młodego pokolenia, które wyrosło już
w wolnej Polsce, właśnie tą psychiką
niewoli, temi metodami policyjnymi, o-
dziedziczonymi z okresu niewoli. Młode
pokolenie ma dobre instynkty państwo-
we i narodowe, nie należy ich tylko tłu-
mić, a psychikę niewoli trzeba wyrwać
z dusz tych, którzy nią przesiąknęli.

Jeżeli chodzi o kult prawdziwie
wielkich ludzi, to i tu jest nieporozu-
mienie. My jesteśmy za szerzeniem kul-
tu wielkich ludzi i bohaterów, czerpie-
my z ducha dziejów Polski tak, jak się
objawiał na przestrzeni 1000 lat, a nie
tylko od maja 1926 roku. Nawijujemy
do czasów Chrobrego. Jeżeli chodzi o
narzucenie gwałtem jakiegoś kultu, to
nie można tą metodą wywołać entu-
zjazu i zapału. Właśnie wskutek na-
cisku liczba młodzieży narodowej,
zwłaszcza na uniwersytetach, wzrasta.

Jeżeli chodzi o narzucenie urzędo-
wego poglądu na najnowsze dzieje, za
pomocą studjów nauki obywatelstwa,

to szkoda trudu. Młodemu pokoleniu
nawet metoda siły nie imponuje. Na-
pastników umie skutecznie karcić.
(Oklaski na prawicy).

Przemówienie pos. Lecha (Kl. Nar.)

Reforma szkoły średniej ma na celu
zupełne przeistoczenie jej. Oświadczyli
się przeciw tej reformie najpoważniej-
sze głosy stowarzyszeń nauczyciel-
skich, memoriały senatów uniwersy-
teckich, głosy mężów nauki i zrzeszeń
rodzicielskich. Wszyscy przestrzegali
przed ryzykownym krokiem likwidacji
dotychczasowej 8-klasowej szkoły
średniej. Niesłusznie nazwano tę szko-
łę strupieszalnym tworem. Od czasu po-
wstania państwa polskiego szkoła śre-
dnia była terenem ciągłych reform,
które następowały niemal co roku, i tu
jest przyczyna niektórych niedomagań
tej szkoły. Jugosławia i Czechy wcale
nie uznały szkoły 8-klasowej za prze-
żytek. Jednolita szkoła słuszną w za-
sadzie jeszcze długo nie da się w Polsce
zrealizować z powodu dużych różnic
ludności. Zamierzone zmiany obniżą
poziom nauki, a liczebność uczniów w

szkołach utrudni poznanie ich przez
nauczycieli i nie pozwoli na należytą
opiekę nad uczniami zdolniejszymi
wobec wielkiej masy uczniów przecięt-
nych.

Tylko za pomocą prób i doświad-
czeń można dojść do realnych wyni-
ków. Rzymskie przysłowie mówi: pri-
mum experiri, deinde statuere.

Ostatni przemawiał min. Jędrze-
jewicz, który widział w wystąpieniu
opozycji momenty polityczne, poczem
odrzucono wszystkie poprawki, a u-
stawę przyjęto we wszystkich czyta-
niach.

Po północy izba przystąpiła do de-
baty nad szkołami prywatnymi. W tych
rozprawach wzięła już udział lewica.
Po referacie posła Szyszki przemawiał
pos. St. Stroński. O godzinie 1 i pół po-
siedzenie przerwano.

Prądy komunistyczne wśród młodzieży „sanacyjnej”

Podaliśmy wczoraj w streszczeniu
przemówienie pos. Strzetelskiego z
Klubu Narodowego, wygłoszone pod-
czas walnej debaty szkolnej w Sejmie.
Streszczenie to należy uzupełnić je-
szcze ustępem, w którym poseł Strze-
telski omawiał skutki wychowania
„państwowego”, ujawniające się
wśród młodzieży „sanacyjnej”.

„Jeżeli panowie — oświadcza mów-
ca — z jednej strony odbarwianie
państwo z wpływów narodu, rodziny i
religji, a z drugiej strony szukacie ja-
kieś wypadkowej z tych wszystkich
prądów dziejowych, które obecnie wy-
stępują w świecie i które streszczają
się w tem, żeby stworzyć omnipoten-
cję państwa, żeby skrupować jednost-
kę do ostatnich granic, to panowie nie
uwzględniają, że postępują w sposób
bardzo ryzykowny i niebezpieczny.
Jak ryzykowny i niebezpieczny,
świadczą owoce tej pracy wychowaw-
czej w kierunku wychowania młode-
go pokolenia w duchu ideologii pa-
nów.

„Oto w Wilnie przy „sanacyjnym”
„Słowie”, które redaguje p. pos. Mac-
kiewicz, wychodzi dodatek redagowa-
ny przez młodzież „sanacyjną” pod
tytułem „Zagary”. Tam zabierają
głos najwybitniejsi przedstawiciele
młodzieży „sanacyjnej”. Dwaj przed-
stawiciele tej młodzieży, p. Dembiński
i inny, ukrywający się pod pseudoni-
mem „legjonista”, umieścili szereg ar-
tykułów z zasadniczym wyznaniem
wiary ideowej młodzieży „sanacyjnej”.
Po tych artykułach, umieszczonych
w „Słowie” wileńskim zabrali głos p.
Studnicki i Cat, obaj redaktorzy „Sło-
wa”. P. Studnicki stwierdził, że na
podstawie artykułów zamieszczonych
w „Zagarach” można ustalić program
młodzieży „sanacyjnej” w następują-
cych punktach:

- „1) bojkot handlu prywatnego;
- „2) upaństwowienie banków;
- „3) kolektywna produkcja;
- „4) upaństwowienie większej wła-
sności ziemskiej;
- „5) wcielenie chłopskich gospo-
darstw do ogólnego trustu.

„I p. Studnicki zapytuje na końcu:
„Czem projektowany ustrój różni się
od ustroju sowieckiego?” Do pytania
tego i my się przyłączamy.

„Zabrał równocześnie głos w tej
samej sprawie pos. Mackiewicz. I on
stwierdza również w artykule „Słowa”
wileńskiego, że program wileńskiej
młodzieży „sanacyjnej” jest właściwie
bardzo dokładną i szczegółową kopją
programu bolszewickiego. (P. St.
Stroński: To pisze p. Mackiewicz?)
Tak, p. Cat w „Słowie” oświadcza:

„W tem, co piszą pp. Dembiński
i „Legjonista”, niema słowa oryginal-
nego, wszystko jest dokładnie od
bolszewików skopjowane.”

„P. Mackiewicz ma rację, polemizu-
jąc z młodymi pisarzami „Słowa”, ale
jeżeli p. Mackiewicz twierdzi, że mie-
dza, która dzieli tych młodych teore-
tyków „sanacyjnych” od komunizmu,
jest bardzo wąska, to zapomniał, że

on sam w części ponosi winę w tem,
że doszło do takiej sytuacji. Bo pro-
szę panów, jeżeli ktoś przez szereg
lat utrzymywał ją w magicznym kole
niejasnych haseł t. zw. państwowej
ideologii, jeżeli ktoś jej tłumaczył, że
państwo to jest wszystko, że mecha-
nizm państwowy jest wszystkim, a
jednostka niczem i jeżeli równocze-
śnie przyjaciele polityczni „odbarwia-
li” tę młodzież z religijności, z uczuć
narodowych, z poszanowania dla ro-
dziny, to nic dziwnego, że młodzież
ta w końcu musiała wpaść w taką
atmosferę”.

Jak wykazał wczorajszy występ p.
Boguszewskiego w Senacie (o którym
donosiliśmy w wydaniu porannem),
wpływy komunistyczne szerzą się zre-
szta nie tylko wśród młodzieży „sana-
cyjnej”, ale także i wśród starszych
zwolenników obozu pomajowego.

Kapitały niemieckie w Polsce

Prasa niemiecka podaje za źródła-
mi polskimi cyfry dotyczące udziału
kapitałów poszczególnych krajów w
towarzystwach akcyjnych w Polsce.

Wedle tego zestawienia na pierw-
szym miejscu stoi tu Francja, której
udział w porównaniu z r. 1930 wzrósł
w r. 1931 o 0.8 proc. i łącznie z inwe-
stycjami wynosi dziś 385 milionów
złoty, co stanowi 25.8 proc. całego
kapitału zagranicznego w polskim or-
ganizmie gospodarczym.

Na drugim miejscu znajdują się
Niemcy, których udział jest niewiele
mniejszy od francuskiego i wynosi
364 miliony zł., t. j. 25.3 proc. Udział
niemiecki wzrósł w ostatnim roku o
0.2 proc.

Podając te cyfry „Der Jungdeut-
sche” stwierdza, że udział niemiecki
jest tak wysoki dzięki kapitałowi nie-
mieckiemu na Górnym Śląsku. Kapi-
tał ten jednak, dzięki pomocy francu-
skiej, udzielanej Polsce, skurczył się
poważnie od chwili przyłączenia G-
Śląska do Polski.

Demonstracyjne strajki pracowników miejskich.

Warszawa, 1. 3. (Tel. wł.) —
Na dzisiaj są zapowiedziane demon-
stracyjne strajki pracowników miejs-
kich w Warszawie, Łodzi, Sosnowcu i
Brześciu. (w)

O dołę emerytów

Przemówienie posła Korneckiego z Klubu Narodowego

W czasie obrad sobotnich nad nowelizacją ustawy emerytalnej ze strony Klubu Narodowego przemawiał poseł Kornecki, który oświadczył m. in.:

Klub Narodowy uchylił się od rozpatrywania ustawy, gdyż o posiedzeniu komisji zawiadomiony został w dzień posiedzenia rano i wbrew regulaminowi telefonicznie nikt nie wiedział przedtem, że nowela będzie rozpatrywana, musieliśmy więc zaproszować przeciw temu i przeciw pospiechowi załatwienia sprawy na komisji.

Mówca nie godzi się z referentem, który dyskwalifikuje ustawę emerytalną z 1923 r., przypominając, że referent był wówczas posłem i żałuje, że mając taką przenikliwość, nie przyczynił się wówczas do usunięcia tych braków, które teraz wtyka. Co się tyczy zaliczenia lat pracy zawodowej, to nie chodzi tu o kominiarzy i fryzjerów, jak mówił sprawozdawca, ale np. o takie wypadki, kiedy ministerstwa w początkach istnienia państwa zwracały się do biegłych prawników, potrzebując ich stałą współpracę, a ponieważ ofiarowywane wynagrodzenie nie mogło równoważyć dochodów z dobrze prosperującej kancelarii adwokackiej, państwo, jako ekwiwalent, zaliczało pracę zawodową do wysługi lat. Byli to więc ludzie, którzy dla dobra państwa zamieniali swe dochodowe stanowiska na niewspółmiernie gorsze państwowe, ale z nadzieją, że będą mieli przynajmniej emeryturę.

Obowiązek szanowania prawa

Na państwie ciąży obowiązek szanowania nadanego prawa. Powołam się tu też na autorytet Prezydenta, który w dekreście o przedsiębiorstwie kolei państwowych podkreśla konieczność przestrzegania zasady nieukracania praw nabytych. W b. państwach zaborczych urzędnicy, a dzisiejsi emeryci, byłiby mieli zapewnione zaopatrzenie i nie mogli się spodziewać, by ich ojczyzna gorzej potraktowała. Dekret Prezydenta stwierdza więc istnienie praw nabytych, które panowie kwestionujecie. Ale co zrobić z dekretem? Otóż ta nowela skreśla właśnie ten ustęp, aby nie było śladu, że rząd „sanacyjny” uznał już prawa nabyte. P. minister skarbu także powiedział, że niema praw nabytych, a wypłata emerytur ma charakter charytatywny. Oto jest stosunek do urzędników. (Pos. Polakiewicz: Tego minister nie powiedział.) Owszem, cytuję to z „Gazety Polskiej” z niedzieli z 21 lutego b. r. (Pos. Polakiewicz: Tu jest mowa o emerytach państw zaborczych). Skoro ustawa prawa te przyznała, to nie można mówić o akcji charytatywnej. Gdyby państwo bankrutowało, moglibyśmy się z tem zgodzić, że urzędnikom trzeba było wypłacać np. pół pensji, bo państwo tego wymaga, ale poczucie prawa nie pozwala nam godzić się na odbieranie praw nabytych

i to z działaniem ustawy wstecz. Postanowienia ustawy mogą obowiązywać tylko na przyszłość, a nie tyczyć się tych, którzy już prawa nabyli. Art. 25 dotyczy emerytów, którzy przyjmują płatne stanowiska. W r. 1929 Sejm skreślił ten artykuł ustawy, pozwalając im przyjmować płatne stanowiska, w noweli zaś z roku ubiegłego przywrócono ten artykuł zmieniony o tyle, że to dodatkowe zarobkowanie wraz z emeryturą nie może wynieść ponad 150 proc. ostatnio pobieranego uposażenia w służbie czynnej. Obecnie znowu się zmienia ten artykuł, obliczając te 150 proc. od innej podstawy, bo od uposażenia samotnego.

By czuli tę rękę...

W ten sposób ludzi, których się wyrzuciło, gnębi się jeszcze teraz, by czuli tę rękę. Od urzędników państw zaborczych żądało się zrzeczenia pretensyj do funduszu emerytalnego zaborczego. Dziś mówi się, że to zrzeczenie nie może być traktowane narówno z wpłacaniem składek za te lata. Dalej, cofa się prawo dodatku na żonę, co w roku ubiegłym było wysuwane jako zaleta noweli. Wprowadza się dla urzędników, którzy mają lata służby z czasów państw zaborczych nową weryfikację. Obawiamy się tego, co ona kryje i nie możemy się zgodzić na rewizję już ustabilizowanych praw. Kolejarze tracą prawa, nabyte na mocy dekretu Prezydenta. Nie możemy więc godzić się na tę płynność poglądów na prawo i ciągłe jego naruszanie. Nawet „I. K. C.” pisze o tych niezliczonych skargach tych biednych ludzi, którzy nie mają siły się bronić, bo emeryt strajkować nie może. Słazacy, którzy optowali za Niemcami, mają emeryturę trzykrotnie wyższą i śmieją się dziś z tych, którzy optowali za Polską, że mają niższą a i tę im ciągle zmniejszają. Taka jest realizacja zobowiązań wyborczych wobec urzędników. Stawiamy więc formalny wniosek o odesłanie tej ustawy do komisji budżetowej i prawniczej do powtórnego rozpatrzenia. Jeśli zaś wniosek ten upadnie, to nawet obecnością naszą na sali podczas uchwalania tej ustawy — nie możemy brać za nią odpowiedzialności.

Wicemarsz. Car poddał zaraz ten wniosek formalny pod głosowanie i oświadczył, że wniosek upadł.

Pos. Reger: Proszę o obliczenie głosów.

Wicemarsz. Car: Już oświadczyłem, że wniosek upadł.

Pos. Reger: A ja twierdzą, że stała większość.

Klub Narodowy opuszcza salę

Pomimo tego kwestjonowania nie dokonano obliczenia głosów, wobec czego Klub Narodowy opuścił salę obrad i nie brał już dalej w nich udziału.

Ze zjazdu delegatów Związku Lekarzy Zachodniej Polski

W ubiegłą niedzielę odbył się w Poznaniu przy licznych udziale walny zjazd delegatów Związku Lekarzy Zachodniej Polski, obejmującego Wielkopolskę i Pomorze. Przewodniczył zjazdowi prezes prof. dr. Karwowski. Zarząd główny Związku Lekarzy w Warszawie był reprezentowany przez p. dr. Załuskę, sekretarza generalnego Związku.

Po przedłożeniu sprawozdań z działalności okręgu za rok 1931, na czoło dyskusji wysunęło się zagadnienie obecnego położenia materialnego lekarzy praktykujących w kasach chorych, wskutek niewywiązywania się tychże ze swych zobowiązań. Dyskusja na ten temat była bardzo gorąca i trwała od południa do wieczora. Od mniej więcej półtora roku stosunki w kasach chorych zaczęły się pogarszać, a dzisiaj stały się już prawie niemożliwe. Niektóre z nich, szczególnie w okolicach przeważnie rolniczych, od przeszło roku nie płacą lekarzom ich należności miesięcznych, inne od szereg miesięcy i t. d. Delegaci przedstawiali położenie wielu lekarzy jako wprost rozpaczliwe. Dzięki nieotrzymywaniu zaległych od dawna honorarjów przez kasy chorych częstym gościem bywa u nich komornik sądowy i egzekutor. Niejednokrotnie nawet lekarzom własne ich wykłady gotówkowe na przejazd do pa-

centów pozamiejscowych nie zostały zwrócone.

Co jest przyczyną tego katastrofalnego stanu rzeczy? Gospodarka rozrzućta niektórych kas chorych, gdy były lepsze czasy, i skutkiem tego poważne ich zadłużenie, oraz pogarszająca się obecnie z dnia na dzień sytuacja gospodarcza w kraju. Do spraw tych powrócimy jeszcze osobno.

W myśl postanowienia walnego zjazdu delegatów zarząd Związku przejął cały materiał celem czynienia dalszych kroków i zabezpieczenia pretensyj lekarzy. W tychże kwestjach wysłał zarząd Związku Lekarzy Zachodniej Polski niedawno memoriał do ministra pracy i opieki społecznej.

Do zarządu na rok następny zostali wybrani przez walny zjazd delegatów pp.: prof. dr. Karwowski jako prezes, dr. Grossmanówna, dr. Janiszewski, dr. Dymiński, dr. Matuszewski, dr. Osowski, dr. Konkiewicz, dr. Rabski i dr. Jagielski z Poznania, oraz dr. Białasik z Pleszewa, dr. Szalkowski z Gniezna, dr. Dubiński z Ostrowa, dr. Owsiany z Szamotuł, dr. Znaniecki z Inowrocławia, dr. Błażejczyk z Leszna i dr. Taborski z Opalenicy

**POPIERAJCIE TANIE KUCHNIE
BO ONE KARMIA WSZYSTKICH
GŁODNYCH!**

Demagogia „sanacyjna” w Żabikowie

Żabikowo, 28 lutego.

Miejscowi cizakowcy (występujący, jak i gdzieindziej, pod firmą N. P. R. - Lewicy) zwołali na dzień 17 lutego zebranie przy pomocy plakatów, rozlepionych na słupach telefonicznych i płocie. W plakatach tych proszono o liczny udział społeczeństwa w zebraniu. Zaproszenie to odniosło nadszpiewany sukces, zgromadziło się bowiem około 500 osób, w tem jednak sympatyków Ciszaka było zaledwie... trzydziestu.

Skonsternowani tym faktem organizatorzy zebrania wezwali przeciwników swego stronnictwa do opuszczenia sali, ci jednak zwrócili się do przewodniczącego p. Łączkowiaka z prośbą, by zebranie się odbyło i by zapowiedziany referat o wyborach do rad gminnych został wygłoszony. Wówczas p. Łączkowiak, nie wiedząc, jak wybrnąć z niechęć sytuacji, zebranie rozwiązał.

Kiedy uczestnicy opuścili lokal, cizakowcy w tej samej liczbie 30 osób zbrali się ponownie i rozpoczęło referat o... niesieniu pomocy dla niemowląt. Stojący obok sali zwolennicy obozu narodowego, widząc, że obraduje się nie nad sprawą wyborów do rad gminnych, ale nad innymi sprawami, rozeszli się, odśpiewawszy uprzednio hymn Młodych.

Raz jeszcze więc przywódcy tutejszej „sanacji” w osobach pp. Jasieczaka, Różyka, Ciesielskiego i pp. Łączkowiaków użyli znanego „kawału”, polegającego na tem, że jeśli się ma odbyć zebranie cizakowców, poświęcone sprawom politycznym lub gospodarczym, i w ostatniej chwili okaże się, że na sali jest większość przeciwników — momentalnie zmienia się porządek zebrania i zamiast omawiania spraw politycznych wysuwa się sprawy... dokarmiania niemowląt itp. Jest to oczywiście zwykła demagogia, mająca na celu mydlenie oczu społeczeństwu.

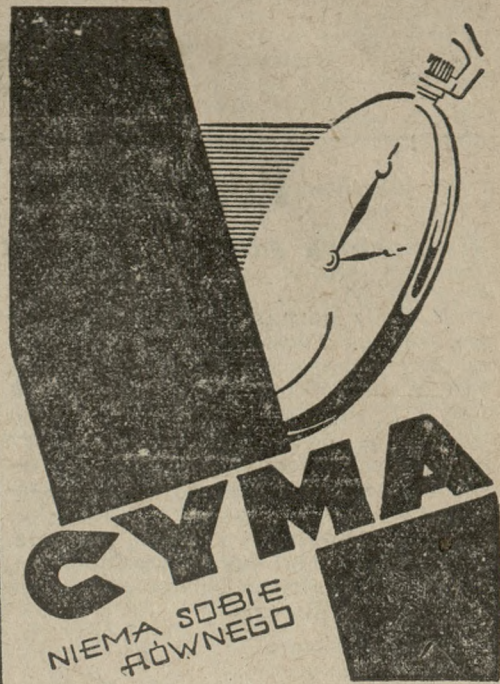
Napiętnować przy tej okazji należy sprawozdanie „Dziennika Poznańskiego”, który podał, jakoby O. W. P. w Żabikowie wystąpił przeciw akcji dożywiania dzieci (!). W świetle wyżej przez nas zamieszczonego opisu, widać wyraźnie, jaki był istotny przebieg zajść i jak zebranie, poświęcone sprawie wyborów do rady gminnej, dopiero później przekształcono na zebranie inne.

Na niedzielę, dn. 21 lutego rb., zwołany został w Żabikowie wiec publiczny z zapowiedzianymi referatami posłów Stron. Narodowego, pp. Przanowskiego i Witkowskiego. O godz. 11.30, gdy na sali p. Szukały zebrało się około 500 osób, z chwilą zagajenia wiecu przez p. Mizerkę rozległy się na sali z jednego jej kąta nieludzkie wrzaski, wycia i świsty, zorganizowane przez bandę podchmielonych wyrostków. Według informacyj, udzielonych przez miejscowych obywateli, byli to „strzelcy”, którzy w ten „kulturalny” i „patriotyczny” sposób zapragnęli udaremnić miejscowemu spokojnemu i rozważnemu obywatelstwu obrady nad ciężkimi losami kraju. Bezcynność obecnych na sali władz policyjnych rozszalała garstkę krzykaczy do tego stopnia, że wszelkie wysiłki ze strony prezydium celem ich uspokojenia okazały się bezpłodne. Członkowie O. W. P. pragnęli siłą usunąć z sali krzykaczy, co nie przedstawiałoby żadnym trudności z powodu wielkiej liczby przewagi Młodych nad „strzelcami”, obecny jednak na sali kierownik Młodych, nie chcąc obniżyć powagi zebrania, do użycia siły nie dopuścił i choć z trudem, ale powstrzymał młodzież patriotyczną od reakcji fizycznej — natomiast zaintonował hymn Młodych, podjęty przez całą salę, i zgłuszył dzikie wrzaski.

Poczem przewodniczący ogłosił, że wiec rozwiązuje, prosi natomiast obywatelstwo Żabikowa, by udało się na salę p. Chmieleckiego, gdzie przybyli posłowie złożyli sprawozdanie poselskie. Zebrani tłumnie podążyli do odległej o blisko 2 kilometry sałki p. Chmieleckiego, gdzie dopilnowano, by „rozbijaczy” na salę nie wpuszczono.

W tłumnie nabitej sali, której rozmiary nie pozwoliły na pomieszczenie wszystkich chętnych słuchaczy i część ich zmuszona była pozostać nazewnątrz (ogółem przybyło 700 osób), pp. posłowie Przanowski i Witkowski w ciekawych referatach przedstawili zebranym przebieg obrad sejmowych i obraz kraju oraz smutny jego stan gospodarczy, który nie jest do naprawienia, o ile nie nastąpi radykalna zmiana systemu.

Wywody mówców słuchacze przyjęli entuzjastycznie, wnosząc na zakoń-

Pw 11 192-62.16

czenie szereg entuzjastycznych okrzyków na cześć Stronnictwa Narodowego, jego działaczy i przywódców. Zebranie w Żabikowie ujawniło jednolity nastrój narodowy całego miejscowego obywatelstwa i wykazało, że metody „sanacyjno” - „strzeleckie” budzą wśród społeczeństwa jedynie wstręt i obrzydzenie.

Powszechnie opowiadają tu sobie ludzie o wódce i kiebasie, którą przywódca cizakowców, p. Boczon i jego towarzysze suto częstowali bojówkarzy, ścigających nietylko w Żabikowa, ale także w Ławicy, Dopiewa, Junikowa i Lubonia. Jako rzecz charakterystyczną podkreślić należy, że dnia następnego cizakowcy rozdawali bezpłatnie „Dziennik Poznański” z zupełnie nieprawdziwym i tendencyjnym opisem tutejszych zajść. Rozdano w ten sposób około 200 egzemplarzy, dostarczonych widocznie przez wydawnictwo tego pisma. „Wzruszająca” jest bądźco bądź ta współpraca organu „konserwatywnego” z socjalizującymi radykałami z pod znaku pp. Ciszaka i Boczon.

Uwolnienie red. Z. Łukaczyńskiego

Przed sądem okręgowym w Toruniu odbyła się ciekawa rozprawa przeciw p. Zb. Łukaczyńskiemu, b. redaktorowi „Ziemi Chełmińskiej”. Tło sprawy jest następujące: W nr. 44 „Ziemi Chełm.” z r. 1930 umieszczono artykuł pod tyt. „Wstyd starożytnych Egipcjan — chluba nowoczesnych Polaków”, w którym autor omawiał sprawę uwięzienia po przewrocie majowym gen. Rozwadowskiego i Zagórskiego.

Z powodu tego artykułu red. Łukaczyński pociągnięty został do odpowiedzialności i skazany wyrokiem sądu grodzkiego na 400 zł grzywny. Sąd okręgowy w Toruniu wyrok ten zatwierdził z tem uzasadnieniem, że oskarżonemu chodziło o wywołanie wrażeń, że dzieje się bezprawie.

Naskutek wniesionej przez obrońcę adw. dr. Burka kasacji, Sąd Najwyższy zaskarżony wyrok z powodu mylnej wykładni § 131 k. k. i odmowy przeprowadzenia dowodu prawdy, uchylił i sprawę przekazał sądowi okręgowemu do ponownego rozpatrzenia.

Po zreferowaniu sprawy obrońca ponawia wniosek o dopuszczenie dowodu z przedłożonej sądowi broszury prof. dr. M. Zdziechowskiego p. t. „Sprawa sumienia polskiego”. Sąd postanawia dopuścić ten dowód. W dalszym ciągu odczytano obszernie uмотywowany wywód kasacyjny, w którym cytowane były ustępy z tej broszury.

Po zamknięciu przewodu sądowego prokurator popiera oskarżenie i wnosi o zasądzenie, obrońca podnosi w swem przemówieniu, że w inkryminowanym artykule nie chodziło o to, że generałowie ci zostali uwięzieni, lecz że ich przetrzymywano w areszcie przez długie miesiące, areszt gen. Rozwadowskiego trwał bowiem cały rok, a sprawa gen. Zagórskiego dotąd nie jest załatwiona. Wynika z tego, że pewnym osobom zależało na więzieniu tych generałów, a śledztwo było tylko pozorem. Wkońcu wnosi o uwolnienie oskarżonego dla braku podmiotowej istoty czynu.

Sąd po krótkiej naradzie ogłosił wyrok, uniewinniający red. Ł. i nakładający koszty na skarb państwa

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Podatkowe hocki-klocki

Komornicy fantają za podatki już zapłacone — Chować więc kwity

P. Sz. z Poznania miał do zapłacenia podatek w wysokości 631,51 zł. Spłatę tego podatku rozłożono mu na trzy równe raty, płatne 28. 8., 28. 9. i 29. 10. 1931 r. P. Sz. płacił każdą ratę z punktualnością do minuty, a spłaciwszy wszystkie, odetchnął ze złością ulgą, zwłaszcza, że każdego dnia, w którym raty były płatne, przychodził komornik z monetami i groźbą zajęcia. P. Sz. zapomniał już o tym podatku, aż oto w ostatnich dniach otrzymuje takiej treści pismo:

IV. Urząd Skarbowy w Poznaniu
Poznań, dnia 27. II. 1932.

Pan
Ze względu na uprzejmość (!) nieplacenie przez Pana zaległości w podatku obrot. za rok 1930 w kwocie 550,72 + 88,80 zł. Urząd Skarbowy przystępuje do zwiezienia

na składnice Urzędu i sprzedania w drodze przymusowej zajętych u Pana dnia 23. 11. 31. przedmiotów, a mianowicie podług protokołu zajęć.

O powyższem się Pana zawiadamia, z uwagą, że zwiezienie tych przedmiotów nastąpi na koszt Pana w terminie dni 3 od doręczenia niniejszego pisma, t. j. do dnia 2. III. 32.

Podpis nieczytelny.

P. Sz. pokazał nam kwity stwierdzające, że ostatnia rata podatku, o którym mowa, została zapłacona 29. 10. 1931 r., a więc blisko 5 miesięcy temu.

Zupełnie analogiczne wypadki zdarzyły się pp. B. i Z. z Poznania.

Podajemy powyższe do wiadomości czynników odpowiedzialnych. Komentarze są zbędne.

Poskromiony temperament

Policja śledcza otrzymała od sądu grodzkiego polecenie przeprowadzenia w mieszkaniu niejakiej Zofji Cybulskiej rewizji w poszukiwaniu za ulotkami komunistycznymi. W trakcie wykonywania przez organa śledcze kontroli, kiedy jeden z agentów znalazł corpus delicti roboty komunistycznej u p. Cybulskiej, oskarżona wyrażona z równowagi, rzuciła się z furją na agentów, wydarła im ulotki, poczęła ich gryść, bić itd. Agenci nie pozostali dłużni, użyli siły, i krewka niewiasta znalazła się w sądzie. Prokurator wniósł o 4 miesiące więzienia. Oskarżona nie chciała wyroku przyjąć, twierdząc, że to za dużo, wreszcie sąd po naradzie wydał wyrok, skazujący Cybulską na podstawie §§ 114 kk. na 2 miesiące więzienia z zawieszeniem na 2 lata oraz ponoszenie kosztów sądowych.

Rehabilitacja

b. dyr. Mączyńskiego

W okresie wyborów, 1930 r. głośna była sprawa śledztwa wytoczonego b. dyr. Mączyńskiemu z powodu rzekomych nadużyć w Polskim Banku Handlowym. Z niepewnych wówczas i, jak się okazuje dzisiaj, zupełnie bezpodstawnych zarzutów, pewne koła polityczne ukuly broń przeciw b. dyr. Mączyńskiemu, mimo, że ten w walce wyborczej sam nie brał najmniejszego udziału.

Śledztwo, prowadzone przez sędziego śledczego dla spraw wyjątkowego znaczenia zostało już w lipcu ub. roku zakończone negatywnym wynikiem, a obecnie p. Mączyński został urzędowo zawiadomiony, że na wniosek prokuratury, wobec braku winy sprawa została w całości umorzona.

W ten sposób p. Mączyński został zupełnie zrehabilitowany.

Śledztwo w powyższej sprawie wszczął prokurator dr. Konieczny. Obecnie sąd zajmuje się procesem inuryjnym dr. Konieczny contra p. Mączyński, stojącym w ścisłym związku z powyższą sprawą. P. Mączyński mianowicie po zakończeniu śledztwa wystąpił z zażaleniem, że dr. Konieczny działał z pobudek osobistych, a w szczególności z powodu konfliktu, w jak wszedł był w Lwowie z p. Mączyńskim i jego bratem, dowódcą obrony Lwowa. Przy tej sposobności p. Mączyński przypomniał cały szereg niezwykle ciekawych faktów z przeszłości dr. Koniecznego.

Z tego właśnie powodu p. Mączyński postawiony został przez dr. Koniecznego w stan oskarżenia. Sprawa była już raz przedmiotem rozważań sądu, który oddał ją do sądu okręgowego. P. Mączyński chce przeprowadzić dowód prawdy na postawione p. Koniecznemu zarzuty z jego przeszłości.

KALENDARZYK

Wtorek, 1 marca 1932.

Słońce: wschód 6,40 — zachód 17,31 — długość dnia 10 godzin 52 min
Księżyc: wschód 4,12 — zachód 10,20 — po ostatniej kwadrze.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Wtorek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza niska minus 15 st. Cels.

Pogodnie. Cisza. Ciśnienie atmosferyczne wysokie 763 mm — W ub. dobie temperatura najwyższa minus 1 st. C., najniższa minus 15 st. C.

Kal. rzk.: Albin — jutro Helena.
Kal. słow.: Budziszaw — jutro Radosław.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka pod Białym Orłem. Stary Rynek 41 — Apteka św. Piotra. ul. Półwiejska 1. — Apteka św. Marcina. ul. Fr. Ratajczaka 12. — Apteka Śródecka. Rynek Śródecki 1.

Wilda: Apteka „Fortuna” Gorna Wilda 96 — Apteka przy Bramie Wildeckiej. Gorna Wilda 3.

Jeżyce: Apteka Mickiewicza. ul. Mickiewicza 22 — Apteka „Pod Opatrznością Boską” ul. Dąbrowskiego 76.

Lazarz: Apteka p. Płucińskiego. ul. Marszałka Focha, narożnik ul. Niegolewskich.

W innych dzielnicach pełnią nocną służbę apteki tamtejsze.

KRONIKA KOŚCIELNA

— **Całodzienne wystawienie Najśw. Sakramentu.** W piątek 4 bm. przypada w kościele pod wezw. Najśw. Serca Jezusowego na Jeżycach całodzienne wystawienie Najśw. Sakramentu. Początek o godzinie 18. poczem odśpiewanie trzech pierwszych Godzinek o Sercu Jezusowym. O godzinie 18.15 Droga Krzyżowa, o godzinie 19 odśpiewanie 2 ostatnich godzinek, poczem kazanie, procesja i błogosławieństwo. Z okazji pierwszego piątku spowiedzi w środę, od godziny 17 a w czwartek od godz. 16.

OSOBISTE

— **W stan spoczynku.** Z dniem 1 b. m. przeszedł w stan spoczynku nadkomisarz policji państwowej p. Wiktor Respondek, były komendant policji na miasto Poznań, ostatnio czynny we Lwowie i Baranowiczach. P. Respondek brał czynny udział w ruchu niepodległościowym, należał do założycieli harcerstwa w roku 1915 a podczas przewrotu był członkiem Rady Ludowej powiatu gostyńskiego i brał czynny udział w powstaniu wielkopolskim jako oficer. Na swoich odpowiedzialnych stanowiskach p. nadkomisarz Respondek umiał sobie zjednać zaufanie i szacunek obywatelstwa. (k)

— **Z Uniwersytetu Poznańskiego.** — Dyplom i tytuł magistra praw uzyskał p. Michał Olchowy z Wołkowa w wojew. lwowskim a dyplom i tytuł magistra nauk ekonomiczno-politycznych uzyskał p. Franciszek Marja Józef Ignacy Pusłowski z Biarritz i p. Roman Dankowski z Poznania.

Stopień magistra farmacji uzyskała p. Marja Kazimiera Szczygłowska z Tysowic w wojew. lubelskim.

— **10-lecie urzędowania.** W dniu dzisiejszym minęło 10 lat od daty wstąpienia dyrektora dr. Stanisława Waschko do Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu, której dyrekcję Jubilat prowadzi od lat siedmiu Tamsamem p. dr. St. Waschko najdłużej pełni swe funkcje z pośród dyrektorów izb przemysłowo-handlowych Polski zachodniej.

— **30-lecie pracy zawodowej i obywatelskiej.** Znany ogólnie obywatel tutejszy mistrz piekarski p. Jan Kurowski, obchodzi w dniu dzisiejszym 30-lecie istnienia przedsiębiorstwa swego przy ul. św. Wojciecha nr. 3. Pan Kurowski, który żywo interesuje się przejawami życia społecznego i obywatelskiego, a dawniej przez szereg lat bardzo czynny brał udział w życiu sokolem, przejął na własność wspomniane przedsiębiorstwo z rąk niemieckich w dniu 1 marca 1902 roku, pomnażając tem samem polski stan posiadania w naszym mieście. Z okazji tego 30-lecia odprawi się na intencję dalszego pomyślnego rozwoju przedsiębiorstwa p. na K. msza św. w kościele św. Wojciecha w przyszły czwartek 3 bm. o godzinie 9. Jubilatowi, który jest abonentem i wiernym czytelnikiem naszego pisma ul. sa-

mego jego założenia, ślemy na tej drodze staropolskie „Szcześć Boże!”.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Tow. Przem. „Sobieski” w Poznaniu.** Zebranie plenarne odbędzie się w środę 2 bm. o godz. 19 w dużej sali Domu Katolickiego na Śródcie. Na porządku obrad pomiędzy innymi sprawami wykład p. red. Piotrowskiego Adama oraz uchwalenie budżetu na 1932 r.

— **Tow. Uczestn. Powst. Wkp. 1918-19 dzielnica Lazarz - Górczyn.** Zebranie plenarne odbędzie się 3 bm. o godzinie 19 w sali posiedzeń Kasyna Obywatelskiego przy ul. Marszałka Focha 81. Referat wygłosi komend. Związku p. pułk. Feliks Piekucki.

— **Koło Seniorów Poznań - Jeżyce.** Zebranie plenarne odbędzie się 3 marca o godzinie 20 w lokalu p. Tomikowskiego. ul. Szamarzewskiego 18.

WYKŁADY

— **Co powinniśmy wiedzieć, spożywając mięso?** Tematem powyższym, który wszystkim żywo obchodzi i interesuje, rozpocznie p. dr. Fr. Witasek serję wykładów I. C. L. w marcu. Wykład odbędzie się dziś o godz. 20 w sali 17 Collegium Minus. Prelegent będzie mówił o wykorzystalności mięsa, o niebezpieczeństwie, związanem ze zjadaniem surowego mięsa, a pasorzytach mięsnych (trychinnach i wagrach) oraz o przygotowywaniu i przechowywaniu mięsa. Wstęp na salę 20 gr. dla młodzieży 10 gr. członkowie I. C. L. za okazaniem legitymacji i bezrobotni mają wstęp wolny.

— **Higiena ubierania nóg, głowy i rąk.** To aktualne zagadnienie przestanie być tajemnicą dla tych wszystkich, którzy pójdą na wykład p. prof. dr. P. Gantkowskiego w środę o godzinie 20 w sali Śniadeckich, Coll. Medicum przy ulicy Fredry.

ZYCIE SOKOLE

— **Sokolice Okręgu Poznańskiego.** — Czwarty wykład informacyjny o obronie przeciwgazowej p. por. Kicińskiego odbędzie się jutro w środę o godz. 19.45 tym razem zamiast w zajętej sali Stronictwa Narodowego w sali L. O. P. P. Al. Marcinkowskiego 19. Wszystkie drużyny gniazd poznańskich mają obowiązek przybycia.

— **Tow. Głmn. „Sokół” Poznań III.** Wilda. Zebranie plenarne odbędzie się w środę 2 marca o godzinie 19 w lokalu dh Zawadki. Przybycie wszystkich członków konieczne.

— **Tow. Głmn. Sokół Poznań IV.** Sw. Łazarz. Zebranie plenarne odbędzie się w środę 2 bm. o godz. 20 w lokalu Zw. Kolejowców Polskich. ul. Spokojna 24 Na porządku obrad odczyt. Przybycie wszystkich druhów konieczne.

— **Sokół Śródmieście.** Zebranie plenarne i wykład p. Pankowskiej o „Zalewie towarów gdańskich w Polsce i o oszczędności” odbędzie się w środę 2 bm. o godzinie 20,15 w salce przy ulicy św. Marcina 65.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Sodalicyja Marjańska Akademickiej Uniwersytetu Poznańskiego** urządza pod protektorem J. M. Rektora Uniw. dr. J. Sajdaka, oraz Generalnego Moderatora Związku Sodalicyj Marjańskich ks. prał. J. Prądzińskiego 6 marca o godzinie 12 w sali teatru „Uśmiech” przy ulicy Marsz. Focha 4, poranek artystyczny, w którym łaskawy swój współudział obiecali pp.: Młodziejowska - Szczurkiewiczowa, Cieszkowska, Miczyńska, Nie-dbałówna, Pomorska, Roy, Kreczmar, Turkowski, oraz orkiestra smyczkowa W. S. H. Bardzo urozmaicony program oraz wysoki poziom artystyczny zgromadzić winny jak najliczniejsze rzesze młodzieży akademickiej, przychylniej idei sodalicyjnej.

— **Pokaz racjonalnego i oszczędnego stosowania gazu** w gospodarstwie domowym odbędzie się w środę o godzinie 17 w Poradni Gazowni Miejskiej przy ulicy Grobla 15.

KRATKI SĄDOWE

Strzały na postrach

Leon Wersen, elew gospodarczy w Podrzewiu w pow. szamotulskim, postrzelił w nocy Władysława Kupkę. Jak wykazało śledztwo, Kupka, który zmarł pod dwóch dniach w szpitalu w Pniewach, wykradał ziemniaki z kopca. W rozprawie sądowej Wersen skazany został na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem na 3 lata.

Gospoda p. Tomasza Kasprzaka w Janówku pod Gnieznem była swego czasu widownią niebywałych awantur. Jak długo Janówek, Janówkiem, tego jeszcze nie było: Zaczęło się od wódki — oczywiście. Potem w grę weszły kobiety, skończyło się na rewolwerach, dragach i pięściach.

8 pijanych... birbantów rzuciło się na p. Kasprzaka, przedtem zdemolo-

Dla oczyszczenia krwi pójcie rano przez kilka dni z rzędu szklanke naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józefa”.
nr 8 957

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Poranek muzyczny orkiestry nauczycielskiej.** W auli szkoły IV. wydznawowej przy ul. Berwińskiego odbył się poranek muzyczny, urządzony staraniem sekcji orkiestralnej nauczycielskiego Towarzystwa Śpiewu i Muzyki. Poranek ten był uczczeniem drugiej rocznicy istnienia wspomnianej organizacji. Zespół powstał przed dwoma laty, a po przerwie w działalności w pracach towarzystwa następuje duże ożywienie. Pierwszym dyrygentem był prof. Raczkowski, a po jego wyjeździe do Warszawy p. prof. Kwaśnik; obecnie dyryguje zespołem p. prof. Janusz Nowak. Podkreślić należy harmonijną współpracę chóru i orkiestry. Na poranek złożył się bardzo zajmujący program: występy zespołowe orkiestry, chóru mieszanego, występy wspólne chóru z orkiestrą oraz popisy solowe. Przemówienie wygłosił inspektor szkolny na miasto Poznań p. prof. Jan Biliński. — Wypełniająca aulę i przylegające kortarze publiczność, darzyła wykonawców huczniemi oklaskami. (k)

KRONIKA WYPADKÓW

— **W płomieniach zginęło 18 bydła.** Groźny pożar wybuchł w kątynie w pow. mogileńskim, majątku p. Szumlańskiego. Spłonęła obora i 18 sztuk bydła. Większą część bydła zdołano uratować — Ogień wybuchł wskutek nieostrożności kowala podczas naprawiania rur cynkowych w chlewie. (k)

— **Śmiertelny wypadek kolejarza.** W pobliżu stacji kolejowej Ostrow uległ ciężkiemu wypadkowi, palacz kolejowy Adam Kochanowski z Ostrowa. Po kilku godzinach po przewiezieniu do miejscowego szpitala śp. Kochanowski zmarł. (k)

— **Zastrzelony przy kradzieży węgla.** W związku z użyciem broni palnej przez starszego posterunkowego Kazimierza Szczepaniaka w pobliżu Kępna do złodziej, kradnących węgiel z wagonów kolejowych, władze przeprowadziły szczegółowe dochodzenia. Postrzelony wówczas ciężko Leon Łuczak zmarł w trzy dni po wypadku. W dalszych dochodzeniach ujawniono jeszcze 6 osobników, którzy wspólnie z śp. Łuczakiem kradli węgiel. Wszystkich aresztowano i odstawiono do dyspozycji władz sądowych. (k)

KRONIKA POLICYJNA

— **Aresztowanie ściganego listami gończym.** Policja poznańska aresztowała Piotra Szocińskiego, urodzonego w roku 1906 w Lubaszku. Mieszkał on w Poznaniu przy ul. Strzałowej 7 i przybierał fałszywe nazwisko Szawiński, gdyż był poszukiwany przez III komisariat w Bydgoszczy i przez prokuraturę bydgoskiego sądu okręgowego za kradzież z włamaniem. Szocińskiego odstawiono do Bydgoszczy. (k)

— **Ujawnienie sprawców postrzelenia.** W sprawie tajemniczego postrzelenia p. Ludwika Karolczaka na drodze między Baranowem a Swadziem w powiecie poznańskim ujawniono sprawców w osobach braci Jana i Stanisława Witkowskich z Krzyżownik w powiecie poznańskim. (k)

KRONIKA SĄDOWA

— **Kupowali samochody za weksle, sprzedawali za gotówkę.** W instancji apelacyjnej toczył się proces przeciwko M. Bunkowi, F. Bunkowi, A. Smółce i Teodorowi Cempłowi, oskarżonym z par. 263 t. j. o oszustwo i sprzeniewierzenie. Wymienieni kupowali za weksle samochody, a sprzedawali je za gotówkę, którą sobie przywłaszczali. Wyrokiem pierwszej instancji zasądzeni zostali M. Bunk i Cempel na 3. F. Bunk i Smółka na 2 lata więzienia. Sąd apelacyjny zatwierdził wyrok pierwszej instancji. (z)

— **Za defraudację.** Również w Instancji apelacyjnej rozważano sprawę Ja-

wawszy jego lokal. Wyrzucono go na podwórze i zbito. Zręcznym ruchem p. Kasprzak zdołał się wydostać z rąk oprawców, by wrócić za chwilę z rewolwerem w ręce. Rozejść się, lotry — zawał! Nikt się nie ruszył i odpowiedzialno mu śmiechem. Rozejść się, bo strzela... I padły strzały. P. Kasprzak strzelał na postrach, jak oświadczył przed sądem, stając w roli oskarżonego zamiast oskarżyciela. Ze zabił jednego z awanturników — to zrzędzenie przypadku.

I instancja ukarała go półrocznym więzieniem. W instancji apelacyjnej Kasprzaka uwolniono od winy i kary, wychodząc z założenia, że to były strzały na postrach, że awanturnicy godzili na życie gospodarza Kasprzaka. (d ob.)

na Zwolińskiego, b. sekretarza Komendy Wojewódzkiej P. P., który w latach od 1924 do 1928 przywłaszczył sobie różne sumy pieniężne w wysokości razem 10 tysięcy złotych. Zwoliński zasądzony został wysłany do Zwoleńskiego w instancji pierwszej na rok więzienia. W instancji apelacyjnej wyrok z powodu zachodzącej amnestji obniżono o połowę. Drugie pół roku oskrżony już odsiedział w śledztwie. (z)

10 złotych za zużyty znaczek 25-groszowy. Florjan Cz. pociągnięty został do odpowiedzialności sądowej za to, że ofrankował list znaczkiem użytym i wysłał go do Starego Grabowa w powie-

cie kościańskim. Jako rzeczoznawca złożył sądowi relację przedstawicieli Państw. Zakładów Graficznych, który stwierdził, że znaczek naklejony na list, istotnie był już zużyty. Sąd wymierzył oskarżonemu grzywnę pieniężną w wysokości 10 zł — niewinne to na pozór przestępstwo może jednak pociągnąć za sobą nieprzyjemne skutki. (z)

JARMARKI

— * **Znin.** W czwartek, dnia 3 marca odbędzie się w Zninie jarmark ogólny. — Spęd bydła dozwolony.

Nasi korespondenci donoszą

Z WIELKOPOLSKI

— * **Oborniki.** (Z posiedzenia Rady miejskiej) Pod przewodnictwem p. Leona Rosochowicza odbyło się dnia 25 ub. m. zwyczajne posiedzenie Rady miejskiej, na którym uchwalono sprzedaż parceli miejskiej przy ul. Głębokiej p. Rudolfowi Kasprzyce z Obornik oraz udzielić zezwolenia na budowę stacji benzynowej p. Józefowi Stróżewskiemu. Poza tem uchwalono pobieranie podatku inwestycyjnego na rok 1932-33 na częściowe pokrycie kosztów budowy kanalizacji oraz regulamin taniaj jatk. Następnie uchwalono projekt konkursu na stanowisko burmistrza. W końcu posiedzenia wyjaśnił burmistrz sprawę rzekomej kradzieży rur gazowych w Rzeźni miejskiej. Okazało się, że zarzuty poczynione są bezpodstawne.

— (Z Sejmiku powiatowego.) Dnia 25 ub. m. odbyło się posiedzenie Sejmiku powiatowego, na którym uchwalono statut o zapomogach dla stałych robotników drogowych, niezdolnych do pracy oraz statut o samostijnym podatku od budynków mieszkalnych na obszarze gmin wiejskich na rok gosp. 1932-33. Poza tem uchwalono zaciągnąć w Kom. Kasie Oszczędności pow. obornickiego pożyczkę krótkoterminową w wysokości 60 tysięcy złotych na pokrycie bieżących wydatków budżetowych w okresie budż. 1932-33 jak i dodatkowo preliminarz budżetowy na rok 1932-33 i preliminarz budżetowy na rok 1933-33. W interesie dobra publicznego uznał Sejmik powiatowy za konieczne zniesienie gminy wiejskiej Pławno i przyłączenie jej terytorjum do gminy Kamąrnego. Dalej zniesiono obszar dworski Połajewo i gminę wiejską Połajewko, przyłączając ich terytorja do gminy Połajewo. Zniesiono obszar dworski Krosin i wcielono jego terytorjum do gminy Krosin. Tak samo zniesiono obszary dworskie Jaracz Młyn i Rożnowo, Młyn oraz gminę wiejską Rożnowo, przyłączając ich terytorja do gminy wiejskiej Jaracz. Do Komisji podpisującej protokoły z posiedzenia Sejmiku powiatowego powołano dodatkowo p. Leona Rosochowicza. Na członka do Rady Kom. Kasy Oszczędz. wybrano p. Augustyna Koralewskiego a jako członka do Komisji rewizyjnej — wodnej wybrano p. Leona Rosochowicza. (Kko)

— * **Strzelno.** (Osobiste.) Egzamin sędziowski zdał w Poznaniu p. mag. prawa Fiebig Władysław ze Strzelna. — (Zastępca burmistrza.) Zatwierdzony został wybór p. Jana Dalkowskiego ze Strzelna na zast. burmistrza na okres 6-letni do 15. 2. 38 r. Wprowadzenie w użycie nowego wiceburmistrza nastąpi na najbliższym posiedzeniu Rady miejskiej. — (W stan spoczynku.) W związku z likwidacją powiatu strzeńskiego p. Edmund Boesche, asesor tuł, starostwa powiatowego przeniesiony z końcem lutego rb. w stan spoczynku.

— (Likwidacja.) Z dniem 1. 4. zostaje powiat strzeński zlikwidowany, a terytorjum jego zostanie włączone w całości do powiatu mogileńskiego. — W związku z likwidacją czynione są starania, aby w Strzelnie zatrzymać kasę skarbową oraz urząd skarbowy. Następnie są rozmaite propozycje, ażeby w Strzelnie utworzyć gimnazjum, które jednakże nie ma widoków na powodzenie, dalej chce się utworzyć szkołę rolniczą dla dziewcząt. Szpital powiatowy ma tu pozostać nadal i z Mogiła być całkowicie przeniesiony do Strzelna. Narazie nic o tem konkretnego powiedzieć nie można, gdyż są to projekty Tow. Kupców w Strzelnie. — (Zmiany właścicieli.) Nieruchomość położoną przy ul. Powst. Wlkp. nr. 25, własność spadkobierców śp. Wojtaszaka Józefa, nabyła w drodze kupna p. Górecka Józefa z Młynów, powiat strzeński. Część gruntu oraz jeden budynek nabyła w drodze kupna od małżonków Józefostwa Ruchalskich w Strzelnie, ul. Powst. Wlkp. nr. 21, p. Kampa Helena, właśc. fabryki wrobów cementowych. — (Zgon.) Dnia 20 lutego w szpitalu powiatowym zmarł lekarz śp. Teofil Kowalski w wieku lat 67, zamieszkały w Kruszwicy.

— (Z Bractwa Strzeleckiego.) Ostatnio odbyło się roczne walne zebranie Kurkowego Bractwa Strzeleckiego w Strzelnie. Przez aklamację wybrano do Zarządu, w miejsce ustępujących członków, ja-

ko ławników pp.: budowniczego Muellera Franciszka i kupca Józefa Musiakiewicza oraz mistrza krawieckiego Franciszka Sawickiego, Reszta zarządu z prezesem p. Edmundem Boeschem pozostała bez zmian.

— (Z Sodalicii Marjańskiej.) W salce parafjalnej odbyło się walne zebranie Sodalicii. Sprawozdania wygłosił sekretarka p. Stępczniewska oraz skarbniczka p. Bartoszczyńska i poszczególne przewodniczące sekcji. Wybrano następujący zarząd: przewodnicząca — Zakrzewska Zofja z Poznania, zast. przewodn. — Gabriela Stępczniewska, sekretarka — Wanda Dalkowska, skarbniczka — Bartoszczyńska radne pp.: Szudowa Jadwiga, Daszyńska i Płócienniczakowa An.

— (Z Katol. Tow. Robotników Polskich.) Na zebraniu walnym przewodniczył ks. wicepatron Niziołkiewicz. Wybrano następujący Zarząd: prezes — Porada Paweł, zast. preza — Świątkowski Jan, skarbnik — Dobrochowski Tomasz, sekretarz — Pawlikowski Andrzej, zast. sekretarza — Skonieczny Franciszek, gospodarz — Sulnowski Piotr. Do komisji rewizyjnej weszli pp.: Szklarski Wincenty, inspektor skarbowy oraz Kowalski Szczepan; podchorążymi wybrano pp.: Michałaka Franciszka i Michałaka Andrzeja, podchorążym p. Skoniecznego Franciszka. (mc)

— * **Śrem.** (Wykład.) Prof. U. P. dr. Tadeusz Siłnicki wygłosił w czwartek, dn. 3 marca o godz. 18.30 w auli Gimnazjum Państwowego wykład n. t. „Szwajcaria, kraj i ludzie”. Bilet wstępu dla dorosłych 50 groszy, dla młodzieży uczącej się i wojskowych niższych stopni 20 groszy.

— * **Środa.** (Odczyt.) W czwartek, dn. 3 marca o godzinie 18 odbędzie się w auli Gimnazjum Państwowego odczyt doc. Uniw. Pozn. dr. M. Z Jedlickiego p. t. „Współczesna Francja, kraj i ludzie”. Cena biletu wstępu na wykład dla dorosłych 50 groszy, dla młodzieży i wojskowych niższych stopni 20 groszy.

— * **Kołylin.** (Akademja papieska.) Z okazji 10-letniej rocznicy wstąpienia na Stolicę Apostolską Ojca św. Piusa XI. Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej wraz z Chórem Kościelnym „Jutrzenka” urządziło akademję, która odbyła się 21 bm. na sali Strzelnicy, przepeinionej po brzegi publicznością. Akademję rozpoczęto śpiewem chóru kościelnego. Mowę uroczystościową wygłosił ks. dziekan Zaleski, w której przedstawił życie Ojca Św. Na dalszy program złożyły się śpiewy chórowe: kościelnego i S. M. P. z akompaniamentem fortepianowym p. Ludwiki Gałdyńskiej, a pod batutą organisty i dyrygenta przy kościele farnym, p. Gałdyńskiego, który również wykonał część solową kantaty „Piotrowa łódź” ks. Chłondowskiego. Prócz tego kilku druhów S. M. P. wygłosiło deklamacje. Akademję zakończono śpiewem „Boże coś Polskę”. Zaznaczyć należy, że S. M. P. przystąpiło w tym dniu z okazji tej rocznicy do Stołu Pańskiego.

— (Z Tow. Pszczelarzy) W dniu 14 bm. odbyło się walne zebranie Tow. Pszczelarzy. Po sprawozdaniach z całorocznej działalności udzielono zarządowi absolutorjum. W skład nowego zarządu weszli pp.: Kaczmarek z Kromolic — jako prezes, Holc z Gumienic — wiceprezes, Minzner z Pepowa — sekretarz, Hałas z Kobyłina — skarbnik.

— (Z życia S. M. P.) Aby podnieść ducha religijnego, moralnego i oświaty, powstały dzięki staraniom ks. dziekana Zaleskiego, zarządu i opieki przy naszym Stowarzyszeniu Młodzieży Polskiej kółka misyjne, abstynenckie i oświatowe. Mają one wzniosłe cele, a szczególnie ostatnie, które ma ułatwić terminatorom przygotowanie się do egzaminu celadniczego. Kierownikami kółek są: misyjnego — Frackowiak Ludw., abstynenckiego — Kwiatkiewicz Ign. oświatowego — Kwiatkiewicz Fl. Dalszym programem naszego S. M. P. jest tworzenie nowych szeregów S. M. P. Oby praca wydała obfity plon. (hk)

— * **Ostrów.** (Z działalności Młodych Polek.) W niedzielę odbył się tutaj okręgowy kurs Stow. Młodych Polek. Zagaił kurs ks. prob. Zamysłowski, a przewodniczyła p. Korolówna. Dwa piękne referaty: jeden o ideologii Związku, drugi z życia

organizacyjnego wygłosiła z dużą swadą delegatka Związku p. Felicja Smierewska z Poznania. Dalszy referat miejscowej druchny omawiał pracę zarządu w Stowarzyszeniu. Poszczególne zarządy 28 stow. należących do okręgu, zdawały kolejno sprawozdania z ich działalności. Zebranie przeplatano deklamacjami i różnymi innymi urozmaieniami.

— (Z Tow. Właścicieli Domów.) Pod przewodnictwem prezesa p. Włodzimierza Wentzla odbyło się tutaj doroczne walne zebranie. Szczegółowe sprawozdania z całorocznej działalności tow. zdawał sekretarz, skarbnik i syndyk. Na wniosek komisji rewizyjnej udzielono zarządowi pokwitowania. Ustępujący zarząd wybrano ponownie. Do komisji rewizyjnej zaś weszli na nowo p. Michał Idzior, a ponownie pp. Kaczmarek i R. Kubiński.

— (Egzamin) fryzjerski na mistrza zdał tu pp. Florjan Perski stąd i Ludwik Balcerkiewicz z Zdun.

— (Zjazd) — Odbył się tu okręgowy walny zjazd prezesów i delegatów Kat. Tow. Robotników Polskich. Referat wygłosił ks. patron Zamysłowski. Poza sprawozdania dokonano wyboru nowego zarządu okręgowego. Weszli doń jako prezes — p. Cegieln, jako sekretarz — p. Muslewski i jako skarbnik — p. Blaszczyk. (n.)

Z Legji Podchorążych Rezerwy

Wczoraj odbył się pierwszy z cyklu odczytów, urządzonych przez zarząd Legji Podchorążych Rez. Odczyt n. t. wyszkolenia strzeleckiego wygłosił p. ppulk. W. Kowalski. Temat pozornie suchy potrafił prelegent tak ożywić, że referatu słuchało się z prawdziwym zainteresowaniem.

Następny odczyt odbędzie się w czwartek bież. tyg. o godz. 20 w lokalu Zw. Oficerów Rez. przy Starym Rynku 80/82.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgonu:

27 lutego 1932 r.

Stanisław Skrzypczak, biurowy, 34 l. Agnieszka Słomińska, pielęgniarka, 23 l. Marja Knyfelówna 8 godz. 15 min. Zygmunt Ruebenbauer, ziemianin, 65 l. Henryeta Nickelowa z d. Baehrowna, 84 l. Lidja Ornatowska z d. Boruchowska, 28 l. Józefa Porankiewiczowa z d. Wolniewiczówna, 23 l. Franciszka Taroniecka, właśc. sklepu spożywczego, 32 l. Franciszka Bobkiewiczówna, bez zaw. 49 lat. Ludmila Cyraniakówna 2 godz. 45 minut. Andrzej Kruzsona, ślusarz, 39 l. Hildegarda Tomaszewska, bez zawodu, 19 lat. Bogusława Czerwińska, biurowa, 28 lat. Eugenjusz Bogdański 1 r. 6 m. 8 d.

29 lutego 1932 r.

Leon Sibiński, emeryt, kapitan, magazynier handlowy 58 l. Władysław Stachowiak, robotnik, 15 l. Leonard Schroeter 2 l 4 m 14 d. Wiktoria Blumelowa z d. Gierczykówna, 56 l. Stanisława Skotarzakówna, bez zawodu 62 l. Franciszka Schuetzowa z d. Kwaśniewska, 60 l. Mieczysław Szafran 6 l. Józefa Kłosiewiczowa z d. Wrotkówna wdowa, 46 l. Wojciech Stachowiak, robotnik, 66 l. Małgorzata Owczarakówna z d. Mrówka 62 l. Józefa Lewandowska z d. Maciejewska, 76 l. Wiktor Przemysław Szafranski 1 m 13 d.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **K. S. „Czarni” w Poznaniu.** Plenarne zebranie odbędzie się 1 marca w lokalu posiedzeń, ul. Mostowa 13.

— **Koło Śpiewu „Gęźba” w Poznań-Winiary.** Z dniem 1 marca lekcje śpiewu odbywać się będą we wtorki i czwartki.

— **Tow. Muzyczne Kolejarzy.** Zebranie plenarne odbędzie się 2 bm. o godzinie 19 w kasynie Gł. Warszł. I. Kl., ulica Robocza.

— **Ognisko Polek.** Zebranie plenarne odbędzie się 2 bm. o godz. 18.30 na sali Stowarzyszenia Techników, św. Marcin nr. 21. Wykład wygłosi ks. prof. Drygas z dziedziny liturgji.

— **Tow. Śpiewu „Halka” w Poznań-Jeżyce.** Zebranie miesięczne odbędzie się 2 bm. o godz. 20 w lokalu posiedzeń p. Jasyzka ul. Kraszewskiego 16.

— **Tow. b. żołnierzy 14 p. a. p.** Zebranie miesięczne odbędzie się 2 marca o godzinie 20 w świetlicy 5 baterji 14 p. a. p. przy ul. Solnej 2.

— **Stow. Oficerów przeniesionych w stan spoczynku.** Zebranie miesięczne odbędzie się 3 marca o godz. 17.30 w Kasynie D. O. K. VII. plac Działowy 2.

— **Tow. Scen. „Gwiazda” w Poznaniu.** Zebranie plenarne odbędzie się 3 marca o godzinie 19 na sali p. Kozłowskiego przy ul. Fr. Ratajczaka.

— **Tow. byłych wychodźców pod Białym Orłem.** Zebranie miesięczne odbędzie się 3 bm. o godzinie 19 w lokalu zebrania p. Figla, Wierzbicice 27.

— **Tow. Uczestników Powstania Wlkp. Poznań - Wilda 1918-19.** Plenarne zebranie odbędzie się w czwartek 3 bm. o godzinie 19 w lokalu p. Zawadki, Górna Wilda 75.

Składki i pokwitowania

Na pomnik Serca Jezusowego: Helena Nowicka z podziękowaniem za otrzymane łaski z prośbą o daśże, 5 zł; — Jadwiga Tabaczyńska z podziękowaniem za

uzdrowienie syna 5 zł; — M. M. z prośbą o posadę dla brata 2 zł; — L. S. w pewnej intencji 1 zł; — N. 3 zł; — razem 16 zł.

Na chleb św. Antoniego: Z. D. 2 zł; L. S. w pewnej intencji 1 zł; — razem z poprzednio pokwitowaniami 80 zł.

Na Przytulisko dla niemowląt: Dr. Fr. Boehn zamiast kwiatów na trumnę śp. Milachowskiego 10 zł.

Na Kaplicę S. S. Karmelitanek: N. z podziękowaniem św. Terese za zdrowie dzieci 10 zł; — razem z poprzednio pokwitowaniami 72 zł.

Na Fundusz im. śp. Witolda Hedingera przy prezydjum rady miejskiej dla wspomagania bezrobotnych: Monterzy, uczniowie i robotnicy firmy Hedinger zamiast wieńca na trumnę śp. Witolda Hedingera 37.80 zł; — Witoldowa Hedingerowa w miejsce wieńca na trumnę śp. Klary Paczkowskiej 30 zł; — razem z poprzednio pokwitowaniami 1646.80 zł.

Na biednych parafji Parnej: Władysławstwo kurczewsky zamiast wieńca na trumnę śp. Stanisława Milachowskiego 50 zł.

Na Tow. „Caritas”: Ks. Skotnicki 50 zł; — Gruno przyjaciel z Banku Związku Centrali zamiast wieńca na trumnę śp. Lidji Ornatowskiej 27 zł; — Leonardowie Nalaskowscy ku uczczeniu kochanego i serdecznego przyjaciela śp. Stanisława Milachowskiego 50 zł; — Janowie Czerwińscy ku uczczeniu kochanego i serdecznego przyjaciela śp. Stanisława Milachowskiego 50 zł; — St. Bruździński zamiast wieńca na trumnę śp. Milachowskiego 15 zł; — razem z poprzednio pokwitowaniami: 1339 zł.

ŚLIYNNY CHÓR ROSYJSKI pod dyrykcją Jerzego SIEMONOWA w Poznaniu,

w drodze na wielkie turnee w całej Europie — wystąpi jedyny raz w Poznaniu w sobotę, 5 marca, o godz. 11-tej wiecz. w teatrze „Słońce”. Znany dobrze z audycji radiowych i licznych filmów dźwiękowych. Występy tego znakomitego chóru cieszą się wszędzie olbrzymim powodzeniem a ostatnio stanowiły olbrzymią atrakcję stolicy, gdzie odbyły się 4 koncerty. Chór wykona szereg najpiękniejszych pieśni: pieśni Wołgi, pieśni sybirskich włóczęgów, pieśni dońskich kozaków, pieśni emigracji rosyjskiej oraz szereg nastrojowych pieśni współczesnego repertuaru — popularne tanga i romanse. Po ostatnim koncercie w Warszawie wszystkie ryma stołeczne zamieściły entuzjastyczne recenzje. Oto przykład:

„Sala Towarzystwa Higienicznego przepełniona po brzegi... Przy kasie tłumy ludzi chcących się dostać na koncert. Całą tę masę publiczności, mimo panującego kryzysu, przyciągnął koncert chóru rosyjskiego. Po wykonaniu każdej pieśni sala rozbrzmiewała ogłuszającymi oklaskami, zmuszającemi chór do ciągłego bisowania. J. Sieronow poraz 4 wykażal swój talent, to też publiczność nie szczędziła mu uznania w postaci gorących oklasków i z załem opuszczała widownię.”

Ze względu na ogólny kryzys — ceny biletów najniższe od 1.50—4 zł. Przed sprzedaż biletów w składzie cygar p. Szejnbrowskiego, ul. Gwarna 20, tel. 56-38, zw 13 618

W środę, dnia 2 marca wystąpi Prof. N. PADLEWSKA.

Zapowiedziany koncert znakomitej naszej pianistki p. prof. Padlewskiej na środę dnia 2 marca w auli uniwersyteckiej, wywołał żywe zainteresowanie. P. Padlewska ma u nas już dawno ustaloną markę wybitnej artystki. Znany ją jako świetną wirtuozkę fortepianu o wysokiej kulturze muzycznej, świetnej technice, polotu i wielkiej muzykalności. Poniżej przytaczamy głosy prasy pozamiejscowej o występach artystki:

„P. N. Padlewska jest pianistką o pierwszorzędnym muzykalności, doskonałej, i wnet świetnej technice, o wytrzymałości i swobodzie stwierdzającej rutynę estradową całkowitą”. St. Niewiadomski. Kurjer Warszawski „Technika p. Padlewskiej na mocnych ugruntowana podstawach, jest czysta, dokładna i pewna. Ręka z natury, jak widać jest bardziej podatna do t. zw. palcowej techniki, oktawy i rzuty są dobrze opanowane

Koncepcja artystyczna uderza prostotą, ujęcia, frazowanie niemal imponuje naturalnością i zdrowym, rozumnym pojęciem, co jest szczególnie cennym, wobec panoszącej się na estradach manieri”

P. Rytel. Program środowego koncertu składa się z najcenniejszych utworów fortepianowych takich autorów jak: Beethoven, Chopin, Debussy, Skriabin, Prokofiew, Albeniz i innych. Przedprzedaż biletów w składzie cygar A. Szejnbrowskiego, ul. Gwarna 20 w cenie 1 do 4 zł. zw 13 532

Teatr Polski

DZIS — „Rozwód”. Środa, 2. 3. „Kapitan z Koepenicku”. Czwartek, 3. 3. „Rozwód”. Początek o godzinie 8 wieczorem.

Teatr Nowy

DZIS — „Ten, którego biją po twarzy” — Występ Stępowskiego i Węzierki. Środa, 2. 3. „Ten, którego biją po twarzy” — Wyst. Stępowskiego i Węzierki. Czwartek, 3. 3. „Ten, którego biją po twarzy” — występ Stępowskiego i Węzierki. Piątek, 4. 3. „Ten, którego biją po twarzy” — występ Stępowskiego i Węzierki.

Stronictwo Narodowe

Koło Śródmieście

Zebranie plenarne odbędzie się dziś, we wtorek, 1 marca r. b. o godzinie 20-tej w lokalu Stronictwa Narodowego, ul. św. Marcin 65. Na porządku obrad referat p. posła Ry-zarda Piestrzyńskiego n. t. „Obecna sytuacja polityczna”. O liczne i punktualne przybycie prosi ZARZĄD.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Nowe ciosy

Mimo protestów, mimo błagań, mimo przedstawień, że nie czas po temu, 7 powiatów w Wielkopolsce podlegnie likwidacji z dniem 1 kwietnia r. b. Zostaną zniesione powiaty Ostrzeszów (przydzielony do Kępna), Odolanów (do Ostrowa), Koźmin (do Krotoszyńska), Pleszew (do Jarocina), Strzelno (do Mogilna), Śmigiel (do Kościana) i Grodzisk (do N.-Tomysła). Sprawie tej poświęciliśmy oddzielny feljton w swoim czasie, to też dzisiaj — po nieważym — powracamy do niej nie zamierzamy, a ograniczamy się jedynie do ostrzeżenia odpowiednich czynników w byłych miastach powiatowych, aby zawnoczą zabiegali o pozostawienie im pozostałych urzędów, w szczególności sądów. Na przykładzie Witkowa (któremu przed, zdaje się dwoma laty odebrano charakter miasta powiatowego) widzimy, jak szybko odbywa się proces degradacji osiedla miejskiego na osiedle na — poły wiejskie... Zaiste, smutny, pożałowania godny jest los tych miasteczek nasyżych...

Zakusy molocho etatyzmu w kierunku niszczenia handlu prywatnego nie ustają. Świeżo prasa stołeczna zanotowała pogłoski o zamiarach skoncentrowania sprzedaży wyrobów monopolu spirytusowego we własnych sklepach tegoż monopolu z wykluczeniem czy też mocnym bardzo ścięciem i ograniczeniem sklepów prywatnych, prowadzących handel temi wyrobami. W pomysłach tych ujawnia się zamiar przerzucenia odpowiedzialności za osłabienie konsumpcji spirytusu z dyrektora monopolu na kupiectwo (!). Zamiar ten musi być odparty. Słusznie zauważa „Tygodnik Handlowy” (nr. 8), że kupiectwo w osłabieniu konsumpcji spirytusu nie ponosi żadnej winy, lecz ponosi duże straty. Zmniejszenie konsumpcji jest wynikiem z jednej strony ogólnego zubożenia społeczeństwa, z drugiej zaś strony następstwem błędnej polityki handlowej monopolu, której wyrazem są zbyt wysokie ceny.

Zamierzenia analogiczne do powyższej zarejestrowanych zawiera przedłożony Sejmowi projekt noweli do ustawy o monopolu tytoniowym. I on przewiduje zakładanie dalszych monopolowych składów sprzedających. Jest to pomysł tak niesamowity, że trudno nad nim dyskutować. Wystarczy spojrzeć na którejkolwiek ulicy którejkolwiek miasta, by przekonać się, że niemal co krok znajduje się trafikę sprzedającą wyroby tytoniowe! I tutaj wysuwają projekt nowych „monopolowych” składów... Och!

Na sam koniec przechowaliśmy deser. Jest nim projekt rozporządzenia o dozorcze nad wyrobem i obiegem środków kosmetycznych. Gdy kiedyś ktoś zajmie się zbieraniem pamiętek po „sanacyjnej” erze władztwa nad Polską, to w muzeum przemysłu umieści w honorowej gablocie flakon perfum, na którego etykiecie widnieć będzie ostrzegawczy napis: „Tylko do użytku zewnętrznego” oraz kawałek mydła wraz z anonsem, reklamującym owe mydło; anons zaopatrzone będzie w dowód, iż przeszedł przez cenzurę ministerstwa spraw wewnętrznych... Tego bowiem doczekamy się, gdy wspomniane rozporządzenie nabędzie mocy obowiązującej. Powrócimy jeszcze do tej sprawy. Chwilowo zaś kończymy... westchnieniem.

Errata. We wczorajszym feljtonie (wiersz 5-ty i 6-ty) złośliwy chochlik drukarski, w sposób makabryczny, spaczal sens drugiego zdania. Ma ono brzmieć: „W tem krwawem żniwie śmierci jest coś groźnie symptomatycznego” (a nie: sympatycznego...)

Krótkie informacje gospodarcze

— Nowe opłaty portowe w porcie gdyńskim wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia.
— Akcja komitetu walki z bezrobociem wśród emigrantów polskich w Belgii, zatacza coraz szersze kręgi; w chwili obecnej każdy robotnik, zgłaszający się po pomoc, otrzymuje przynajmniej drobne wsparcie. Komitet, na którego czele stoi p. inż. Kowalski, zebrał już i rozdał przeszło 13 000 franków.

— W połowie lutego w Austrii było 361 222 bezrobotnych, pobierających zasiłki. W porównaniu do poprzedniego obliczenia, liczba bezrobotnych wzrosła o 3100 osób.

Konjunktury Ziemiopłody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w ub tygodniu następująco:

	22. 2.	23. 2.	24. 2.	25. 2.	26. 2.	27. 2.
Pszonica						
Warszawa	27.50	27.50	—	27.50	27.50	—
Poznań	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.50
Lwów	—	—	—	—	—	—
Lublin	25.00	—	25.00	25.00	25.00	—
Zyto						
Warszawa	25.00	24.75	—	24.75	25.00	—
Poznań	23.50	23.50	23.50	23.50	23.50	23.50
Lwów	—	—	—	—	—	—
Lublin	23.00	—	22.75	22.75	22.75	—
Jęczmień						
Warszawa	22.00	22.00	—	22.00	22.00	—
Poznań	22.00	22.00	22.00	22.00	22.00	22.00
Lwów	—	—	—	—	—	—
Lublin	18.50	—	18.50	18.50	18.50	—
Owies						
Warszawa	25.00	25.00	—	25.00	25.00	—
Poznań	20.75	20.75	20.75	20.75	20.75	20.75
Lwów	—	—	—	—	—	—
Lublin	22.50	—	22.50	22.50	22.50	—

Sytuacja na światowych rynkach zbożowych kształtowała się w dalszym ciągu pomyślnie przy bardzo okazałych transakcjach. Głównymi dostawcami były Kanada, Australia i Argentyna. Natomiast Rosja, która w pewnych okresach rozwijała nader żywo, a ze względu na swój charakter dumpingowy — dezorganizującą rynki akcje eksportową, obecnie sama — jak się zdaje — przeżywa trudności aprowizacyjne i wywozi tylko minimalne ilości zboża. Natomiast kraje kontynentu europejskiego wykazują zwiększające się stale zapotrzebowanie, czego wyrazem jest wzrost kwot przemialowych dla zboża importowego, np. we Francji i Italii.

O rynku krajowym nie wiele można powiedzieć. Drobne wahania cen nie zmieniły zasadniczo sytuacji. Należy przypuszczać, że przy dotychczasowym słabym

nasileniu akcji interwencyjnej, ceny porównawczo poważniej dopiero w okresie przedwioska. Niezależnie od zestawionych na tabeli za okres tygodniowy notowań najważniejszych zbóż, zamierzamy podać regularnie cedyły najważniejszych giełd zbożowo-towarowych, poczynając od dnia dzisiejszego. Ułatwi to w wybitnej mierze orientację o stanie rynków zbożowych naszym czytelnikom z kół rolniczych i rolniczo-handlowych.

Masło

Tendencja mocna na rynkach maślarskich uległa pod koniec ub. tygodnia załamaniu. Notowanie berlińskie z dnia 27 ub. m. obniżyło się o 9 Rm. na 126 Rm. za 1 gat. W tym samym mniej więcej stosunku nastąpił spadek notowań na innych rynkach. Załamanie nastąpiło częściowo wskutek trudności ultimowych i spowodowanej niemi rezerwy odbiorców. Hurtownicy nie oczekują jakiegokolwiek większej niżki notowań ze względu na to, że w najbliższych tygodniach nie można oczekiwać zwiększenia podaży, o zapotrzebowanie z uwagi na okres postny i bliski sezon świąteczny nie będzie się obniżało.

Notowania na rynku krajowym są nieco słabsze. W dniu wczorajszym płacono za 1 kg masła w obrotach hurtowych w Poznaniu i Warszawie ca. 4,00 zł.

Jaja

Sytuacja na rynkach jajczarskich jest spokojna. Spadek temperatury wpłynął na zahamowanie tendencji zniżkowej. Zaskrzynię jaj świeżych płacono w tygodniu sprawozdawczym przeciętnie 125—135 zł. w obrotach eksportowych ca. 13 dol. franco granica.

Bydło i mięso

Na rynkach żywca można obserwować większe ożywienie. Tendencja naogół utrzymana wzgl. lekko zwyżkowa, co się odnosi zwłaszcza do rynku warszawskiego i mysłowickiego. Sytuacja na targowicy poznańskiej była w ub. tygodniu bez zmiany. Zwyżkowały jedynie krowy wytuczone i cięższe gatunki świń o 2 zł., zaś cielęta i późne kastraty obniżyły się o 2 zł. na 100 kg.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Ulgi podatkowe dla rolników.** W związku z wniesionym do sejmu projektem ustawy o spłacie zaległości podatkowych, Izba Skarbowa w Poznaniu opierając się na okólniku min. skarbu, zarządziła wstrzymanie egzekucji, dokonanej u rolników, celem przymusowego ściągnięcia od nich powstałych przed 1 października 1931 r. zaległości w następujących państwowych podatkach wraz z dodatkami państwowymi i samorządowymi: gruntowym, dochodowym, majątkowym oraz spadkowym. Za zaległości rolników w rozumieniu tego zarządzenia uważa się należności podatkowe, przypadające od nieruchomości gruntowej, przypadające od nieruchomości gruntowej, w tym: 1) zaległości z tytułu podatku gruntowego, 2) zaległości z tytułu podatku dochodowego, 3) zaległości z tytułu podatku majątkowego, 4) zaległości z tytułu podatku spadkowego. Wstrzymanie egzekucji nie dotyczy zaległości podatkowych, powstałych po dniu 30 września 1931 r., co do których kroki egzekucyjne będą w dalszym ciągu kontynuowane. Równocześnie Izba Skarbowa poleciła urzędowi skarbowemu ściśle przestrzegać postanowienia instrukcji egzekucyjnej co do pozostawienia zboża i ziemiopłodów w ilości niezbędnej do prowadzenia normalnego gospodarstwa.

(p) **Czasowe sprzedaże napojów alkoholowych z prawem wyszynku.** Wobec licznych zapytań kierowanych do władz skarbowych ze strony osób zainteresowanych informujemy, że według obowiązujących obecnie przepisów urzędy skarbowe akcyz i monopolów państwowych oraz niektórzy inspektorzy kontroli skarbowej mogą udzielać zezwolenia na czasowe sprzedaże wszelkich napojów alkoholowych z prawem wyszynku w bufetach, urzędach przy teatrach, cyrkach, kinach, wyścigach, wystawach, klubach, lokalach stowarzyszeń itp. tudzież na zabawach publicznych. Osoby, ubiegające się o takie zezwolenie, mają jednak przedstawiać władzy skarbowej zaświadczenie władzy administracji ogólnej, że nie podnoszą żadnych zastrzeżeń w sprawie sprzedaży napojów alkoholowych w czasie danej imprezy. Nie mogą uzyskać takich zezwoleń osoby a) skazane sądownie za przestępstwa z chęci zysku karą pozbawienia wolności ponad 3 miesiące, b) skazane sądownie za nadużycia podatkowe, c) którym cofnięto koncesję za przestępstwa z ustawy antyalkoholowej, d)

nie posiadające obywatelstwa polskiego. Od tego rodzaju sprzedaży należy uiszczyć akcyzową opłatę patentową zależnie od klasy miejscowości od 5.50 zł. do 11 zł. nie licząc dodatku komunalnego, który uiszcza się tylko w razie uchwalenia go przez związek komunalny odnośnej miejscowości. Bliższych informacji w tych sprawach udzielać urzędy skarbowe akcyz i monopol. państw. oraz organa kontroli skarbowej.

Z KRAJU

(k) **Niemcy pojeśli ważność Gdyni.** „Hamburger Fremdenblatt” donosi, że „celem sprostania konkurencji linii okrętowych do Gdyni, utworzonych w różnych niemieckich portach, niemieckie przedsiębiorstwa uruchomiły regularne połączenie z Gdynią”. Według informacji dalszej, z Hamburga kursują stale do Gdyni statki przedsiębiorstw okrętowych: Sartori i Berger, Johannes Ick, Matthies - Reederei i Ernst Russ. (S. B.)

(k) **W sprawie importu bawełny przez port gdyński.** Budowa 8-imu dźwigów dla nowowybudowanego magazynu przeznaczonego dla transportów bawełny jest na ukończeniu. W tych dniach bawiła delegacja przemysłu łódzkiego w Gdyni i przekonała się o zdatności urządzeń portowych, a szczególnie też nowowybudowanego magazynu dla celów przeladunkowych. Jak statystyka wykazuje, przeladowano w roku 1931 w porcie gdyńskim 6 063 tony bawełny importowanej, podczas gdy w r. 1930 ilość ta wynosiła tylko 564 tony. W r. nastąpi niewątpliwie dalsze przestawienie transportów bawełny na port gdyński.

(k) **Współpraca Gdańska z Gdynią.** Dn. 7 marca rb. staraniem Instytutu Bałtyckiego odbyła się w Gdyni konferencja na temat rozwoju portu gdańskiego oraz współpracy Gdańska z Gdynią. W konferencji tej wzięli udział przedstawiciele instytucji zainteresowanych w rozwoju handlu polskiego oraz zaproszeni goście z pośród osób specjalnie zainteresowanych zagadnieniami polskiego handlu zamorskiego.

(k) **Gdańsk a produkcja polska.** Izba Handlowa w Gdańsku wyraziła życzenie, by z polskiej strony podano jej listę firm produkcyjnych polskich, mogących dostarczać Gdańskowi artykułów, znajdujących się na ostatniej liście zakazów przywozu.

(k) **Hale licytacyjne.** Związek Izb Przemysłowo-Handlowych R. P. wystąpił do ministra sprawiedliwości o wydanie zarządzeń, mających na celu utworzenie i prowadzenie hal licytacyjnych w większych miastach. Związek Izb uważa, iż obecny tryb dokonywania licytacji w mieszkaniu dłużnika, nie dopuszcza do udziału w licytacji szerszej publiczności, co po-

voduje, że licytacje nie dochodzą do skutku z braku licytantów, względnie przedmioty sprzedawane są za niestosunkowo niską cenę. Temu ujemnemu objawowi ni szącemu dłużnika i krzywdzącemu wierzyciela, możnaby skutecznie zapobiec przez skupienie wszystkich przymusowych przetargów ruchomości w jedne mniejsze, dostępne dla szerszej publiczności.

(k) **Zastrzeżenie prawa własności.** Związek Izb Przemysłowo-Handlowych R. P. wystąpił do ministerstwa przemysłu i handlu z wnioskiem o wydanie zarządzeń, mających na celu uzyskanie ustawy regulującej umowne zastrzeżenie prawa własności przy umowach kupna-sprzedaży na rzecz sprzedawcy. Jakkolwiek sądy dopuszczają tego rodzaju zastrzeżenia Związek Izb jest zdania, że dla wzmocnienia kredytu towarowego, udzielonego w formie zastrzeżenia prawa własności, konieczne jest jednolite dla całego państwa ustawowe uregulowanie tej sprawy.

(k) **Zainteresowanie rynkiem polskim zagranicą.** Polską, jako rynkiem zbytu nie przestają interesować się kraje o złotej walucie, które straciły rynek o pieniądzu deprecjonowanym. Temu też należy przypisać niezwykle zainteresowanie jakie towarzyszy kampanii tegorocznej Międzynarodowych Targów Poznańskich. Cały szereg państw zgłosił już udział — niektóre z nich udział rządowy. — Między innymi na pierwszy plan występuje Italia, Czechosłowacja, Francja, Rosja sowiecka, Szwajcaria, Jugosławia, Austria, Belgia, Poludniowa Afryka i Estonia.

(k) **Spadek wywozu węgla.** Wywóz węgla polskiego ostatnio obniżył się wskutek zarządzenia rządu austriackiego, który zmniejszył przydział dewiz na przewóz węgla z Polski o 40 proc. Zarządzenie to godzi w pierwszym rzędzie w węglowy przemysł Polski, którego wywóz zmniejszył się wskutek tego.

(k) **Zainteresowanie rynku angielskiego polskimi produktami zwierzęcymi.** Na rynku angielskim istnieje zainteresowanie dla kopyt suszonych owczych, bydłych i końskich. Towar winien być dostarczony bez kości, podków i innych zanieczyszczeń. Firmy zainteresowane mogą zwracać się o bliższe informacje do Państwowego Instytutu Eksportowego.

Z ZAGRANICY

(z) **Ze zjazdu europejskich plantatorów buraków cukrowych.** Na zjeździe Międzynarodowego Związku Europejskich Plantatorów buraków cukrowych w Heidelbergu delegat polski St. Humnicki wygłosił obszerny referat na temat, t. zw. planu Chadbourne'a, regulującego produkcję i zbył cukru. Delegat polski wysunął następnie szereg propozycji, dotyczących rozwinięcia odpowiedniej propagandy w celu wzmocnienia we wszystkich krajach konsumpcji cukru, wciągnięcia do wspólnego porozumienia państw, które do niego jeszcze nie przystąpiły, wreszcie zorganizowania centrali sprzedaży cukru eksportowego. Postulaty delegata polskiego zostały następnie uwzględnione w rezolucji końcowej zjazdu. Zjazd uchwalił pozmie rezolucję w sprawie podjęcia w poszczególnych krajach akcji, zmierzającej do potania produkcji buraków cukrowych oraz powołal do życia stały sekretariat z siedzibą w Wormacji.

(z) **Międzyskandynawska konferencja drzewna.** Według informacji fińskich kół drzewnych ma być niebawem zwołana do Sztokholmu międzynarodowa konferencja drzewna. Zadaniem konferencji ma być uzgodnienie programu działania eksporterów skandynawskich wobec projektowanych w Anglii i w Niemczech zarządzeń celnych.

(z) **Groźba bezrobocia w Rosji.** We wszelkich enuncjacjach rosyjskich podkreślano jest, że w przeciwieństwie do państw kapitalistycznych nie istnieje tam bezrobocie. Powstaje jednak przypuszczenie, że w niedługim czasie zjawia ono się z dużym nasileniem; mianowicie wskutek mechanizacji produkcji rolnej w roku bieżącym zwolnionych będzie z kolchozów 12 milionów ludzi, podczas gdy rozwijający się przemysł wchłonie 24 mil. ludzi. Proces urbanizacji zachodzi w Rosji tem silniej, że w planie 5-cio letnim na rok bieżący przewidziane są znaczne przywileje dla ludności miejskiej.

Giełdy zbożowo-towarowe

Warszawa, 29. 2. Zyto 24.50 — 25; pszenica dworska 27.00 — 27.50, zbierana 26.00 — 26.50; owies jednolity 24.00 — 25.00, zbierany 22.00 — 23.00; jęczmień na kaszę 21.50 — 22.00, browarniany 23.00 — 24.00; mąka pszenna luksusowa 45.00 — 50.00, żytnia pyłkowa 41.00 — 42.00, sitkowa i razowa 31.00 — 32.00; otręby pszenne szale 16.00 do 17.00; średnie 15.00 — 16.00; żytnie 13.00 do 14.00.

Lwów, 29. 2. Pszenica krajowa zbiorowa 24.25 — 24.75; jęczmień mały, przemiatowy 18.25 — 18.75; mąka pszenna 65 proc. 39.50 — 40.50.

Lublin, 29. 2. Zyto dworskie 22.60; żyto zbiorowe 22.50; pszenica dworska 24.50 do 25.00; zbiorowa 24.00 — 24.50; jęczmień browar. 21.50 — 22.00; na kaszę 18.50; owies jednolity 22.50; zbiorowy 19.20; mąka żytnia typowa 36; razowa 28; pszenka 40 proc. 43.00 zł.; mąka pszenna 65 proc. 39; ziemniaki jadalne 7.00.

Jak winiak

KANTOROWICZA

Jak koniak

SAUMON!

P. 10 653 578

Marzenia l kara spełniają się

Wycieczka aeroplanem z Berlina do Afryki. — Śniadanie w Berlinie, kolacja w Atenach — 2 400 kilometrów w przeciągu 15 godzin

Dowcip amerykański wkłada w usta troskliwej matki, której syn wybiera się w New Yorku per samolot pośpieszny z wizytą do Bombaju na parę godzin, następującą apostrofę:

— Mój chłopcze, a nie zapomnij wziąć ze sobą tartinek z marmeladą, będziesz miał je na podwieczorek w Honolulu. Dowcip ten przestał już być dowcipem w okresie szalonego rozwoju i postępu aeronautyki, który pędzi w stumilowych butach.

Niedawno jeszcze przelot w Zeppelinie nad Atlantykiem, z Europy do Ameryki, uchodził za wyczyn godny uwiecznienia, o którym donoszono w metrowej długości depezach. Pasażerów przybyłych w ten sposób do N. Yorku witaly rozentuzjzmowane tłumy. Technika ma jeszcze jednak niewyczerpane skarby niespodzianek w swym rogu obfitości i coraz to wytrząsa je na łono ludzkości.

Przelot z Europy do Ameryki na dystansie ok. 6 000 km, trwał jednak zgorą dwie doby. Obecnie w granicach samej Europy, przy użyciu nowego typu aeroplanu, można będzie odbyć podróz Berlin—Ateny, t. j. przelecieć dystans 2 400 kilometrów w ciągu 15 godzin. Zjadłszy pierwsze śniadanie w Berlinie, wsiada się nie spiesząc do komfortowej kabiny aeroplanu, który wieczorem splanuje gładko na lotnisku w Atenach, poczem — przebrawszy się — można pokrzepić się kolacją a la grecque.

Nową linię lotniczą organizuje berlińska Luft-Hansa, która z wiosną r. b. rozpoczyna przeloty do stolicy słonecznej Grecji. Przejazdka tego rodzaju będzie się zapewne kalkulowała dość drogo i opłaci się tylko tym, którzy mają pilne sprawy finansowe do załatwienia. Pozatem na przyjemność tego rodzaju będą sobie mogli pozwolić tylko ci, którym nie zależy na kilku setkach wydanych dla zaspokojenia zachcianki lub zaimponowania snobom.

Moda a konferencja rozbrojeniowa

Nigdy nie wiadomo, kiedy i jak rodzą się nowe pomysły w genialnych umysłach. Jak często pyta i zastanawia się laik: skąd właściwie wpadł poeta na taki temat; czemu malarz wybrał sobie tak niezwykły projekt lub rzeźbiarz tak nieokreślony model? Co właściwie artyście podobalo się w tej pracy? Laik zastanawia się i nie dochodzi do żadnej konkluzji. I cóż w tem dziwnego, skoro sam artysta często nie zdaje sobie sprawy z tego skąd takie, a nie inne natchnienie dało mu powód do wypowiedzenia się.

Podobnie dzieje się z modą, co do której też niema wytłumaczenia, dlaczego zmienia się stale i skacze niejednokrotnie z jednej ostateczności w drugą.

Zastanówmy się naprzykład nad tem, co się obecnie nosi. Skąd się to wzięło? Czyżby mistrz krawiecki przejął się hasłem rozbrojenia i słowo to nosił podświadomie od miesięcy w głębi swej duszy? Hasło: konferencja rozbrojeniowa! Wielkie słowo ale właściwie dla krawca mało interesujące, chyba że jest urodzonym politykiem, posłem. Ale ponieważ wszyscy chcą się czemś przyczynić do rozbrojenia, więc i krawiec myśli nad tem, aby dać wyraz swej ideowej łączności. Wszakże od dłuższego już czasu krawiec godził skrajne przeciwieństwa: robił japońskie kimona z francuskiego jedwabiu, — angielskie materiały łączył z łyońskim jedwabiem, — włoskie brokaty zestawiał z niemieckim sztucznym jedwabiem z francuskimi wzorami, kombinował ruskie bluzki z chińskimi spodniami. Ale to jeszcze nie dosyć. Musi iść dalej w tym kierunku. Zaczyna więc pertraktować z wszystkimi epokami zgody i pokoju, a więc z temi, w których nie było przewrotu ani wojny. Dlatego faworyzuje jasną, cichą Grecję, słodki styl biedermajerowski.

Paton, Worth, Goupy i jak się ci wszyscy wielcy krawcy nazywają, starają się o tendencję spokojną w dziedzinie mody. Ale geniusze mają zawsze swoje ekstrawagancje, które muszą puszczać w świat. I stąd pochodzi, że ich idee zmieniają się tak, iż trudno je poznać. Ich temperament wybucha ni stąd ni zowąd i na złość pogądom stwarza nieoczekiwane niespodzianki, kpi z czasów, obyczajów i poglądów.

Obecnie krawcy paryscy wypłacali niegorszego figla tym wszystkim kobietom, które wysłały swe protesty do Genewy przeciwko wojnie i rozbrojeniom wojennym. Nie licząc się z tem, że te przecie-

ich klientki, nadali modzie, ku uczeniu konferencji rozbrojeniowej, charakter wojskowy. Stali się niejako propagatorami wojennych czasów Napoleona i stylu empire. Popielniają nawet to szaleństwo, że swym modelom przyczepiają wojskowe odznaki. Nasadzają guziki metalowe dwurzędowo, jak przy ulance, zaopatrują kapturki plecionymi sznurami, nadając niejako wojskowy krój wcięty w pasie i obcisłający mocno biodra. Galony, kwasty, epolety, odznaki marynarskie, złote sznury, wszystko to jest ich najulubieńszą ozdobą sukien i kostjumów. Nawet kolory odpowiadają kolorom mundurów Niebieski średni i jasny aż do mocno czerwonego mieszają się z granatowym. Szerokie paski, wielkie kieszenie, przypominające teki generalskie do akt, biel helmów korkowych, oto całość i moda, kpiąca i druzgocąca konferencję pokojową w Genewie.

Wina więc polityki, że kobiety będą miały wygląd wojskowy. Hasło konferencji pokojowej doszło zbyt wczesnie do ucha mistrza krawieckiego, który drwiąc z rzeczy nieprawdopodobnych i nierealnych, nadał kobietom charakter zewnętrzny właśnie... wojskowy. Wuk.

Sztuka budowania okrętów w starożytnym Rzymie

Starożytni Rzymianie posiadali wysoko rozwiniętą sztukę budowania okrętów. Wydobycie jachtów luksusowych Calliguli z jeziora Nemi (Jezioro Nemi położone jest niedaleko Rzymu na wysokości 325 m nad poziomem morza; powierzchnia jego obejmuje 2,8 km kw przyp. red.) rzuca bardzo ciekawe światło na mistrzostwo rzymskich budowniczych okrętowych. Niestety, zachowane są nie całe statki, lecz tylko dolne części kadłubów, ale i te wystarczają jako dowód na to, że Rzymianie posiadali bardzo rozległą i gruntowną wiedzę w tej dziedzinie. Badania bowiem wykazały, że budowa okrętów rzymskich opierała się na tych samych prawie zasadach i elementach, co nowoczesna sztuka budowania statków z drzewa, a rzeczowe ich zastosowanie pozwala nam wnioskować, że dziesięćsetne wymagania już wówczas były znane i uwzględniane. Drzewo jest znakomicie impregnowane, a zewnętrzna strona statku pociągnięta jest kilkoma powłokami oliwii dla ochrony statku przed gniciem. Na szczególniejszą uwagę zasługują znalezione w okrętach i w pobliżu nich części składowe i przybory, świadczące o tem, że Rzymianie posiadali nietylko znakomitych budowniczych okrętowych, lecz wogóle doskonałych inżynierów. Znaleźliśmy tam bardzo pomysłowo skonstruowane kotwice, jakie w nowożytnym żegludze dopiero od niedawna doznają zastosowania. Najwyższe zdumienie wywołało znalezienie prawdziwego łożyska kulkowego, oraz pomysłowej pompy okrętowej. Wynika z tego, że Rzymianie posiadali znakomite i liczne narzędzia, umożliwiające im wykonanie nawet bardzo precyzyjnych przyrządów. Wip.

Miljon owadów za 10 dolarów

Zdawaćby się mogło, że każdy człowiek rad jest, gdy nie ma nic do czynienia z owadami. Nieraz poświęca się nawet poważne sumy na to, by się pozbyć tych dokuczliwych gości. Aż tu znalazł się taki, co owady sprzedaje za pieniądze. Tym pomysłem człowiekiem jest oczywiście Amerykanin Stanley E. Flanders, kierownik stacji doświadczalnej Citrus w Riverside w Kalifornii. Założył on hodowlę pewnego rodzaju ocy gatunku trichogramma, która jajka swe składa do gniazd innych dla hodowli drzew owocowych bardzo szkodliwych owadów, i w ten sposób niszczy te szkodniki w zarodku. Hodowca oddaje przychówek swój właścicielom ogrodów i sadów w opakowaniu po 1000 sztuk za jednego centa (9 gr). Wip.

Krowy w okularach

Najnowsza ta moda „amerykanizacji” fizjognomji krowiej rozpowszechnia się w północnej Rosji. Zastosowanie okularów rogowych do sympatycznych czworonogów ma podobno na celu uchronienie krow od zablakania się podczas częstych w tych okolicach burz i zamieci śnieżnych. Ta sama moda wprowadzona została i na Syberji. Podobno krowy przyjęły tę innowację dość obojętnie i oswoiły się z niezwykłą ozdobą. Jak sobie one jednak radzą, gdy śnieg zalepi im szkła? Oto niepokojące pytanie.

„Zółta mucha” „Tse - Tse”. Wyszedł z pod prasy 9 nr. „Zółtej muchy” pod redakcją Franciszka Gawrońskiego. Numer zawiera szereg ciekawych karykatur Kazimierza Grusa, moc dowcipu i żartów. Pełen jest ciekawej politycznej satyry. Cena egz. 20 gr. Wszędzie do nabycia. Oddział na Woj. Poznańskie: Poznań, ul. Wysoka 11. (św. Marcina 5). Godz. red. Sobota od 17 — 18. Godz. adm. codziennie od 10 — 12 i od 14 do 16. (jol.)

Dopóki ta baba z konia nie zlezie, nie zrobi on ani kroku naprzód.

W NAUKOWYM POZNANIU

Jutro w środę, odbędą się dwa zebrania naukowe: w Poznańskim Towarzystwie Filozoficznym, oraz w Poznańskim oddziale Polskiego Towarzystwa Historycznego. Towarzystwo Filozoficzne będzie obradowało w sali 22 Coll. Minus o godzinie 20-tej. Na porządku dziennym odczyt prof. gimn. p. Marty Lubienieckiej pt. „Poznańskie i nieskończone”.

Obrady Polskiego Tow. Historycznego odbędą się w Seminarjum Historycznym (Zamek) o godz. 18-tej. Dyrektor Biblioteki Raczyńskich, dr. prof. Andrzej Wojkowski wygłosi referat pt. „Koniec zawodu parlamentarnego Karola Libelta”. Po referacie odbędzie się dyskusja w sprawie przygotowań do Międzynarodowego Kongresu Historyków w Warszawie.

RADJO

Programy radiofoniczne:
Środa, dnia 2 marca 1932 r.

Poznań (335 m) godz. 11.45 (Warszawa); godz. 13.05 koncert gramofonowy; godzina 14.00 notowania giełdy; godz. 14.30 kwadrans Tow. Ziemiaków Wielkopolskich; godzina 16.45 pogadanka „Wujcia Czesła” z dziećmi; godz. 17.10 (W); godz. 17.35 (W); godz. 19.15 „Uczniowie szkół technicznych w życiu praktycznym” (wygl. inż. Władysław Szopowski); godz. 19.30 „Wielkopolska w przysłowiaach” (wygl. p. Aniela Koehlerówna); godz. 19.45 (W); godz. 20.00 (W); godz. 20.15 (W); godz. 20.55 kwadrans literacki. Stanisław Wasylewski — „Kto zwycięży” (rozdział z książki pt. „Na końcu języka” (tr. z Warszawy); godz. 21.10 (W); godz. 21.40 (W); godz. 22.35 (W); godz. 22.40 sygnał czasu, komunikaty; godz. 23.00 (W).

Warszawa (1412 m) godz. 11.45 codzienny przegląd prasy polskiej; godz. 12.10 płyty; godz. 14.45 płyty; godz. 15.25 skrzynka pocztowa; godz. 15.45 giełda pieniężna; godzina 15.50 płyty; godz. 16.20 odczyt; godz. 16.55 Lekcja języka angielskiego; godzina 17.10 „Nielogiczności językowe” — dr. Artur Passendorfer (Lwów); godz. 17.35 koncert popoł. w wyk. Ork. P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego; godz. 19.15 komunikat rolniczy; godz. 19.30 wiadomości sportowe; godzina 19.35 płyty; godz. 19.45 prasowy dziennik radiowy; godz. 20.00 feljeton muzyczny: „Miało i wieś w pieśni ludowej” — T. Mayzner; godz. 20.15 wieczór pieśni cygańskiej; wyk.: Tatjana Mazurkiewicz (mezzosopran), Michał Gumenik (skrzypce) i chór „Bogena” pod kier. J. Siemieniowa; godz. 20.55 kwadrans literacki — Stan. Wasylewski — „Kto zwycięży” (rozdział z książki pt. „Na końcu języka”); godz. 21.10 arje operowe odśpiewa p. Umberto Macnez; godzina 21.40 trio fortepianowe P. Czajkowskiego (z płyt) w wyk. A. Cateteralla, W. H. Squire’a i W. Murdocha; godz. 22.45 „La vie universitaire en Pologne” — M. Z. Czerny, professeur de l’université à Lwów (Lwów); godz. 23.00 muzyka taneczna.

Programy zagraniczne. Hultzen (1875 m) 20.40 koncert; **Motala** (1348 m) 20.00 koncert symfoniczny; **Oslo** (1083 m) 20.00 koncert

zespołu hiszpańskiego; **Budapeszt** (550 m) 19.30 „Hary Janos” opera Kodaly’ego; **Wiedeń** (516 m) 20.05 gramofon, 21.00 słuchowisko; **Praga** (488 m) 20.30 koncert utworów Smetany; **Rzym** (441 m) 20.45 tr. z opery.

SPORT

Piłka nożna

Kalendarzyk rozgrywek o mistrzostwo kl. A POZPN w pierwszej kolejce jest następujący: 23. 3.: godz. 11: „Polonia” (Leszno) i „Liga”; 14.30: „Ostrowia” (Ostrów) i „Legja”; 15 g.: „Olimpia” i „RKS” (Rawicz); „Stella” (Gniezno) i „Sokół” (Leszno); 11 g.: „Sparta” i „Warta”; 23. 3. 11 g.: „Legja” i „Sparta”, oraz „Liga” i „Stella”; 14.30: „Ostrowia” i „Olimpia”; 16.00: „RKS” i „Warta” oraz „Polonia” i „Sokół”; 3. 4. g. 11: „Liga” i „Ostrowia”, „Olimpia” i „Warta” oraz „Stella” i „Sparta”; g. 16: „Polonia” i „Legja” oraz „RKS” i „Sokół”; 10. 4. g. 11: „Sparta” i „RKS”; g. 15: „Liga” i „Olimpia”; g. 16: „Stella” i „Legja”, „Ostrowia” i „Polonia”; g. 16.15: „Sokół” i „Warta”; 17. 4. g. 11: „Sparta” i „Liga”; g. 15: „Legja” i „Sokół”; g. 16: „Warta” i „Stella”, „Polonia” i „Olimpia”; g. 16.15: „RKS” i „Ostrowia”; 24. 4. g. 11: „Warta” i „Legja”, „Olimpia” i „Sparta”; g. 15: „Liga” i „RKS”; g. 16: „Stella” i „Polonia”, „Sokół” i „Ostrowia”; 1. 5. g. 11: „Warta” i „Polonia”, „Olimpia” i „Stella”, oraz „Legja” i „RKS”; g. 16: „Ostrowia” i „Sparta”, „Sokół” i „Liga”; 5. 5. g. 11: „Ostrowia” i „Liga”; 8. 5. g. 11: „Sparta” i „Polonia”; g. 16: „Liga” i „Legja”, „Sokół” i „Olimpia”, „RKS” i „Stella”; 22. 5. g. 11: „Legja” i „Olimpia”, „Sparta” i „Sokół”, „Warta” i „Liga”; g. 16: „Stella” i „Ostrowia”, „Polonia” i „RKS”. Kluby wymienione na pierwszym miejscu są każdorazowo gospodarzami.

Pięściarstwo

W związku z mistrzostwem Polski odbyło się wczoraj w lokalu POZB specjalne zebranie organizacyjne pod przewodnictwem prezesa POZB por. Łapińskiego. Na zebraniu tem omówiono wszystkie szczegóły w związku ze zbliżającą się mistrzostwami i rozdzielono funkcje. Wyłoniono trzy komisje: organizacyjną (przew. por. Łapiński), prasowo-propagandową (p. Gerzabek) i przyjęć (p. dyr. Otlewski). Ustalono, że mistrzostwa odbędą się w t. zw. hali reprezentacyjnej w piątek 11 bm. o godz. 19 (w tym dniu przewidziane są eliminacje i walki będą trwały zależnie od ilości startujących par); w sobotę półfinały zaczyna się o godz. 20, a w niedzielę — finały o godz. 19. Startują mistrzowie okręgów: krakowskiego (6), lwowskiego (8), łódzkiego (8), pomorskiego (7), warszawskiego (8), wileńskiego (7) i śląskiego (8). Ponadto ujrzymy po dwóch zawodników z nowych okręgów (lubelskiego i białostockiego), oraz bronią swych tytułów zeszłorocznymi mistrzowie, jeżeli mogą startować w danych kategoriach.

Szemierka

Mistrzostwa Polski i armji w szabli. Wyniki finałów przedstawiają się następująco: mistrzostwo Polski w szabli zdobył Papee (Leg); wicem. został kpt. Dobrowolski (A. Z. S.). Dalsze miejsca zajęli: 3. por. Suski (Leg), 4. Friedrich (Lw. Kl. Szer.), 5. kpt. Segda (1 Dyon żand.), 6. Makomaski (AZS).

Główna sztuka L. Andrejewa „Ten, którego biją po twarzy“ odniosła w Teatrze Nowym olbrzymi sukces. Rolę tytułową kreuje występujący gościnnie znakomity artysta Al. Węgierko, hr. Manzini gra mistrz Junosza-Stepowski. Zdjęcie przedstawia finałową scenę z IV aktu.

Bojkot antyjapoński

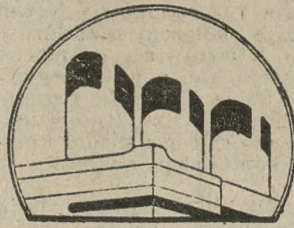
w Stanach Zjednoczonych

W Stanach Zjednoczonych rozpoczęła się żywa akcja za przeprowadzeniem bojkotu towarów japońskich; na czele tej akcji stanęli profesorowie uniwersytetu w Harvard. Do prezydenta Hoover'a wpłynęła już nawet petycja podpisana przez prezesa rady administracyjnej uniwersytetu Harvard, L. D. Lowell'a, w której podpisani proszą prezydenta o zawiadomienie Ligi Narodów, iż Stany Zjednoczone przyłączą się do każdej akcji natury gospodarczej w celu wywarcia presji na Japonię i przywrócenia na Dalekim Wschodzie status quo.

Kongres prawników słowiańskich

W r. 1933 odbędzie się w Bratysławie (Czechosłowacja) kongres prawników słowiańskich. Komitet organizacyjny kongresu urządził konkurs na tematy obrad, który dał w wyniku 225 umotywowanych propozycji i odpowiedzi z wszystkich zainteresowanych krajów, przeważnie jednak odpowiedzi nadeszły z Czechosłowacji i Polski. Autorami propozycji tematycznych są głównie profesorzy uniwersytecy i sędziowie.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

French Line

COMPAGNIE GÉNÉRALE TRANSATLANTIQUE

zawiadamia o przeniesieniu swych Biur z dniem 1-go marca r. b. do lokalu

FRANCUSKICH TOWARZYSTW OKRĘTOWYCH

WORMS & Cie

Warszawa, Królewska 10. Tel. 790-46.

Tw 884

Podziękowanie!

Szanownym gościom, sympatykom, kochanym przyjaciółom oraz prasie za liczne i bardzo serdeczne życzenia i objawy niezwyklej sympatii okazanej mnie z okazji otwarcia mojego lokalu pod firmą „Zagłoba“ przy ul. św. Marcina 64 składam na tej drodze serdeczne

„Bóg zapłać!”

Zapewniam, że nadal tak jak dotychczas usilnem mojem staraniem będzie gości moich zawsze uczciwie obsłużyć i zadowolić.

Z poważaniem

Franc. Dybiżbański

Probiernia i Śniadalnia

„Zagłoba“, św. Marcin 64.

Pw 11 559-9.18

Dnia 27 lutego 1932 r., o godz. 5,30 po południu zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., po długich i ciężkich cierpieniach, mój najukochańszy mąż, nasz najdroższy i najtroskliwszy ojciec, brat szwagier i wuj, ś. p.

Leon Sibilski

były długoletni referent zarządu fortecznego, em. kapitan Wojsk Polskich

w 59 roku życia.

W ciężkim smutku pogrążeni

zw 13 614

żona, synowie i rodzina.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 2 marca z kostnicy szpitala garnizonowego, Waly Jana III., o godz. 4-tej. Msza św. żałobna odprawi się nazajutrz, o godz. 7,15 rano, w kościele św. Małgorzaty na Śródcie.

W poniedziałek, 29 lutego 1932 r. zasnęła w Bogu, po krótkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najukochańsza matka, babka, teściowa i siostra, ś. p.

Agnieszka z Hoffmannów Wojtkowiak

przeżywszy lat 64. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 3 marca 1932 r., o godzinie 15,30 z domu żałoby przy ul. Polnej 1 na cmentarzu jeżycki.

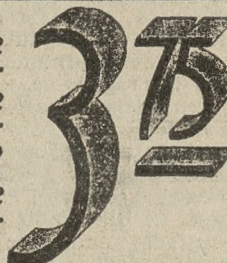
W ciężkim smutku pogrążeni

dw 2 926

dzieci, wnuki i rodzina.

Zakład Pogrzebowy „Ceremonja!“, Towarowa 25. Tel. 3180.

Jedwabne
cienkie
a bardzo
trwałe
tylko

Pani kupująca w firmie

B. Górski

Poznań, pl. Wolności 3

może być ZAWSZE

pewną, że kupuje dobrze

i tanio.

nw 2924

OBSZERNY LOKAL

na I piętrze kam. przy Starym Rynku 84, świeżo odnowiony, nadający się na biura, hurtownię i t. p. od zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia do eksped. Kurjera Poznańskiego pod zw 13 612

Zł 4000 miesięcznie

zarobi generalny zastępca przy sprzedaży zupełnie nowego, bezkonkurencyjnego, opatentowanego artykułu masowego. Każdy mieszkaniowiec miasta jest kandydatem. Reflektanci z kapitałem od zł 5-20.000 w stosunku do przedmiotowego rejonu do wyliczenia sprzedaży zechcą otrzymać oferty pod Katowice, skrytka pocz. 20. Pw 11 357-71.17

Kupię KAMIENICE

dochodowa o dochodzie przedwojennym minimalnie 26-30 000 mk. Cenę kupna założyć pełną gotówką. Agenci wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zw 13 615

Mereżka

metr 20 gr. okretka 15 gr. dekoryzowanie 30 gr. dziurki 2 gr. plusowanie spódn. 2 zł obciążenie guzików tuzin 40 gr. podobnie oczka nadrabiam stopy, haft. tania wykonuje terminowo „HAFTOPLIS“, St. Rynek 10 (wejście Kurzanoga obok F-my Czepczyński i Kruk) Pw 11 254-35.37

KUPIĘ

Kamińskiego

„Tygodnik Powieści“

następujące roczniki:

1881/82

1888/89

1892/93

Posiadaczy proszę o złożenie ofert do Kurjera Poznańskiego zw 13 333. Składanie ofert na niewymienione roczniki bezcelowe.

TANIA SPRZEDAŻ ŚWIĄTECZNA!

Wybór u nas największy — Towar znanej dobroci — Ceny niższe do ostateczności.

Kazimierz Kużaj

Centrala Dywanów

ul. Woźna 12, narożn. W. Garbar.

Jedyny specjalny magazyn w Poznaniu.

Pw 11 309-310-8, 99/100

Poszukujemy chrześcijanina

podróżującego

przyzwyczajonego do intensywnej pracy, tylko z branży kolonialnej lub towarów spożywczych na Warszawę. Wymaga się gwarancji dla składnicy oraz inkasa. Oferty z podaniem wieku, beznagannym życiorysem, referencjami oraz odpisami świadectw pod 2675 do Biura Ogl. Kosmos, Zwierzyniecka 6. nw 8 967

WIELKA NAGRODA

Celem rozpowszechnienia naszego przedsiębiorstwa między czytelnikami niniejszego pisma, firma nasza postanowiła rozdać tytułem wielkiej nagrody rozmaite towary. Każdy czytelnik może otrzymać

zupełnie bezpłatnie

(podług naszych warunków) premie w postaci kamernu na ubranie, kostiumy damskie, bielizna damska, męska pościel, łóżka koldry watowe, zegarki, instrumenty muzyczne, aparaty fotograficzne, filmowe i inne przedmioty wartościowe, jeżeli nadesłacie prawidłowe rozwiązanie niniejszego zadania.

B-z p-a-y n-e-a k-t-cz-

Kreki należy zastąpić literami, aby otrzymać powszechnie znane przysłowie. Udział w konkursie dla otrzymania nagrody jest bezpłatny. Niema żadnego ryzyka. Niepowodzenie wykluczone. Rozwiązanie prosimy nam przysłać w liście lub na zwykłej pocztówce z podaniem dokładnego adresu, na co W. P. otrzyma szczegóły i niespodziankę. Posiadamy dużo listów dziękczynnych.

POLSKA SAMOPOMOC WŁÓKIENNICZA

Łódź 5, skrytka pocztowa 7 oddział 392.

Pp. kapitaliści lub posiadacze

I. lub II. hipotek, albo państwowych papierów wartościowych w wysokości zł 100 000 — 250.000 mogą przystąpić do złotodajnego źródła dochodu. Transakcje rządowe. — Lokata pupilarnie pewna. — Współdział w zyskach pp. Łask. zgłoszenia li tylko poważnych reflektantów uprasza się kierować do „Par“, Al. Marcinkowskiego 11 pod 9,38

Pw 11 309-9.38

Ratunek dla skórno-chorych!

Krem na skórę „HEILWUNDER“, patent gdański Nr. 1919. Niezwykła kosmetyka do pielęgnacji skóry skutkuje z powodzeniem w rozpaczliwych wypadkach wszystkich rodzajów, nawet liszaji ropnych, ranach u nóg, egzemie, przyszcach, wyrazach, wszelkiego rodzaju czerwoności twarzy i nosa, odmrożeniach itd. Przy zamówieniach uprasza się o całość uczciwości. Świeżość uznania. Jeżeli bez skutku, zwrot pieniężny. Cena 8,60 zł. Wysyłka za zaliczką. Przy wysyłce sumy zwroty bez portorium. nw 4 425

Chem. Kosm. Laboratorium „KLOSSIN“, Gdansk 2, Hundegasse 4J.

DR. CHRZANOWSKI,

specjalista chorób kobiecych

przyjmuje obecnie tylko prywatnie

od 11-12 i 5-6. zw 13 621/2

Chorych kasowych nie przyjmuje.

„MOULIN-ROUGE“

Kantaka 8-9 Tel. 3369

najmodniejszy i najwykwintniejszy lokal rozrywkowy

Sensacyjna nowość oświetlony kryształowy parkiet taneczny

Pierwszorządna warszawska kuchnia.

Od 1 marca b. r.

Nowa zwiększona Jazz-orkestra pod kierownictwem p. kapelmistrza **Juljana Skotnickiego**

Nowozaangażowany program artystów pierwszorządnych krajowych i zagranicznych

Greta Harding Masalska
Jazz-Girl Primabalerina

Maja Andree
tańce modernistyczne światowej sławy trio taneczne

Wstęp wolny! Początek o godz. 9-tej w.

Uwaga: Mimo nowozaangażowanych pierwszorządnych sił artystycznych i powiększonej orkiestry — ceny na nowo znacznie zredukowane.

Codziennie

od godziny 5-tej do 7,30 po południu

FIVE O CLOCK TEA.

Pw 11.858 9.27

MASŁO TAŃSZE!!!

Najlepsze masło deserowe z pasteryzowanej śmietany 1/2 kg zł 2,20
Świeże masło stolowe 1/2 kg zł 2,00

F-a M. MICZYŃSKA, właśc. Karol Piątkowski
Założ. 1872. Poznań, Plac Św. Krzyski 3. Tel. 36-58.
Specjalny skład masła, sera i jaj.

zw 13 619/20

Hurtownia towarów żelaznych i narzędzi w Gdańsku

około 25 lat na jednym miejscu we własnym domu, w najlepszym położeniu, z połączeniem wodnym jest z powodu okoliczności szybko zdecydowanemu kupcowi tanio na sprzedaż. Potrzebna gotówka około 50 000 guld. Oferty pod W. L. 611 do Rudolf Mosse, Gdańsk. Tw 885

Gdzie jada się tanie, smaczne

OBIADY z 3 dań 1.00 zł, KOLACJE z 2 dań 1.00 zł? tylko

w RESTAURACJI i ŚNIADALNI „**KRAKOWIANKA**“
Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.
Codziennie koncert!

zw 13 613

Wszelkie drzewa i krzewy z szkółek drzew. Specjalność: drzewa owocowe i olejowe, krzewy owocowe i ozdobne sadzonki żywołotowe, konifery, karpisze szparagowe, truskawki, brzoskwinie, morele i róże etc. poleca w najlepszym wyborze po znacznie niższych cenach

Aug. Hoffmann, Gniezno. Tel. 212.
Szkółki drzew i wielkie hodowle róż.
Katalog i cennik na żądanie bezpłatnie.

zw 13 599

Dywany żywieckie i bielskie wyprzedajemy całkowicie!

Po każdej możliwej cenie wyprzedajemy dywany żywieckie i bielskie z powodu likwidacji takowych. Korzystaj z okazji!

W dywanach ręcznie wiązanych prowadzić będziemy odtąd tylko wysoko wartościowe dwa gatunki pod marką

SMYRNA i ORIENT

których wyłączną sprzedaż przejęliśmy. Smyrna i Orient produkują dwie najlepsze wytwórnie. Wykonane z szlachetnych surowców, w przepięknych wzorach, są bardzo gęsto wiązane i w barwach absolutnie pewne. Charakter dywanów Smyrna i Orient jest zupełnie odmienny od dywanów żywieckich lub bielskich. Mimo ich wysokiej wartości jest cena bardzo przystępna.

Kazimierz Rużaj

CENTRALA DYWANÓW
Poznań, ul. Woźna 12
narożnik Wielk. Garbar.
Pw 11 321-322-8 97/98

Olbrzymi wybor!

Titule - Koronki - Hatty

Dodatki do bielizny - Koszule męskie

po znanych niskich cenach poleca

„Wielkopolska Fabryka Bielizny“

W. Rakowski, Poczta 1.

zw 13 554/5

MIESZKANIE

6-pokojowe, duże ładne pokoje, nadające się na biura, zaraz do wynajęcia.

Pozn.-Warsz. Tow. Ubezpieczeń
Poznań, Kantaka 2-4.

Pw 11 075-53 444

Zwąpienie żył

Zdenerwowanie, osłabienie. Żądać bezpłatnie broszury o nieskończonym leczeniu do m o w e m o d

Dr. GEBHARD & Co., Gdańsk nr. 2

Pw 11 349-7 27

NOWOWYNALEZIONE ANODÓWKI

Posiadamy wyłączne prawo na Polskę budowania anodówek podług nowowynalezionej recepty. — Nowy skład chemiczny zwiększa trwałość baterii o 60%, zaś równomierną depolaryzacją znakomicie polepsza audycję. — Pomimo zwiększonych kosztów własnych ceny niskie, gdyż unikamy pośrednictwa handlowego, dostarczając anodówki wprost do odbiorcy. — 120 voltowa anodówka, dostarczona do domu, kosztuje 14 zł 40 gr. wysłana na prowincję za zaliczeniem pocztowym 16 zł 60 gr. zw 13 616
D E M O N, Poznań, Niegolewskich 14, m. 8.

Sprzedam korzystnie mój

MAJĄTEK ZIEMSKI

1300 mórg pszennej ziemi, pow. średzki. Agencji wykluczeni. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. pod zw 13 624

Konsum Urzędników Polskich Spółdz. z ogr. odpow. w Poznaniu

Aktywa		Bilans z dnia 31 grudnia 1931 r.		Pasywa	
1. Kasa	4 804.73	1. Udziały	46 227.42	8. Rezerwa podatkowa	16 248.—
2. Banki	256.16	2. Fundusz Rezerwy	48 000.—	9. Banki	123 128.64
3. Towary	48 247.52	3. „ Rezerwy Specj.	31 000.—	10. Wierzyciele	494.63
4. Dłużnicy	123 153.50	4. „ Budowlany	14 000.—	11. Dywidenda za rok 1926/7	515.41
5. Papiery wartościowe	144 54 176 606.54	5. „ Inwestycyjny	40 000.—	12. „ rok 1928	371.68
6. Samochodu	4 600.—	6. „ Emerytalny	3 000.—	13. „ 1929	407.89
7. Ruchomości	876.—	7. „ Ubezpiec. Koni	3 000.—	14. „ 1930	494.75
8. Wozów i uprząży	1.—			15. Kaucje	7 135.42
9. Koni	5 470.—			16. Zaległe procenty i koszty	11 028.14 150 824.56
10. Maszyn w Rzeźni	1.—			17. Sumy Przechodnie	124.96
11. Udziały w Piekarni	200 000.—			18. Zysk w roku bieżącym	31 511.13
					382 085.54

Nakłady i Straty

1. Nakłady:			
a) Pensje i robocizny	183 262.61		
b) Koszty Handlowe	20 200.13		
c) Podatki	11 829.27		
d) Procenty	1 965.50		
e) Utrzymanie Koni	21 842.78		
f) Reperacje	25 139.20	264 239.59	
2. Odpisy:			
a) do Funduszu Rezerwowego		4 000.—	
3. Straty:			
a) niedobór wyniku z tytułu umowy o dostawę żywienia młodzieży szkolnej na P. W. K.	4 167.93		
b) manka kierowników	2 413.16	6 581.09	
4. Zysk w roku bieżącym		31 511.13	
		306 331.81	

Zyski:

a) na wypięku chleba	273 642.88
b) na towarach kolonialn.	14 319.74
c) na materiałach opałow.	18 369.19
	306 331.81

Konsum Urzędników Polskich Spółdz. z ogr. odpow. w Poznaniu (—) Słowiński. (—) Fiedler.

SZKŁO

klienne, ogrodowe, katedralne, surowe ruciane, ornamentowe, kolorowe dyamenty, kłt szklarski itp., lustra
szyby wystawowe poleca
Polskie Buro Sprzedaży Szkła
Spółka Akcyjna Poznań
Małe Garbary 7a, telefon 28-63
Oddział w Łodzi, ul. Pusta 15/17
Pw 8 479 30 110

Komfortową limuzynę PRAGA 3/30

6 osób bardzo korzystnie sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Pozn. pod zw 13 623

Noże i widelce

Żyłki i żyłeczki
Młynki do kawy
Zelazka do prasowania
Wagi kuchenne
Wanny do prania
Garanki aluminiowe
Łózka żelazne
Karniże do okien
poleca korzystnie
JAN DEIERLING
skład żelaza
Poznań, Szkolna 3
Tel. 35-18 i 35-43
Pw 11 283-8 55

Książkowa

z długoletnią praktyką znającą również książkowość gospodarczą, poszukuje posady od 1. IV. lub później. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zw 13 573

Sprzedam

zaraz tanio dwieście (200) mórg podmiejskiego gruntu pod Poznaniem w całości, lub na parcele. Zgłoszenia Kurjer Poznański zp 13 601.

Urządzenie sklepowe

(biawaty, towary krótkie) sprzedam w całości lub w części, licytacja w czwartek, 3 marca, Dąbrowskiego 49 (sklep Besserta), godz. 9.30. zw 13 617

(—) Trzeciak, aukcjonator.

Biegła stenotypistka

możliwie z znajomością języka niemieckiego potrzebna od zaraz. Pisemne zgłoszenia z odpisami świadectw, wymagań do zw 13 626
adwokatów Janiaka, Wierusza, Al. Marcinkowsk. 16.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W środę, dnia 2 marca r. b., o godz. 17-tej przy ul. M. Focha 31 sprzedam publicznie najwięcej dającemu za gotówkę:

motor 10 konny, transmisję z pasami, różne narzędzia stolarskie, piłę taśmową, heblarkę, wyrzynaczkę i gryzarkę. nw 9 041

M. Durski, kom. sąd. z pol. Poznań, Szamarzewskiego 12.

PRZETARG PRZYMUSOWY

Wpiątek, 4. 3. 1932 r., godz. 11-tej, św. Marcin 54 i dalsze sprzedam publicznie najwięcej dającemu:

3 opony i węże, regaly, szafki, kasety kontrolną do kont oraz różne drobne przybory samochodowe: chłodnice, walizę, sygnały, tarcze, lampki trąbki, fi-gury, piecyki, zegarki, płaszcz, pumpy i inne. Poza-tem wagę kol. do zboża i kanapę. nw 9 044
Trzeciak, kom. sądowy w Poznaniu.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W czwartek, 3. 3. 1932., godz. 1-szej, Piekary 8 sprzedam publicznie najwięcej dającemu:

zegar stojący, kanapę, 2 fotele i gotownię damską. nw 9 043
Trzeciak, kom. sądowy w Poznaniu.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811
1 t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

1 SPRZEDAŻE

Meble

tanio wprost ze składnicy poleca K Bakos ul. Wenejańska 1 — Most Chwaliszewski przy krzyżu zdw 29 527

Parcele

od 40 groszy za m3 kredyt budowlany 6% Osadopol! Rze-
czypospolitej 9 Pw 10 231-2 82

1,40 kalesony

koszulki 1.95 gorsze 2.50, sportowe 3.90 smokingowe 4.90, skarpetki 0.25 nicianki 0.35 rekawiczki kremowe 1.75. Pończochy Benierga 2.50, starzałka 3.75, pantalon jedw. 1.75 kombinacje 3.75, krawaty szelki, paski najtań-
niej w Składzie Fabrycznym Wiedzielawa Trojanowskiego —
Wielkie Garbary 36, obok Wiel-
kiej. Pw 11 350-53 500

Stoever

maszyna do pisania okazynie. —
Nowy Dom Komisowy, Woźna 16
rw 4705

Wózek

rečna platforma tanio. Dom
komisowy, Woźna 16. rw 4706

Szafę

rozbita, łózko żelazne motorek
elektryczny. Dąbrowskiego 66, m.
19. rw 4718

Rzeźnictwo

Poznań, składem, dwupokojo-
wym mieszkaniem stażnia, war-
ształem elektrycznym zapęd, ko-
rzystnie sprzedam. — Zgłoszenia
Wedzikowski, Piekary 11.
rdw 33 800

Fortepian

Schröder Petersburg, krzyżowy,
okazyjnie sprzedam Fabryka For-
tepiantów, Leszno. dp 2 890

Rzeźnictwo

z mieszkaniem w Poznaniu, w do-
brym miejscu sprzedam, cena 5
tysięcy. Zgłoszenia Kurjer Po-
znański zdw 33 802

Pianino

koncertowe tanio sprzedam. Woź-
na 10 podwórce, prawo, IV.
rdw 33 805

Zadziwiająco

niskie ceny w nowo otworzonej
filij Wielka 10. Polecam torebki
parasole walizki własnego wyro-
bu. Skład główny Kurdelski, Pół-
wiejska 39 narożnik Ogrodowej.
Przedsiębiorstwo chrześcijańskie.
sdw 33 793

Blurka, łózka żelazne

szafy, leżanki, krzesła, stoly różne
inne oddzielnie meble sprzedaje
po cenach przystępnych Nowy
Dom Komisowy, Woźna 16
rw 4703

Gabinet męski

z klubami w skórze, bibliotekę 25
mtr., solidnie wykonanie, bardzo
tanie. Dom Komisowy, Domini-
kańska 3. Pw 11 366-9 31

Jadalnie — Sypialnie

komplety okazynie sprzedam
Nowy Dom Komisowy, Woźna 16
rw 4701

Skład

kapeluszy damskich i towarów
krótkich pierwszorządne, położenie
tanie sprzedam. „Modes“, Leszno,
Dworcowa 55. nw 8 960

Jadalnię

dębowa bogato rzeźbiona bardzo
tanie. Stolarska Bukowska 9.
rdw 33 864

Maszynę

damską wpuszczaną sprzedam
160. Ostrówek 15, mieszkanie 13.
rdw 33 339

Futrzanę

kamizelki sprzedam. Cena do 25
zł. Stary Rynek 41, m. 3.
rdw 33 716

W pobliżu

Poznań sprzedam gospodarstwo
70 do 100 mórg dobrej ziemi, z ży-
wym i martwym inwentarzem,
dom z ogrodem, bardzo korzystnie
na dogodnych warunkach.
Zgłoszenia do Kurjera Poznań-
skiego zdw 33 741. Pośrednicy
wykluczeni.

Miód za bezcen okazynie

banika 5 kg brutto zł 12.60, 10
kg zł 20.50, po nadesłaniu zadat-
ku znaczkami dwa złote wysyła
Firma Gurgul — Jarosław.
nw 8 968

Tanio rowery

meski, wyścigowy damski dzie-
cięcy, zupełnie nowe. Nowy Ry-
nek 8 „Wypożyczalnia“.
sdw 33 764

Bernardyn

młody tanio na sprzedaż. Długa
13, m. 10. rdw 33 778

Maszyny

do szycia, mało używane, jak no-
we, bardzo tanio. „Wanda“ ulica
Wielka 25. rdw 33 792

Maszynę

Singera duża bardzo dobra i lu-
stro stojące. Wąły Królowej
Jadwigi 7 a, mieszkanie 14.
rdw 33 807

Salonik antyczny

mahoniowy i biały oraz budarek
oddam korzystnie Dom Komisowy,
Dominikańska 3. Pw 11 364-9 33

Na Górnym Śląsku

przy Król. Hucie drogerja z urza-
dzeniem i towarami do sprzedania.
Potrzebne 10 000 zł. Zgłoszenia
pod: Kamiński, Katowice 2
Krakowska 102. rdw 33 551

Skład
owocu i nabiálu w centrum pro-
wadzę 20 lat dobrze prosperujący
sprzedam bardzo korzystnie! Ła-
ska we zgłoszenia św. Marcina 32,
mieszkanie 11. zdp 33 104

„Centrala mebli“
Swarzędz naprzeciw poczty po-
lewa meble po cenach niskich
Wielki wybór. Pw 9 814 5-30-32/5

Drzewka
i krzewy owocowe
ozdobne oraz różę po ce-
nach znizonych. Szkółka
Drzew A. J. Jeske Jelenie-
kowskiego poczta stacja kolej
Złotniki k. Poznania. Te-
lefon 3 Cennik na żądanie
Dojazd autobusami z ul.
Szyperskiej w kierunku
ku Obornik. Pw 10 637-8,11

Pianino
nowe okazynie bardzo korzystnie.
Długa 4 mieszkanie 10.
Pw 11 354-9,6

Meble
suche z centralnie ogrzewanym
magazynów po dalszej niższej cen-
polecą „Dom Mebli“ Woźna 12
zdp 33 867

Materiały
ubraniowe
plaszczowe
spodnie
mundurowe
najmodniejsze i
najlepsze wyro-
by Bielskie po
cenach najniż-
szych polecą Wł.
Złotogórski Po-
znań ul. Wro-
niecka 24 hurt i
detal. zdp 32 980

Formy
do wyrobów cementowych wyko-
nuje i poleca firma P. Schulz -
fabryka wyrobów cementowych
Gostrzyn. zdp 32 885

Lóżka
metalowe materace połówki le-
żanki polecą - K. Walkowski,
Strzelecka 32. zdp 32 987

Meble
wskiego rodzaju repozytoria
stoly składowe biurka okazynie
Rapp Podgórna 6. zdp 30 104

Sypialnie
biblioteczki sió rozciągane bar-
dzo tania sprzedam. Stolarska,
Kwiatowa 6 zdpw 31 734

Kanarki
premijowane śpiewaki oraz sa-
micek do legu sprzedaje tania
A. Zandek, Aleje Marcinkow-
skiego 28. zdp 33 248

Meble w Swarzędzu
najkorzystniejsze źródło zakupu
Wiktor Nowacki Dworcowa 15.
zdp 31 663

Pianino
czarne, zaraniczne sprzedam.
Wierzbiciele 53 mieszkanie 3.
zdp 32 965

Meble
używane oraz inne przedmioty
sprzedaje i kupuje Poznański
Dom Komisowy Dominikańska
3. telefon 24-42. Pw 9812-1,65

Woźna 16
Nowy Dom Komisowy sprzedaje
kupuje meble używane gardero-
bę różną inne przedmioty
Pw 10 628-53 31

Parcela budowlana
przy Szosie Warszawskiej w stro-
nie Głównej bezpośrednio przy
Osiedlach „Dom Własny“ i „Pra-
ca“ wodociąg kanalizacja do-
godna komunikacja sprzedaje
właściciel Małecki Droga Debi-
ńska telefon 11-90. Pw 10 634-53,428

Pianina
używane tania polecą B. Sommer-
feld, skład fabryczny Poznań ul.
27 Grudnia nr 15. nw 8 750

Skład
towarów krótkich, bielizny z przy-
legiem 3 pokojowym mieszkaniem
przy Górnej Wildzie wraz towa-
rem do sprzedania, do objęcia
6 500 zł. Adres wskazuje reżentwo,
Matejki 67. zdp 33 641

Listwy
tapetowe firanowe, na ramy do
obrazów oraz owalne ramy i wel-
ne drzewna polecą po cenach zna-
żonych Przemysły Drzewny Stary
Rynek 80 82. Pw 10 638-8,54

Parcela
1 000 m² Górczyn, kanalizacja,
świetło sprzedam korzystnie -
Oferty Kurjer Poznański
zdp 33 570

Restauracja
sala skład kolonjalny, kamienica
piętrowa wszystko wolne 14 000.
Barjkowiak, Dopiewo, pow. Po-
znań. Znaczek. zdp 33 588

Jadalnia
Matejki 60 m. 3. zdp 33 537

Restauracja
Stary Rynek dobrze prosperująca
cała pełen wyszynk z powodu cho-
roby sprzedaje Mroczkowski, Zy-
dowska 1. zdp 33 536

Zakład fryzjerski
z mieszkaniem 3 obsłuzi meście,
2 damskie z aparatami w pełnym
biegu z powodu śmierci zaraz na
sprzedaż. Cena 1 700 zł. Rudzi-
sławski Września, Dmiec Wre-
siński 9 zdp 33 559

Sztućce najlepsze
srebrzenie. Prima alpaka
Noże i widelce niżej wyżej.
Największy wybór! Najtaniej w
firmie W. Janaszek, Jezuicka 1.
Pw 11 352-4,23

2.20 Bemberga
Złoty Bemberg 3.75
koszulka męska 1.95, kalesony 1.80,
skarpetki 0.15, 0.25, 0.50, biusto-
nosze 0.55, sweterki, trykoty wel-
niane, skarpety wielkim wyborze
najtaniej Wielkie Garbary 10 -
firma chrześcijańska, z wodnej
na prawo. zdp 33 681

Skład delikatesów
1.200, w Ryńku, z towarem kor-
zystnie sprzedam. Zgłoszenia od
5-7, Rynek Wilecki, Nowe za-
budowanie. zdp 33 690

Wille
10 km. Poznań, kolej - autobu-
sy, 6 pokoi, centralne ogrzewa-
nie, łazienka, kanalizacja, garaż,
pół morza ogrodów, wydzierżawie
za udzielenie hipoteki 20 000 zł
I miejsce ewtl. sprzedam. Na-
runki dogodne do „Par“ Aleje
Marcinkowskiego 11, pod 53-483
Pw 11 111-53,483

Centrum
Pokój paniące, panu, ewentual-
nie dwa, utrzymanie światło, 100
zł. Podgórna 10 a. m. 11.
zdp 33 689

Panem
lub panem pokój, Wielkie Gar-
bary 14, mieszkanie 13. zdp 33 679

Futro
sealowe, nowe, korzystnie. Pó-
wiejska 37, mieszkanie 4.
zdp 33 698

Samochód
osobowy, kryty, sprzedam bardzo
tania zaraz. Oferty Kurjer Po-
znański zdp 33 701

Sprzedam
biurka debowe na dowolnych wa-
runkach spłaty tania Strzelecka
13 narożnik Łakowej, stolarnia.
zdp 33 735

Electrolux
jaki nowy 1.90. Adres wskaze
Kurjer Poznański zdp 33 903

Sprzedam
wyjątkowo korzystnie
gramofon szafkowy, aparat do
odkazywania „Electrolux“, dywan
perski 3x4 mtr, gabinet męski
rzeźbiony, garnitur klubowy skó-
rzany - wszystko jak nowe.
Oferty Kurjer Pozn. zdp 33 258

Tania
sprzedaż pończoch Bem-
berga 3.25; 3.75; 4.50;
5 - zł. Ołbrzymi asor-
tyment kolorów tylko w
specjalnym magazynie
pończoch A Szymański
Poznań św. Marcina 1
przy Placu św. Krzy-
ża m. Pw 10 582 3-4,58/9

Sypialnie
przedaje najkorzystniej Stolar-
nia Rybaki 15. nw 8357/8

Domek
z dużym dobrze zaprowadzonym
ogrodem owocowym blisko stacji
kolejowej 15 km od Poznania -
położenie letniskowe oraz kilka
parceli na sprzedaż. Oferty do
Kurjera Poznańskiego zdp 33 619

Szafę
białą jak nowa z lustrem bardzo
szeroką sprzedam, Górna Wilda
31. m. 4. zdp 33 567

Foksterierkę
rasowa czysta, czujna nie-
zwyczajnie piękny okaz sprzedam -
Śniadeckich 28 m. 8
zdp 33 855

Dwa domy
w jednym skład reżentwo, po-
dwójne 2 morgi sadu reżentwo
wolne miasteczko, 15 000 wpłaty
10 000 zł Kwiatkowski Gniezno,
Lecha 4. zdp 33 876

Rower
nowy tania. Focha 20, front, I.
lewo. zdp 33 890

Skład
cygar papieru galanterji z ubi-
kacją (kuchnia) dzierżawa 50
zł. tania sprzedam szubko de-
cydującemu z powodu choroby.
Adres wskaze Kurjer Poznański
zdp 33 897

Lustro
sprzedam. Woźna św. Marcina
55. zdp 33 599

Pończochy
taniej jak w Łodzi
Bemberga oryginalne 2.35; 2.65;
prima Bemberg 3.25 zoty Bem-
berg 3.60; strzałka 3.75; 3.25;
macco 0.85; skarpetki męskie i
Wigoniowe 0.25; nicianki 0.35; Ci-
gionczanka 0.75. nowości prima 1.35.
Proszę korzystać z prawdziwie
okazyjnych cen, dotychczas ie-
szcze niebywałych. Tylko War-
szawskim Składzie Fabrycznym
Jadwiga Podbielska, Wielkie
Garbary 40, naprzeciw Wodnej.
zdp 33 827

3,50
rękawiczki skórkowe
nowość kozłowe 5.50; Nappa me-
skie 4.00; torebki modne skór-
kowe od 3.50, paski nowości 0.65, ko-
złowe 1.75, koźmierki nowości od
0.75, kryształki od 0.65, pantalon
jedwabne w pasy 1.85, czysty jed-
wabny milonę 3.50, kombinacje
jedwabne 3.85, najwięksi wybór
najtaniej tylko Warszawskim
Składzie Fabrycznym Jadwiga
Podbielska, Wielkie Garbary 40,
naprzeciw Wodnej zdp 33 826

Kolonjalke
zaprowadzona z mieszkaniem
tania sprzedam Adres wskaze Ku-
rjer Poznański zdp 33 762

Szafy do rzeczy
szyfonierki, lóżka drewniane i so-
łazne biurko, rower używany,
biurko, gondełkę mahoniową lamp-
y elektryczne składowe lóżko po-
lowe aparaty do gaszenia „Mi-
nimax“ odda korzystnie Dom Ko-
misowy, Dominikańska 3, telefon
2442. Pw 11 360-8,37

Sypialnie
debowe kompletne 550.- Jada-
nie 445.- kuchnie 108.- Fabry-
ka Mebli, Rynek Śródecki, tel
19-59 zdp 30 250/1

Szafa
polerowana na orzech 160 cm
nowa zaraz na sprzedaż. Przyjmu-
je wszelkie zamówienia na urza-
żenia składowe, meble oraz bu-
dowlę. Stolarska M. Jaśkiewicz,
Małe Garbary 1. zdp 33 630

Tylko
14 dni. Pończochy, re-
kawiczki, skarpetki,
krawaty, detalicznie.
Ceny hurtowe „Atlas-
tic“ Wrocławskie 15.
I. str. Welniane poń-
czochy i skarpetki 15
procent rabatu.
dłw 2991 2

Skład
spożywczy. - najlepszy punkt
Gniezna ładnym urządzen-
ciem towarem stałą klientelą cztero-
pokojowym mieszkaniem, kuch-
nia, chłew, gaz, elektryczność,
powodu choroby sprzedam 4 000
ewent. zamienie obiekt rolny
dzierzawę. Pośrednictwo niewy-
kluczone. Zgłoszenia: Gniezno,
Mońszuki 5 Szybiacka.
zdp 33 843

Taniol
Pierzynę i rower. Poczta 20.
Dom Komisowy zdp 33 859

Jadalnia
nowoczesna jadalnia debowa z re-
garem jadalnia styl flamandzki,
sypialnie debowa i biała odda ko-
rzystnie Dom Komisowy, Domi-
nikańska 3. Pw 11 363-9,34

Biurko damskie
mahoniowe, stoliki szachowe sto-
lik do kart, garnitur klubowy w
gobelinie maszyni krawieckie, bu-
fet debowy wysoki, garderobian-
ka gietą odda okazynie Dom
Komisowy, Dominikańska 3.
Pw 11 361-9,36

Nieruchomość
przemysłowo-handlowa maszyno-
zabudowania większej miejscowo-
ści okolicy przemysłowej Górno-
ślaska z trzech zabudowań w
których mieszczą się m. in. zbo-
żarnia, przemiał 7 ton na dobę, pie-
karnia skład kolonjalny pokoje
mieszkalne wszystko w ruchu,
miesięczny czynsz 900 z powodu
nieporozumień współników za 120
tysięcy zł do sprzedania, 60 tysie-
cy wpłaty, resztę według umowy.
Oferty Kurjer Pozn. zdp 33 850

Maszynę
damską S.uzera (okrągłe) jak no-
wa sprzedam. Adres Kurjer Po-
znański zdp 33 600

Pierze
świeże darte nie-
darte puch po-
leca Stanisław
Dyczkowski Po-
znań Wierzbie-
cice 13.
zdp 33 562

Zakład
fryzjerski sprzedam. Kanalowa
16. zdp 33 524

Repozytorjum
szklone stół z gablotką sprzedam
Informacje: Fredry 1 mieszka-
nie 18. 2-5 godziny. zdp 33 505

Cukiernia
kompletne urządzenie pracownia
centrum punkt najruchliwszy -
powód choroby sprzedam, świet-
na egzystencja. Zgłoszenia Ku-
rjer Poznański zdp 33 582

2
biurka 2 wysokie regały 6 mniej-
szych 5 stołów biurowych 2 szafy
w dobrym stanie na sprzedaż
Zgłoszenia Aleje Marcinkowskie-
go 18 w Drukarni zdp 33 563

Sypialka
biała, bufet, rozmaite meble, obu-
wie, garderoba rozmaitości tania
Skład Komisowy, Stasica 14.
zdp 33 717/8

Sprzedam
kapane fotele, zegar regulator,
stół rozciągany, obraz Klim-
czak, Łakowa 14. zdp 33 673

Konia
wóz, Wielka 14. m. 7. zdp 33 823

Uwaga właścicieli!
Jeżeli masz zamiar sprzedać, wy-
dzierżawić proszę zgłosić moim
biurze. Nowak, Poznań Kra-
marska 15. zdp 33 713

Skład
przy ruchliwej ulicy sprzedam.
Adres wskaze Kurjer Poznański
zdp 33 721

Lóżka
metalowe własnej wywórnicy po-
leca najtaniej Pokrzywa Pó-
wiejska 22, przyjmuję naprawy.
zdp 33 727

Kanarki
oraz samice do legu sprzedam
tania. Kubanek, Fabryczna 34, I.
lewo. zdp 33 751

Plac
śpiężny ca. 300 m kw. na terenie
kolejowym z bocznica do sprze-
dania. Zgłoszenia pod telefonem
62-48. Pw 11 356 154,1.

Najnowsze serwisy
Najszlachetniejsze
szkło kryształowe
Największy wybór! Najtaniej w
firmie W. Janaszek, Jezuicka 1.
Pw 11 353-9,21

Gościnniec
do wydzierżawienia jedyny na
miejscu gdzie tysiąc mieszkań-
ców. Oferty Kurjer Poznański
zdp 33 361

Kompletne wyprawy
Porcelana - Szkło
Sprzęt kuchenne
Największy wybór! Najtaniej w
firmie W. Janaszek, Jezuicka 1.
Pw 11 351-9,22

5 KUPNA
Radjoapar
do prądu zm.ennego kupie za go-
tówkę korzystnie. Oferty Kurjer
Poznański zdp 33 634

Kupię
dom do 60 000 wpłaty 35 000. -
Oferty Kurjer Poznański
zdp 33 628

Linoleum
używane 10 m² kupię. Oferty
Kurjer Poznański zdp 33 614

Skład
miasto powiatowe, kolonjalny lub
towary krótkie kupię. Oferty Ku-
rjer Poznański zdp 31 407

Fortepian
mało używany gotówką kupię.
Oferty Kurjer Poznański
zdp 33 652

Opony
730x130 lub 740x140 używane ale
w dobrym stanie kupię Oferty z
podaniem ceny Kurjer Poznański
zdp 33 578

Pianino
używane kupię. Oferty Kurjer
Poznański zdp 33 594

Westfalke
lub piecyk żelazny do gotowania
kupię. Oferty Kurjer Poznański
zdp 33 573

Konserwator
maszyno do lodów ręczna na 10
do 20 ltr oraz kielichy metalowe
kupię. Oferty Kurjer Poznański
zdp 33 575

Kociol
miedziany na 150 litrów kupię.
Oferty Kurjer Poznański
zdp 33 550

Poszukuję
koncesji na butelkową sprzedaż
Oferty Kurjer Pozn.
zdp 33 534

Kupię
używaną angielską westfalską. -
Oferty Kurjer Poznański
zdp 33 522

Kupię
dom reżentwem w dużej wsi
kościelnej. Oferty Kurjer Pozn.
zdp 33 682/3

Aparat
fotograficzny 9x12 lub 6x9. -
Oferty Kurjer Poznański
zdp 33 692

Kiosk
kupię lub wydzierżawię. Zgło-
szenia Kurjer Poznański
zdp 33 772

Kupię
nowa wille w Poznaniu wprost
od właściciela. Gotówka 19 tys.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdp 33 841

Kupię
sklep kolonjalny z niskim czyn-
szem Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdp 33 773

Wózek
dziecięcy, nowoczesny dobrze
utrzymany kupię. Oferty Ku-
rjer Poznański zdp 33 854

Kupię
majątek 200-500 morg dobrej ziemi
z dobrą budowlami o ulicy
Poznania. Wpłace 60-80 000 zł.
Oferty Kurjer Pozn. nw 8 669 70

Pianino
w bardzo dobrym stanie możliwie
Sommerfeld kupię. Zgłoszenia
Kurjer Poznański zdp 33 711

Pianina w komis
przyjmuje na bardzo dogodnych
warunkach Dom Komisowy Do-
minikańska 3 telefon 2442.
Pw 11 362-9,35

Parcelę
Łazarz okolica Matejki cena -
Kurjer Poznański zdp 33 868

Jadalnie, sypialnie
gabinety męskie
w komis
przyjmuje na bardzo dogodnych
warunkach Dom Komisowy Do-
minikańska 3 telefon 2442.
Pw 11 365 9,32

6 KAMIENICE
Kamienica
4 piętrowa komfortowa 115 000.
wpłaty 50 000 dochód 13 000 Re-
szta hipoteka. Maciejewski Da-
browskiego 88 telefon 62-66.
zdp 33 483

Zamienie
kamienice Rynek Grudziądz do-
chód 19 000 złotych na podobną
Gdańsk lub Sopoty Oferty Ku-
rjer Poznański zdp 33 650

Kamienicę
w centrum Poznania roczny do-
chód 71 000 zł korzystnie sprze-
dam. Zgłoszenia Kurjer Poznań-
ski zdp 33 598

Ziemianin
dający odpowiednie gwarancje
moralne i materialne przyjmie
administrację kamienic zwłaszcza
nieobecnych w Poznaniu właścio-
cieli. Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdp 33 545

Parcelę
720 m² przy ul. Wierzbicem -
Rynek Wilecki lub Przemysło-
wej - przy wpłacie 10 000 do
sprzedania. Oferty Kurjer Po-
znański zdp 33 510

Kamienicę
śródmieście, dochód 12 000, za
90 000, wpłaty 50 000, sprzeda-
ja Popielski, Piaskary 18. I. te-
lefon 37-28. zdp 33 631

Kamienicę
centrum Poznania dochód rocz-
ny 46 000, cena 300 000 wpłaty -
100-150 000, rezerwa do ugody,
sprzeda „Krakus“ Poczta 30.
zdp 33 687

Dom
z ogródkiem, masywny, w Kroto-
szynie sprzedam zaraz, przy ulicy
pryncypalnej, dobrze procentu-
jący się, bez długów i hipotek na
dogodnych warunkach, przytem
wolne 3 pokoje i kuchnia. Zgło-
szenia do Kurjera Poznańskiego
zdp 33 696

Blisko
Placu Sapieżyńskiego piętrowy
dom, drugi podwórz. - Dochód
2 000 rocznie prócz trzypokojowe
mieszkanie wolne. Cena 21 000,
wpłaty 15 000, sprzeda Nowak,
Poznań, Kramarska 15 telefon
16-89. zdp 33 724

Kamienica
2-piętrowa z ogrodem zaraz na
sprzedaż. Cena według ugody -
Pleszew, Podgórna Górecka.
zdp 33 845

Kamienicy
w Poznaniu wpłaty 25-40 000 po-
szukuje. Kochanowskiego 17 mie-
szkanie 7. zdp 33 856

Kamienice
urzy wpłacie do 10 000 kupię. -
Oferty Kurjer Pozn. zdp 33 852

Dom
zamienie dopłata na majątek
ziemski Oferty Kurjer Pozn.
zdp 33 870

Kupię
mniejszy dom wpłace 20-30 000.
Oferty Kurjer Poznański
zdp 33 552

7 PIENIĄDZ
20 tysięcy złotych
gotówką wozę jako współnik do
solidnego przedsiębiorstwa. -
Oferty Kurjer Poznański
zdp 33 635

List hipoteczny
na 35 000 zł w złocie zastawie
Udzielę mogę podwójnej gwaran-
cji. Oferty do Kurjera Poznań-
skiego zdp 33 620

2-3 000 zł
kto wypożyczy dam pełne utrzy-
manie, osobny pokój śródmieście
Oferty Kurjer Poznański
zdp 33 593

15-20 000 zł
szukam na I. hipotekę 130 mor-
gowego gospodarstwa. Ubezpie-
czenie zabudowania na 50 000. -
Oferty Kurjer Poznański
zdp 33 820

14 000 zł
I. hipotekę domu czynszowego
mieście powiat, poszukuje. Oferty
Kurjer Poznański zdp 33 557

3 000
złotych. I hipotekę 25 proc. stoty
złocie poszukuje Oferty Kurjer
Poznański zdp 33 907/8

Emigrant
z gotówką poszukuje majątku w
Poznaniu z podaniem dokład-
nych warunków. Oferty do
„Par“ pod 53,497.
Pw 11 355-53,497

5 000
na pewną hipotekę wypożycze. -
Oferty Kurjer Poznański
rw 4707

Pani
posiadająca kilkakset złotych szu-
ka współniczkę celem założenia
jakiegokolwiek biura. Zgło-
szenia Kurjer Pozn. zdp 33 890

Lekarz
poszukuje mieszkania centrum, telefon 26-33. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 788

Centrum
czteropokojowego, czynsz zróż. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 882

10 ZAMIANA MIESZKANIA
pokoje komfortowe, centralne ogrzewanie na 3 pokoje, najchętniej Spółdzielnia Budowl. Urzedn. Polskich. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 803

11 POKOJE UMEBL.
Dla 2 panów
pokój umeblowany blisko dworca i poczty do wynajęcia Gąsiorowskich 10 11 zdw 30 248

Miły
front. parter. Grunwaldzka 5 zdw 32 570

Pokój
jedyn. solidnej osobie Kwiatowa 8 mieszkanie 15. zdw 33 039

Pokoik
niekrepujący, elektryczność, utrzymaniem, bez św. Marcin 64, podwórce 1, mieszkanie 24. zdw 33 805

Dworcu
Focha 27 mieszkanie 12. zdw 33 084

Pokój
za Grobla 5 tylny dom, I. prawo. zdw 33 295

Pokój
wolny. Aleje Marcinkowskiego 16. m. 18. zdw 32 670

Niekrepujący
pokoje zaraz. Górna Wilda 17. m. 9. zdw 33 380

Wspólny
panience (pianino). Wojciecha 3 mieszkanie 5. zdw 33 038

Pokój
intelig. zaraz. Mickiewicza 7 m 9 zdp 33 588

Pokój
słoneczny elegancki niekrepujący elektryczność inteligentnemu panu wynajme. Młyńska 12 a. II. piętro. zdw 33 647

Elegancki
pokój, elektryczność, centralne ogrzewanie, 58 a. II. lewo, narożnik Mickiewicza. zdw 33 645

Pana
na pokój zaraz. Kwiatkowski. Rybaki 9. zdw 33 640

Pokój
Kreta 24. mieszkanie 10. zdw 33 636

Pokój
Śniadeckich 15 m. 12. zdw 33 632

Pokój
zaraz do wynajęcia elektryczne światło. Wierzbicice 14 mieszkanie 17. zdw 33 620

Pokój
umeblowany zaraz. Dąbrowskiego 34 mieszkanie 5. zdw 33 627

Pokój
wspólny dla panów. Ogrodowa 5. m. 9. zdw 33 623

Pokój
śródmieście dla pani. Adres wskazać Kurjer Poznański zdw 33 622

Czysty
umeblowany. Małeckiego 20. II. zdw 33 225

Pokój
dla 2 panów Rybaki 9. m. 9. zdw 33 659

Spokojny
dwuosobowy kuchnia. Matejki 45. m. 4. zdw 33 613

Wspólny
dwom paniom, Ogrodowa 4. m. 8. zdw 33 582

Mielżyński
25 a. mieszkanie 9. frontowy duży zaraz. zdw 33 584

Pokój
Działyskich 6 m. 11. zdw 33 585

Inteligentnemu
św. Józefa 9 a. parter 2. zdw 33 597

Pokój
Wodna 13 I. podwórce. zdw 33 543

Słoneczny
Matejki 60 m. 3. odz. 2-4 i 7-8 zdw 33 583

Pokój
27 Grudnia 4 III. lewo. zdw 33 527

Pokój
umeblowany w śródmieściu do wynajęcia. Ul. Działyskich 1. wysoki parter. 1. mieszkanie 14. zdw 33 528

Pokój
frontowy. Piekary 4 m. 1. zdw 33 521

Frontowy
elegancki panom na stanowisku zaraz. Sew. Mickiewicza 4. m. 9 zdw 33 519

Pokój
dwuosobowy Piekary 5. m. 6. zdw 33 680

Pokój
umeblowany. Ul. Śniadeckich 11. m. 11. zdw 33 512

Utrzymaniem
telefon. Działyskich 3 m. 5. zdw 33 553

Synialnie
kabinet św. Marcina 13. m. 6. zdw 33 173

Pokój
używanie kuchni dla małżeństwa. Pamiątkowa 12. m. 10. zdw 33 687

Okazjal
Tanio pokój ewent. 2. dobrze umeblowane, czyste, ciepło, słoneczne, frontowe. I. piętro, przy Ogródkach zaraz, później dla panów. Zielona 3. m. 6. zdw 33 676

Dwuosobowy
centralne elektryczność zaraz. Marcina 63. II. m. 17. zdw 33 513

Marcinkowskiego
28. III. lewo, ewentualnie dwuosobowy utrzymaniem, bez św. zdw 33 686

Kuchni
używanie. pokój. Nowakowski, Ogrodowa 19. zdw 33 691

Pokój
zaraz. Mickiewicza 5. m. 9. zdw 33 694

Pokój
Aleje Marcinkowskiego 20. podwórzu, prawo. II. zdw 33 697

Panny
na wspólny. Wielka 9. mieszkanie 8. zdw 33 702

Pokój
Marcina 64. mieszkanie 28. zdw 33 704

Pokój
Mostowa 30. piętro, prawo. zdw 33 669

Skarbowa
15. m. 6. Poł. zdw 33 674

Pokój
tanio panom Kłasytorna 4. m. 7. zdw 33 675

Dwuosobowy
elektryczność. Piekary 9 mieszkanie 2. zdw 33 722

Pokój
frontowy osobny. panu. Wroniecka 16 II. lewo. zdw 33 726

Dwuosobowy
Marcina 27. III. lewo. zdw 33 731

Pokoje
dwa łączne lub pojedynczo. Matejki 53. mieszkanie 11. zdw 33 732

Pokój
wynajme. Dąbrowskiego 43. mieszkanie 13. zdw 33 736

Pokój
frontowy, duży jasny z wygodami z utrzymaniem dla 1 lub 2 osób. Grochowa Faki 4. mieszkanie 4 692

Pokój
dla pani lub pana zaraz. Różana 15. m. 25. zdw 33 705

Pokój
ewtl. małżeństwu. Krasińskiego 43. parter. lewo. przy Moście Teatralnym. zdw 33 706

Pokój
do wynajęcia Józefa 6. m. 9. zdw 33 714

Umeblowany
pokój od 15. 3. św. Marcin 32. front. mieszkanie 7. zdw 33 715

Pokój
panom tanio utrzymaniem. św. Marcin 52/53. m. 9. zdw 33 720

Pokój
wynajme. Grobla 28 I. m. 9. rw 47 04

Czysty
ewtl. 2 osobom Strzelecka nr 14. mieszkanie 3. rw 4718.

Pokój
elektryczność, łazienka, centralne ewtl. utrzymaniem. Wielka 21. m. 5. blisko Starego Rynku, rw 4717

Niekrepujący
zaraz. Stary Rynek 41. Żelazkowska. zdw 33 799

Pokoik
mały wolny. Słowackiego 31/33. mieszkanie 17. zdw 33 810

Gabinet
słoneczny wszelkie wygody. Grobla 6. mieszkanie 9. zdw 33 813

Śródmieście
Rzeczypospolitej 2 Chudzińska. zdw 33 742

Jedno - dwuosobowy
słoneczny, frontowy elektryczność, Wierzbicice 10 I. mieszkanie 3. zdw 33 745

Dwuosobowy
dobrze umeblowany. Wodna 25. mieszkanie 9. zdw 33 746

Pokój
czysty słoneczny, frontowy dla 1 lub 2 panów. Półwiejska 32 I. mieszkanie 5 zdw 33 748

Pokój
panu lub bezdzietnemu małżeństwu. Długa 4. podwórce, prawo. I. zdw 33 749

Pokój
frontowy, wejście klatki schodowej zaraz. Kopernika 10 a. I. zdw 33 754

2
łącznie inteligentnym. Łakowa 9. parter, lewo. zdw 33 758

Pokój
dwuosobowy zaraz. Nowakówna. Szkołna 6. zdw 33 759

Pokój
umeblowany z własną pościelą do wynajęcia. Słuska 4 I. zdw 33 705

Frontowy
Półwiejska 1. mieszkanie 13 wejście Strzelecka zdw 33 794

Próżna
kuchnia na laboratorium doświadczalne poszukiwana. Elektryczność. Warunki i cena do Kurjera Pozn. zdw 33 678

13 LOKALE

Czysty
słoneczny, elegancki frontowy. — słoneczny zaraz. Waly Jagiel. 23. mieszkanie 4. zdw 33 767

Małżeństwu
pokój wynajme. Ul. Wroniecka 18 mieszkanie 7. zdw 33 768

Ciepły
miły. Małeckiego 10 mieszkanie 4. zdw 33 774

Dwuosobowy
czysty, dobrze umeblowany. Kraszewskiego 5 mieszkanie 5. zdw 33 776

Pokój
zaraz. Poczta 15. mieszkanie 6. zdw 33 781

Niekrepujący
wszelkie wygody wolny. Wyspiańskiego 19. I. prawo. zdw 33 786

Czysty
spokojny elektryczność. Poplińskich 1 a mieszkanie 7. zdw 33 777

Panu
małżeństwu bezdzietnemu zaraz. Strzelecka 20 mieszkanie 11. zdw 33 787

Pokój niekrepujący
tylko pani od zaraz Szkołna 7/8 III. front. m. 13. zdw 33 868

Klatki
schodowej komfortowy, telefon. Maszalska 7 a. I zdw 33 862

Pokój
pokoik. Mickiewicza 1. m. 4. zdw 33 880

Pokój
frontowy. — Gąsiorowskich 10. m. 10. zdw 33 881

Centrum
niekrepujący inteligentowi. Ratajczaka 38. II. lewo. zdw 33 884

Pokój
z utrzymaniem. Cena przystępna. Zabłocka. Aleje Marcinkowskiego 1. zdw 33 889

Pokój
elegancki. — Cieszkowskiego 8. m. 9. zdw 33 898

Elegancki
frontowy zaraz. — Poczta 21. mieszkanie 4. zdw 33 883

Niekrepujący
śródmieście, elektryczność, wynajme zaraz. Strzelecka 6. mieszkanie 7. zdw 33 894

Umeblowany
zaraz. Piekary 12. mieszkanie 5. zdw 33 857

Półwiejska
22 tani, elegancki, słoneczny pokój dwie osoby zaraz. Można używać kuchni. Mieszkanie 6. zdw 33 840

Pokój
dla dwóch panów do wynajęcia. Kraszewskiego 10 n. portierki. jw 2 655

Umeblowany
wolny. Bułkowska 33 m. 2. zdw 33 902

Pokój
1-2 osobowy, niekrepujący. Kanowa 7. II. prawo. zdw 33 904

Niekrepujący
panu. Kreta 6. m. 8. zdw 33 877

Przyjmę
małżeństwo na pokój z własną pościelą. Skarbowa 21. Sobkowiak. zdw 33 869

Utrzymaniem
lub bez. Górna Wilda 26. I. prawo. zdw 33 815

Pokój
zaraz trzem panom (panom) i jednoosobowy blisko Uniwersytetu, utrzymaniem, fortepian. Towarowa 21. m. 17. zdw 33 825

12 SZUKA POKOJU

Student
poszukuje pokoju, śródmieście, — fortepian, telefon, pożądane. Oferty ceną Kurjer Poznański zdw 33 643

Punktualny
szuka dużego kuchnia słonecznego elektrycznością i zarazu Jeżykach gospodarza miesięcznie. Małeckiego 27 — 4. Pint. zdw 33 631

Pokoiku
skromnego do 15 zł miesięcznie szukam Oferty Kurjer Poznański zdw 33 574

Trzy
pokoje Klub Towarzystki przy większym mieszkaniu centrum, czynsz oraz odda bufet. Telefon 79-77. zdw 33 629

Chromantka
Focha 29 — 12 przepowiada systemem światowej sławy Lenormand. zdw 33 554

Małżeństwu
poszukuje umeblowanego pokoju z utrzymaniem kuchni w pobliżu „Wielkopolski”. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 677

Pani
szuka pokoju niekrepującego zaraz 20.— 30.— Oferty Kurjer Poznański zdw 33 804

Szofer
poszukuje śródmieściu skromnego pokoiku cena 20 złotych. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 33 795

16 OSOBISTE

Indeks
nr 15 301 unieważniam Nawralówna. zdw 32 417

List
Zofia K. Zabłńska, poste restante główna poczta odebrać. zdw 33 660

Nasza
paczka dzisiaj przy pensji spotyka się w taniej miłej kawiarence Półwiejska 17. — Tadek. zdw 33 816

Poszukuje
składki z mieszkaniem i ubikacją, warsztatowymi na sprzedaż produktów ubocznych bekono wych. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 850

Frontowy
duży lokal handlowy porostauracji. Wroniecka 68 do wynajęcia. Zgłoszenia portier. zdw 32 692

Ubikacje
fabryczne 100—150 m² tanio zaraz poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 649

Parterowe
ubikacje na cele handlowe również na składy browaru zaraz wydzierżawie. Walter Wroniecka 17. zdw 33 665

Do wynajęcia
Atelier fotograficzne już bardzo dawno w tem samym lokalu. — Zgłoszenia na adres: Hansen. — Gniezno ul. Lecha. zdw 33 606

Biuro
2 pokoje z przedpokojem przy Pl. Wolności I piętro z kompletnym umeblowaniem i telefonem od kwietnia oddam korzystanie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 33 596

2 dużych jasnych próżnych pokoi
z elektrycznym światłem łazienka ewent. używaniem kuchni — możliwe z telefonem w śródmieściu poszukuje od 1. 4. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 551

3 ubikacje
parterowe 200 m. kw. suche na każdy przemysł. Telefon 26 23 zdw 32 829

Poszukuje
składu próżnego mieszkaniem do 2 pokoi i kuchni lub suterenu mieszkaniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 666

Piwnicy
na składnicę poszukuje. Okolice Garbary lub Wilda Oferty Orodownik Wielkopolski zdw 33 756

3 ubikacje
parterowe 200 m² suche, na każdy przemysł. Telefon 26 23. zdw 32 829

14 DZIERŻAWY

Garaze najtańsze miesięcznie 20 zł postój auta doba 2 zł
Obsługa nocna. Garaze Polonia: Drużbackiej 2. tel. 64-84 przy Parku Wilsona zdpw 33 150

Restauracja
kawiarnia z ogrodem oraz skład kolonialno - żywnościowy łącznie mieszkaniem - miejscowość letniskowa pod Poznaniem wydzierżawie zaraz razem lub oddzielnie. Reflektantom bliższych informacji udzieli Krzesiński Poznań, Piekary 8. zdw 33 648

Mleczarnia
w ruchu do wydzierżawienia albo kierownik na własny rachunek. Oferty Kurjer Pozn. zdw 33 900

Gospodarstwo
120 pszennej drenowanej inwentarz, zapasy nadkompletne. Budynki maszynowe. Objęcie 7 000 wydzierżawi „Agencia” Długa 5. zdw 33 739

Skład
2 pokoje, stajnia na przedmieściu wolne. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 729/30

Buk
Skład trzy pokoje kuchnia przy rynku zaraz do wydzierżawienia. Zgłoszenia Bajer, Murowana Gosiłna. zdw 33 875

Dwumorgowy
ogród mieszkaniem wydzierżawie. Wędzickowski, Piekary 11. zdw 33 801

15 UZDROWISKA

Ratuj zdrowie swych dzieci
Słońca oraz dobrego powietrza potrzebujące dzieci w wieku od lat 7 przyjmujcie. Piękna willa nad lasem wszelkie wygody, życie zdrowe i ofiite. Stała opieka sił fachowych. Cena miesięczna 150 zł. Gorazdowska Puszczkówo pod Poznaniem (20 minut), zdw 33 569

21 ZGUBY

Branzoletkę
pamiątkowa złota zgubiono w sobotę na Marcinie zechce znalazca oddać Działowy 8. m. 9. nagroda, zdw 33 661

Zgubiono
klucze ul. Stromej. Topolowej. Łaskawy znalazca zechce oddać za wynagrodzeniem. Struma 26. m. 10. zdw 33 013

16 OSOBISTE

23 OZENKI

Kawaler
kupiec w trzydziście, beznagannej przeszłości, posiadający 10 000 gotówki, poszukuje odpowiedniej partii lub ożeni się z właścicielką przedsiębiorstwa. Poważne oferty uprasza Kurjer Pozn. rw 4720

Meża
pragne kulturalnego po trzydziście, względnie starszego mającego możliwość być też zagranicą. Mam mieszkanie. — Zgłoszenia przyjmujcie Kurjer Poznański zdw 33 124

Kaziu
list odebrałem życzenie spełnić. M zdw 33 609

Bobusiu
Daj proszę coś znać o sobie do Kurjera Poznańskiego zdw 33 610

Miłe spotkanie
znajomych w Czytelni Dippia, plac Wolności 11. zdw 33 755

22 ROZMAITE

Ładowanie akumulatorów
od 50 groszy. Zak ad Elektromechaniczny inż. Tukatscha ulica Strumykowa 1 (narożnik Rynku Wildeckiego). zdw 33 020

Kto
odstąpi telefon? Oferty Kurjer Poznański zdp 33 096

Wywiady prywatne
specjalne stwierdzenia udzela przy ścisłej dyskrecji od 1900 r. istniejący fachowiec Oferty Kurjer Poznański zdw 33 436

Okład radowy
zupełnie nowy z powodu wyleczenia sprzedam Format 15 20 cm. Zawartość radu 0.1 mg. Oferty Kurjer Poznański zdw 32 049

Fortepianiarz
szuka pracy przerabia stare fortepiany na modne poleruje brązowe na czarne, ceny umiarkowane. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 33 602

Stolarz
z praktyką w Berlinie i Paryżu specjalista w odnawianiu mebli artystycznych i stylowych, zmienia kolory szuka pracy tanio. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 33 603

Cierpiącym
fizycznie, psychicznie, nerwy, skutecznej pomocy udzieli doświadczony homeopata ziołalista. Dowolne honorarium. Piśmienne zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 33 611

Wykonuję
pierwszorzędnie płaszcze kostjumy suknie. św. Marcin 47 m. 6. zdw 33 516

Cech Kuchmistrzów
w Poznaniu poleca swych członków na wszelkie uroczystości i przyjęcia. Siły wybitne według wymagań. Zgłoszenia u mistrza Inglinza, restauracja „Smakosz” Podgórna 10. telefon 10-14 Uwaga! Zaczynamy 6 p. Z. Pogorzelski, ul. Ogrodowa 6 niema urzędowego prawa do noszenia tytułu pracy. zdw 33 504

Mój cell
jest pozyskać sobie nowych klientów — zdobyć ich na stałe. — Obiady moje pierwszorzędnej jakości, zdrowe, treściwe, smaczne czystem masłem. Ceny zniżylam. Kurdejska, Ratajczaka 28. II. front 9. zdw 33 668

27 SZUKA PRACY

Oczyszczanie do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Magister farmacji
z praktyką poszukuje posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 33 231

Kupiec
dobry sprzedawca organizator przyjmie jakakolwiek posadę za skromnym wynagrodzeniem. — Oferty Kurjer Poznański zdw 29 582

Jestem
bezdomna przeszedłam 6 klas gimnazjum poszukuję w litoskich państwa posady jako bona do dzieci. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 31 278

Kierownik cegielni
monaty 6 letnia samodzielna praktyka znający się dokładnie na wyrobach cegielnianych poszukuje posady za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 32 027

Bielizniarka
z własną maszyną okretkowa poszukuje posady, przyjmie również w domu. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 32 775

Fryzjerka
manikurzystka poszukuje posady miejscowość obojetna Zgłoszenia Helena Nowaczykówna Kościan Plac Wolności nr. 3. zdw 28 507

Ogrodnik
z pierwszorzędny świadectwami i poleceniami poszukuje posady jako kawaler zaraz lub później. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 106

Osoba
młoda, z lepszej rodziny, zna kompletnie gospodarstwo domowe, przedewszystkiem wykwalifikowana kuchnia, poszukuje odpowiedniej posady od 15. 3. 32 lub 1. 4. 32. Najchętniej do majątku jako wyuczycielka. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 33 169

Książkowy - bilansista
(correspondent) praktyka poważnej firmie, władający językiem polskim, niemieckim, francuskim, angielskim, przyjmie posadę w firmie, której należy na sumerym, zaufanym pracowniku. — Pierwszorzędne świadectwa, referencje, ewent. kaucja. Wymagania skromne. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 241

Gospodni - kucharka
młodsza z kilkuletnią praktyką w poważnych majątkach, znająca doskonale swój zawód oszczędna z zamilowaniem do drobiu najlepsze świadectwa poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 148

Uczeń
uczeńki z prowincji z przedniej rodziny silny, poszukuje nauki. Ceglarski Czarnków. zdw 33 474

Syn uczciwych
rodziców poszukuje posady jako stangret najchętniej w dworze, lub też na probostwie. Wojskowość wysłużona. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 32 366

Urządnik gospodarczy
kawaler Wielkopolanin lat 29 z lepszym wykształceniem syn administratora — zamilowany w swym zawodzie z bardzo dobrymi świadectwami znający się na hodowli i leczeniu inwentarza z praktyką odbył w intensywnie prowadzonych majetnościach poszukuje posady urzędnika samodzielnego lub pod dyspozycją od 15 marca lub później. Warunki skromne. Okolica całkiem obojetna. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 31 671

Cukiernik
dlużoletnia praktyka w pierwszorzędnych firmach warszawskich czekolady i cukrów poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdw 31 733

Szukam
posługi do południa 3 godz. za spanie. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 616

DZISIAJ W KINIE

- Apollo: „Rok 1914”
- Aurora: „Pat i Patachon jako Policjanci”
- Colosseum: „Wielka gra”
- Corso: „Triumf Cowboya i Lwie Serce”
- Metropolis: „Pociąg samobójców”
- Muza: „Szalona dziewczyna”
- Nowości: „Chrystus”
- Odeon: „On i Jego Siostra”
- Orzeł: „Roskoszne gościnności i Obrona praw”
- Renaissance: „Współczesny korsarz”
- Roxy: „Przebrane życie”
- Słońce: „Ulani, Ulani chłopcy malowani”
- Sfinks: „Ulica potępionych dusz Pola Negri”
- Tęcza: „Anna Karenina”
- Wilsona: „Gdzie wschód jest wschodem”

Rządca gospodarczy
lat 36 z 10 letnią praktyką w postępowych intensywnych majątkach w Wielkopolsce z ukończoną szkołą rolniczą w Niemczech rzutki energiczny obowiazkowy i zamilowany w swym zawodzie zna dokładnie uprawę buraków cukrowych rybołówstwo oraz hodowlę inwentarza zarodow oraz księgowość rolnicza dobre referencje w ostatniej posadzie 3 lata. przyjmie stała posadę od 1. 4. 1932 lub przedzej. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdw 32 389

Sierota
lat 18 poszukuje posady do dzieci lub wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 134

Młodzieniec
inteligentny sumienny, uczciwych rodziców, szuka jakiegokolwiek pracy najchętniej w biurze Oferty Kurjer Poznański zdw 33 539

Ogrodnik
samodzielny wiek lat 35, z dobrymi poleceniami poszukuje posady samotnego lub żonatęgo zaraz lub później. M. B. Walczak, Kicin p. Poznań 10. zdw 33 530

Dziewczyna
uczciwa chętna czysta z prowincji poszukuje posady skromnym wynagrodzeniem Oferty Kurjer Poznański zdw 33 642

Dam
300 zł kaucji za udzielenie posady magazyniera lub stałej pracy. — Oferty Kurjer Poznański zdw 33 639

Dziewczyna
z prowincji posiadająca dobre świadectwa szuka posady zaraz lub 15 marca. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 638

Służąca
z gotowaniem dobrym świadectwami poszukuje posady ewentualnie posługi. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 618

Szofer - rzeźnik
z praktyką fordzista prowadził warsztat samodzielnie 1. 5 lub później Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 33 163

Krawcowa
pierwszorzędna poleca się w domu Oferty Kurjer Poznański zdw 33 663

Osoba
wiek średni posiadająca wszelkie kwalifikacje wchodzące w zakres gospodarstwa kobiecego z kilkuletnią praktyką poszukuje posady wyuczycielki od 1 kwietnia Oferty Kurjer Poznański zdw 33 656

Dziewczyna
z samodzielnym gotowaniem i własną pościelą poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdw 33 653

Dziewczyna
z gotowaniem do wszystkiego poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdw 33 604

Kucharka
z dobrym gotowaniem poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdw 33 605

Pracznica
pięrze 4 zł dziennie. Adres Kurjer Poznański zdw 33 608

Żelazniak - książkowy
gruntowna znajomość brzoży żelaza, oścei rolniczych artykułów technicznych oraz księgowości — język polski niemiecki poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 33 564

Dziewczyna
z gotowaniem, praniem, lubiąca dzieci szuka posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 605

Dziewczyc
lat 17, poszukuje posady do dzieci i prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 571

Warszawianka
krawcowa pierwszorzędna poleca się na sezon letni, szyć tania, elegancko. Wierzbice 11 m. 4. zdw 33 577

Panienska
znająca języki francuski angielski niemiecki przyjmie posadę bony najchętniej w dworze również zajmie się księgowością. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 33 581

Maszynistka
znająca wszelkie prace biurowe w ciężkiem położeniu szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 601

Służąca Małopolanka
poszukuje zaraz posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 546

Dziewczyna
do wszystkiego poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdw 33 542

Kto
z dobrych ludzi udzieli mi zająca umysłowego lub fizycznego. Mam lat 30, od 8 miesięcy jestem bez pracy i znajduję się z żoną, dwójkiem dzieci w wiekiej nędzy. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 33 775

Syna
mego lat 18 5 klas gimnazjum oddam w naukę techniczną - dentytyczną Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 33 540

Rysunki
techniczne z działu budowy maszyn wszelkiego rodzaju wykonuje szybko i tanio. Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 33 535

1 000 zł
kaucji służy poszukująca pracy, ekspedientka. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 33 526

Polka
w średnim wieku, znająca język francuski hiszpański, niemiecki i angielski poszukuje jakiegokolwiek posady także na wyjazd jako towarzyszką. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 550

Szofer
mechanik wykonujący wszelkie remonty samochodowe szuka posady, okolica obojetna Oferty Kurjer Poznański zdw 33 556

Młodsza
osoba poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 560

Dziewczyna
z dobrym gotowaniem poszukuje posady na cały dzień bez spania Oferty Kurjer Poznański zdw 33 672

Pani
inteligentna, oskolowiek szyć, rozmaite robotki szuka posady, najchętniej Poznaniu. Zgłoszenia Kurjer Pozn zdw 30 636

Dziewczyna
z prowincji, do wszystkiego, znająca szyć i gotowanie, poszukuje zaraz posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 635

Ogrodnik
kawaler lat 25, biegły w swym zawodzie, zamilowany warzywnictwie, sadownictwie i kwiatiarstwie poszukuje posady zaraz lub później. Roman Wawrzyński, Gorzycki, poczta Czempy, powiat Kościan. zdw 33 670

Poszukuję
posługi z rana do 10-tej od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 838

Posługaczka
szuka posługi praniem i gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 892

Wdowa
w średnim wieku poszukuje posady do prac domowych lub opieką nad chorą osobą za utrzymanie. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 806

Dziewczyna
uczciwa czysta, z dobrymi świadectwami poszukuje posady z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 890

Gospodni
szuka posady samotnej osoby. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 33 811

Bona
frelanka muzykalna, język niemiecki, dobrymi referencjami. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 33 747

Dzielnicy
młodszy handlowiec, księgowy, także rysownik techn. poszukuje jakiegos zatrudnienia za skromnym wynagrodzeniem. — Oferty Kurjer Poznański zdw 33 790

Gospodni
wiejska poszukuje od 1. III, posady w majątku, zna się na dobrej kuchni oraz hodowli drobiu. Oferty Kurjer Pozn. zdw 33 785

Dziewczyna
z dobrymi świadectwami poszukuje posady do wszystkiego samodzielnym dobrem gotowaniem. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 33 779

Dziewczyna
z dobrymi świadectwami samodzielnym gotowaniem poszukuje posady od 15 III. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 782

Dziewczyna
z prowincji poszukuje posady do wszystkiego Oferty Kurjer Poznański zdw 33 789

Gospodni - kucharka
osoba zaufana, znająca wykwinę na kuchnie zaprawy prasowanie i szyć także i chów drobiu poszukuje posady za skromnym wynagrodzeniem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 33 866

Gospodni - kucharka
poszukuje samodzielną posady do hotelu lub restauracji. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 33 867

Sierota
inteligentna, uczciwa, poszukuje posady do lekkich prac domowych lub do bufetu jako pomocnik. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 883

Sierota
uczciwa poszukuje posady do jednej lub dwóch osób. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 891

Dziewczyna
uczciwa dobrimi świadectwami i poleceniami poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 820

Portjerstwa
poszukuje młody blacharz-insta-lator, znający dobrze obsługę centralnego ogrzewania, naprawę światła elektrycznego, z własnymi narzędziami. — Łaskawe oferty upraszam do Kurjera Poznańskiego zdw 33 835

Przyjmę
posadę zaraz, z dobrimi poleceniami. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański pod zdw 33 837

Całodzienna
posługę przyjmę. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 733

Włóдар lub przodowy
poszukuje posady w majątku ziemskim. Każda ilość robotników zobowiązuje się dostarczyć i posiada pierwszorzędne polecenia Paweł Kołodziejczak Kraszewice B. powiat Wieluń. zdw 33 847

Elewka
władająca językiem polskim i niemieckim, mająca za sobą 8 miesięcy pracy aptekarskiej szuka posady w Polsce zaobcoj. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 33 849

Posługaczka
czysta ewentualnie z gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 871

Służąca
z gotowaniem poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 33 814

28 WOLNE MIEJSCA

Służący
do wszystkich prac domowych z dobrym samodzielnym gotowaniem bez prania poszukuje od dnia 1 marca 1932 r. Koszta podróży zwracam. Zgłoszenia z od-pisami: świadecki fotografja: z zapowaniem żadanego wynagrodzenia pod adresem: D-rowa Za-górska Puck Pomorze. dw 2 864

Na
oferte 18 254 moja nieobecność nie byli przyjęci. Obecnie stale jestem w domu od 9-6. zdw 33 615

Uczennice
na wszelkiego rodzaju robotki, pajace abazury potrzebne. Da-browskiego 33. zdw 33 547

Ekspedientka
brandy galanterijnej potrzebna gotówka 1500 do spółki na prowincję. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 555

Uczennice
przyjmę do prasowania. Mostowa 37. Prasowalnia. zdw 33 553

Egzystencje
można osiągnąć bez fachowości i kapitału. Zgłoszenia pod „Spobność” Rudolf Mosse, Lwów, Kościuszki 3. Tw 881

Kuchmistrzini
znająca doskonale swój zawód, jako kucharka restauracyjna, oszczędna uczciwa z dobrymi poleceniami, może się złożyć, możliwie osobiście: W. Rychwałski, Ostrow, Rynek. dw 2 921

Pokojoją
z dobrym praniem i prasowaniem przyjmę zaraz wymagane długie świadectwa Zgłoszenia od 10-11 przed połud. Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 33 518

Bufetowa
kaucja 500 Oferty Kurjer Pozn. zdw 33 576

Stała
posadę inteligentnym siła żeńska niewykluczona pożyczka 1000 do 1500. Oferty Kurjer Poznański zdw 33 655

Wyuczycielka
zaraz do prowadzenia domu obok pani, szyć pielęgnacja starszej pani cały dzień bez noclegu. Referencje! Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zdw 33 654

Robotnik
do kasowania i odbierania pracy za wyuczycieniem 400-500 zł z zaraz potrzebny Oferty Kurjer Poznański zdw 33 886

Dziewczyna
dobrem gotowaniem czysta uczciwa. Ratajczaka 28 mieszkanie 11. zdw 33 901

Kilku panów
(pań) urzędnicy i emeryci znajdują lekkie zajęcia zewnętrzne i możność zarobku do zł 400.— miesięcznie fachowość zbyteczna gdyż krótkie pouczenie bezpłatnie nastąpi. Zgłoszenia osobiste z dowodami Plac Wolności 14 a ofic. I. prawo od 15-18 9-13. zdw 33 467/8

Inwalida
z pełną koncesją na Poznań może się zgłosić. Poznańska 57 restauracja. zdw 33 523

Służąca
z dobrym gotowaniem do wszystkiego z długoletnimi świadectwami potrzebna zaraz. Kochanowskiego 4 m. 5. zdw 33 646

Ucznia
możliwie z ukończoną Szkoła Handlowa przyjmie zaraz. Tanie źródło. Edward Michalski. Poznań, ul. Wrocławska 22. Garderoba meška, skład sukna. — Telefon 2214. zdw 33 671

Służąca - kucharka
młodsza zaraz potrzebna do samotnego pana. Zgłoszenia godz. 20-21. Śniadeckich 4 m. 2. zdw 33 062

Służąca
zaraz. Jackowska 33. m. 8. zdw 33 633

Poszukuje
się inteligentnej dziewczyny do ekspedycji i zarazem do wyre-czenia pani domu najchętniej sieryoty Zgłoszenia Plac Asnyka 1. m. 4. zdw 33 325

Agenci
emeryci, studenci poszukujący uboższego zarobku celem sprządaży artykułów pierwszej potrzeby mogą się zgłosić. — Zyski zapewnione. Kozia 21 II pnr. podw 18 21. zdw 33 791

Masażystka
nawet początkująca znajdzie stałą pracę. Oferty wysyłam do kładnym Kurjera Pozn. zdw 33 783/4

Agentów
młodych do lekkiej akwizycji poszukujemy. Strzelecka 18 m. 9. zdw 32 770/71

Uczciwa
służąca, porządna samodzielnego gotowanie bardzo dobre świadectwa zaraz Plac Sławny 7 mieszkanie 10. zdw 33 895

Potrzebna
zaraz panienka do obsługi gości kawarenka. St. Ruprycht, Marszałka Focha 35. zdw 33 514

Krawcowa
samodzielna na suknie potrzebna Böttcherowa, Górna Wileja 43. zdw 33 678

Dzielnicy fryzjerka
na stała posadę potrzebna zaraz lub od 15. 3. Szewska 19. zdw 33 693

Uczennice
krawieczyzny zaraz Gwarna 10 mieszkanie 9. zdw 33 709

Dziewczyc
młodsze do obsługi domowej od godz 10-4 codziennie. Wrocławska 18, mieszkanie 9. podwórze. prawo. zdw 33 710

Starsza
dziewczyna z dobrym gotowaniem samodzielną może zaraz zgłosić się Płotkowiakowa. Poznańska 33. zdw 33 797

Starsza
panna lub wdowa bezdzietna, z dobrymi poleceniami, władająca językami polskim niemieckim w słowie i piśmie (pożądany i francuski) potrzebna do biura od 15 lub 31 marca rb. Mieszkanie i życie na miejscu. Pensja do umowy. Oferty Kurjer Pozn. zdw 33 798

Dziewczyc
do dzieci, szyć zaraz na cały dzień. Kasprzak, Stary Rynek 53. rw 4716

Poszukujemy
dwie młodsze ekspedientki z kaucją do bufetu i mierzalni Pomorskie Produkta Mleczarskie Gdania-Chylonia. nw 8968

Poszukuje
panny do zastępowania bufetowej w godz. przedpołudniowych. — następnie po południu do lekkich prac domowych, uczciwej rzetelnej, nieco zaznajomionej z pracami biurowymi. Oferty z załączeniem wynagrodzenia, przy całkowitem utrzymaniu, mieszkaniu i opraniu, oprócz pościeli oraz żywienia. Odwisy świadecki kierowca pod 430 do Ekspozytury Kurjera Poznańskiego w Gdyni. nw 8959

Fotografistka
zawodowa tylko siła samodzielną potrzebna 1 kwietnia Zgłoszenia Kurjer Poznański nw 8961

Sekretarz
adwokacko - notarialny, samodzielną, potrzebny zaraz na prowincję. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod dw 2 925 z podaniem wymaganej pensji oraz odpisami świadectw.

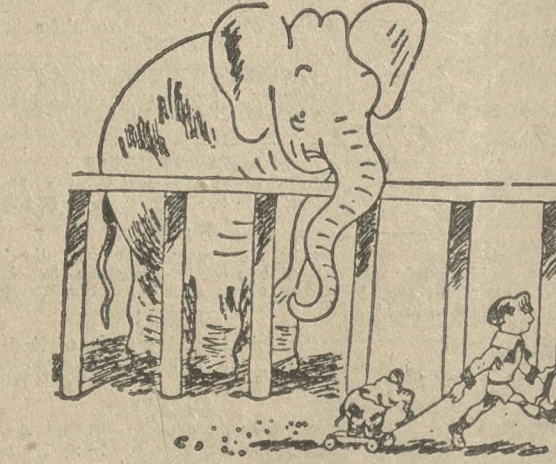
Służąca
czysta do wszystkiego potrzebna. Waly Jana VII, 11 mieszkanie 4. zdw 33 587

Dziewczyc
do lat 15 nawskroś uczciwa do posługi na cały dzień św. Czesława 11 mieszkanie 2. zdw 33 626

Służąca
pracowita z praniem na stałe potrzebna św. Marcin 4. II pnr. lewo. mieszkanie 4. r 4698

Potrzebna
dziewczyna młodsza bez gotowania. Piotra Wawrzyńska 3. m. 5. zdw 33 734

Humor zagraniczny

Zwyrodnienia.
Słoń: Litość mnie bierze, patrząc na tę dzisiejszą... młodzież, która tak bardzo skarłala.

Przedpłata
na marzec 1932, za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku ilust. „Ilustracja Poznańska” i „Nowiny Sportowe” w Poznaniu w eksped. zł 4.00, w agencjach w mieście zł 4.50, z odnośnieniem kwartaln. z 14.82, pod opieką miesięcznie w Polsce zł 9.00, w innych krajach zł 11.00. W razie wypadków spowodowanych przez s. p. w zakładzie strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 25 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej 100 gr. na stronie drugiej 120 gr. przed wiadomościami potencjami 200 gr. od 1-lamowego milim. ogłoszenia skomplikowanego oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30 w nagłych wypadkach do godz. 12 u stróża; do wydania wieczornego (drobne) do godz. 11 większe dłuższe według możliwości. Drobnie ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia powstałe wskutek matrycowania wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkościątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z zał. lamami i ogłoszeniami, materiał poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072. w niedzielę, święta i nocą tylko 1476 i 3524, filja Stary Rynek 2305. — P. K. O. Poznań nr. 200 149